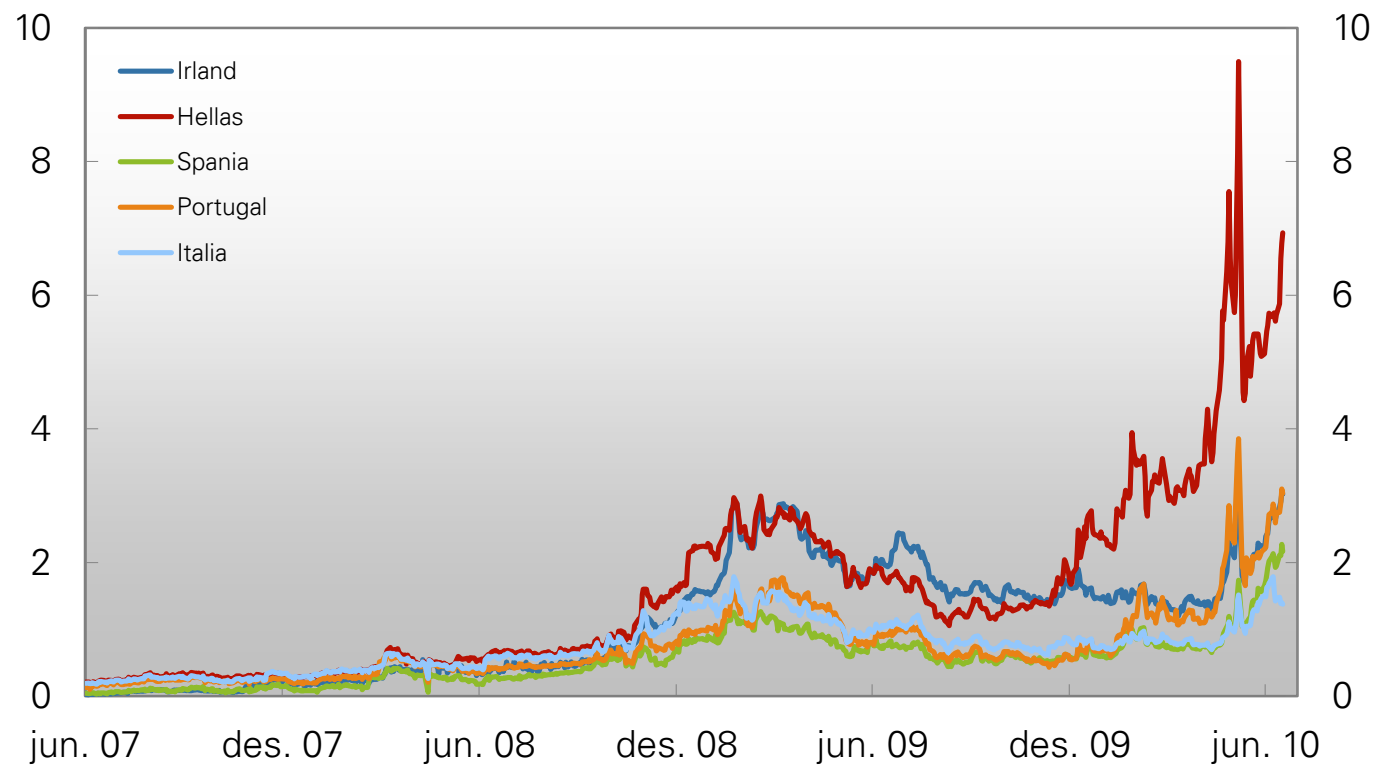
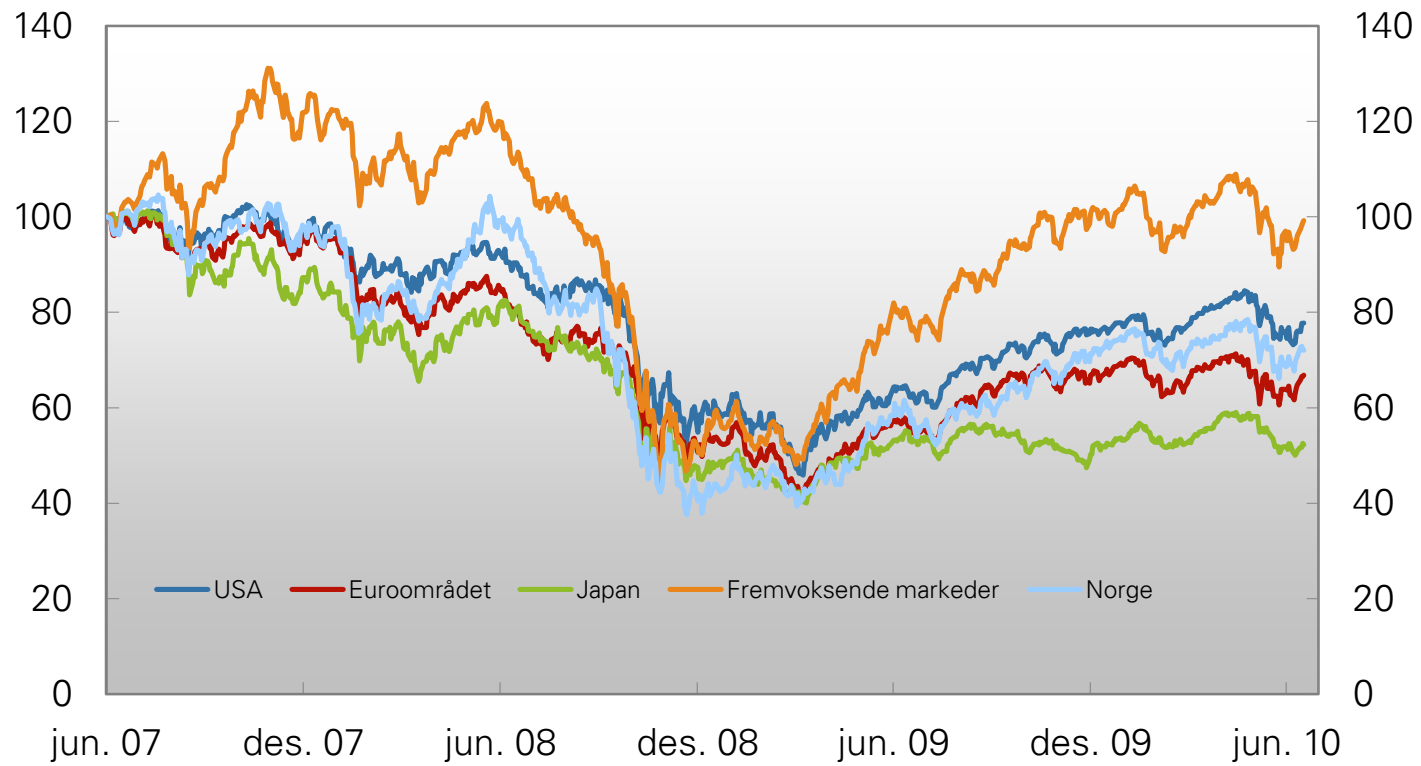

Figur 1.1 Effektiv avkastning på 10-års statsobligasjoner. Differanse mot Tyskland. Prosentenheter. 1. juni 2007 – 17. juni 2010

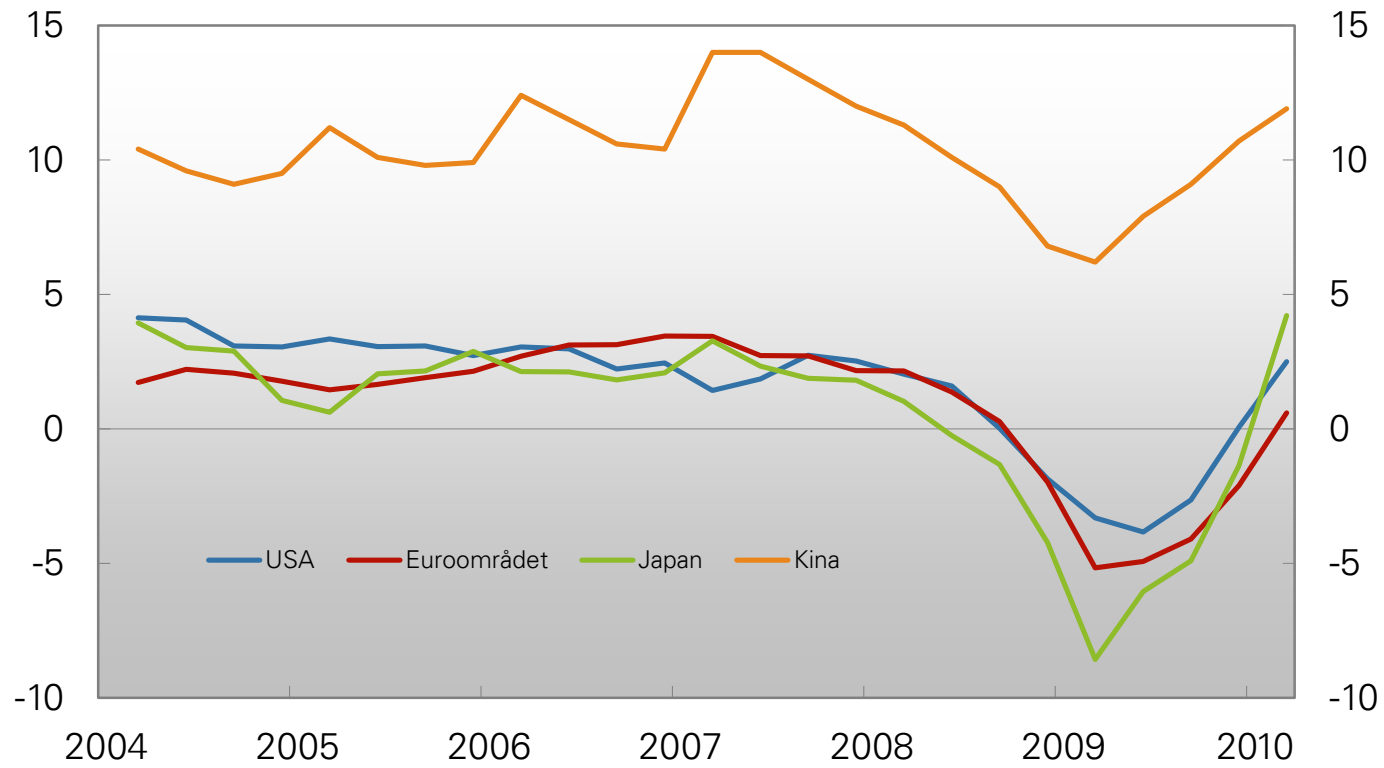
Kilde: Thomson Reuters

Figur 1.2 Utvikling i aksjemarkedene. Indeks.
1. juni 2007 = 100. 1. juni 2007 – 17. juni 2010

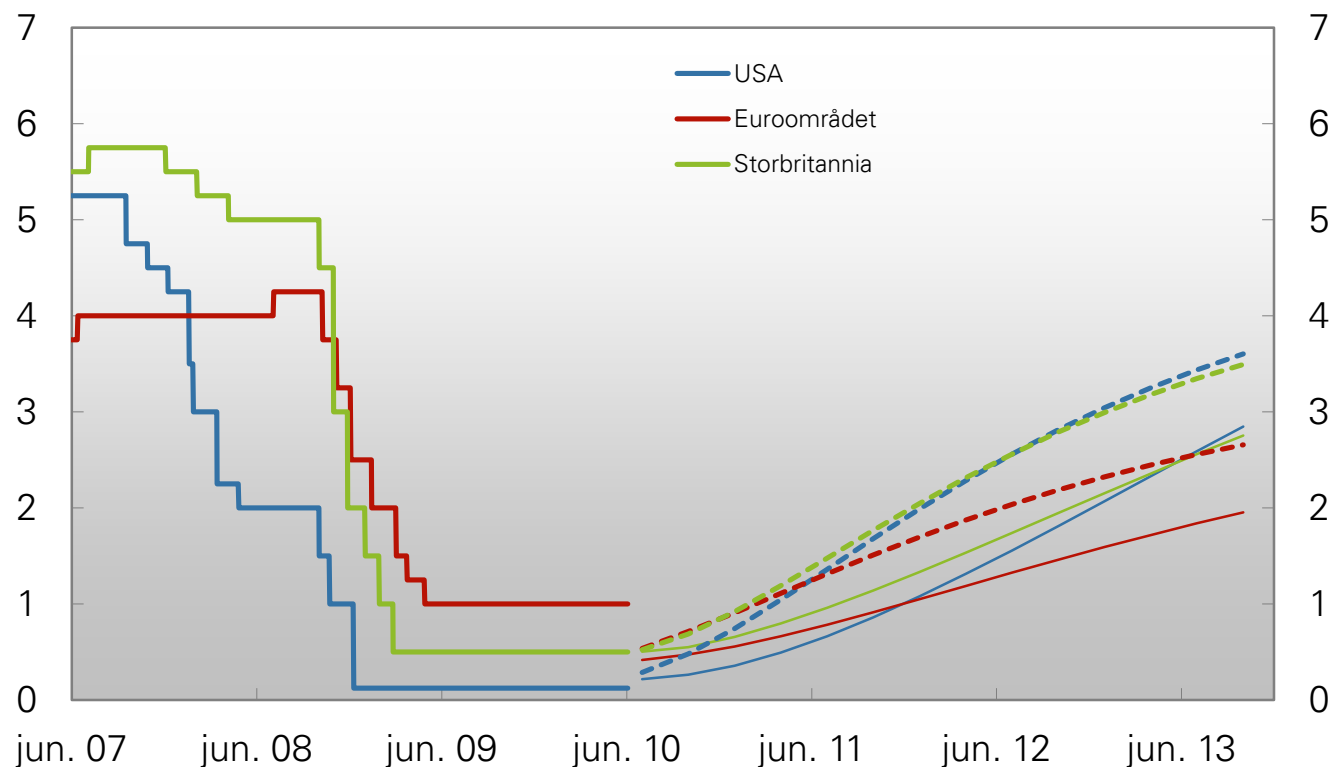
Kilde: Thomson Reuters

Figur 1.3 BNP i industriland og Kina. Firekvartalersvekst. Prosent.
1. kv. 2004 – 1. kv. 2010

Kilde: Thomson Reuters

Figur 1.4 Styringsrenter og beregnede terminrenter per 24. mars 2010 og 17. juni 2010.¹⁾ Prosent. 1. juni 2007 – 31. desember 2013²⁾

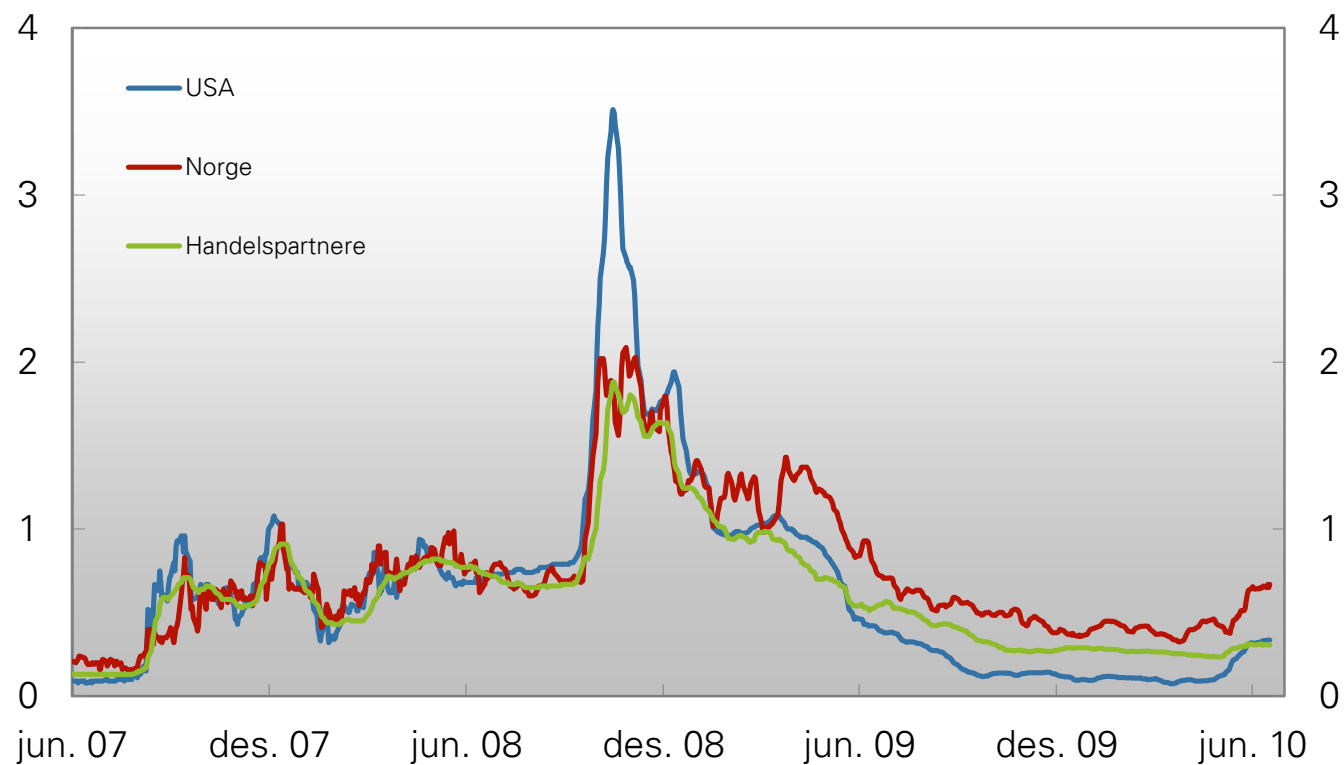

1) Stiplete linjer viser beregnede terminrenter per 24. mars 2010. Tynne linjer viser terminrenter per 17. juni 2010. Terminrentene er basert på Overnight Indexed Swap (OIS) renter

2) Dagstall fra 1. juni 2007 og kvartalstall per 17. juni 2010

Kilder: Bloomberg L.P. og Norges Bank

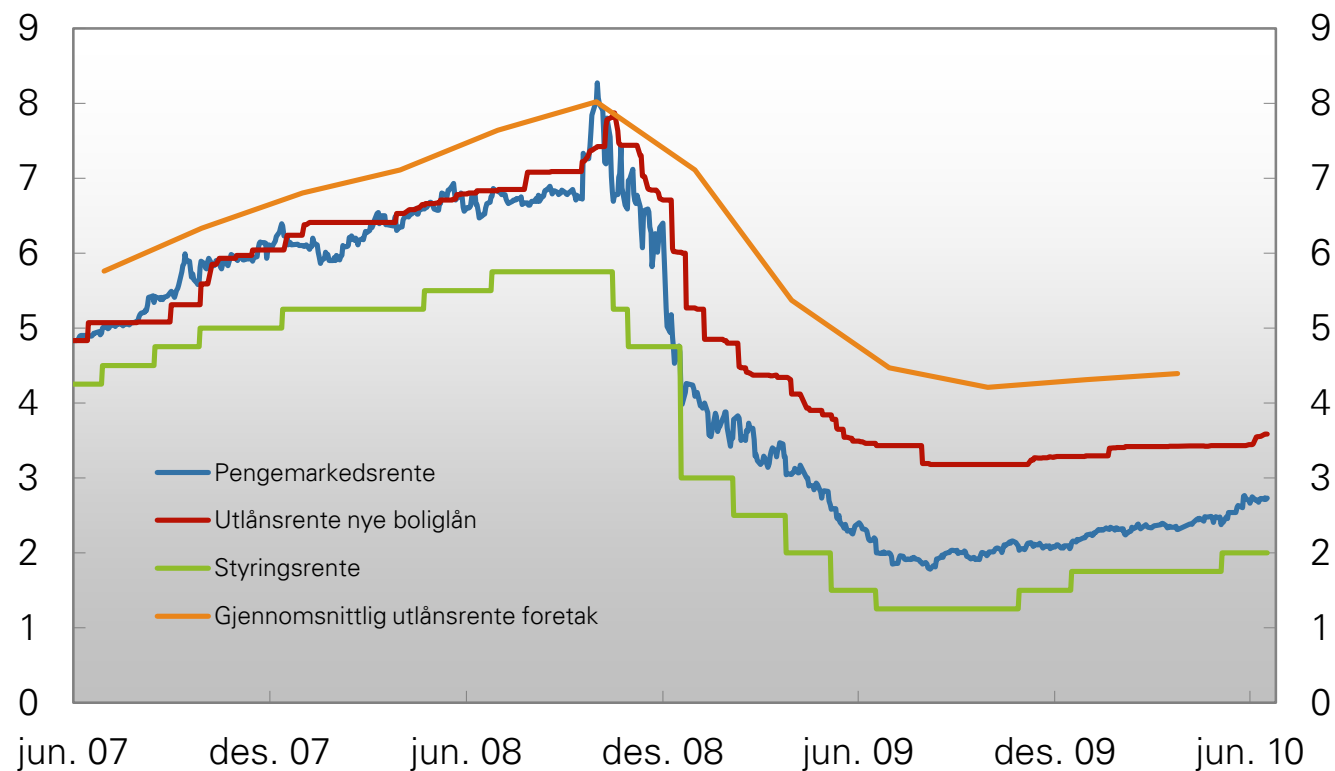
Figur 1.5 Differansen mellom tremåneders pengemarkedsrente og forventet styringsrente¹⁾. Prosentenheter. 5-dagers glidende gjennomsnitt. 1. juni 2007 – 17. juni 2010

1) Forventet styringsrente er avledet fra Overnight Indexed Swap (OIS) renter. For Norge er Norges Banks anslag på markedets forventede styringsrente brukt

Kilder: Bloomberg L.P., Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 1.6 Styringsrente, pengemarkedsrente¹⁾, vektet utlånsrente fra bankene på nye lån²⁾ og gjennomsnittlig utlånsrente for foretak³⁾. Prosent.
1. juni 2007 – 17. juni 2010

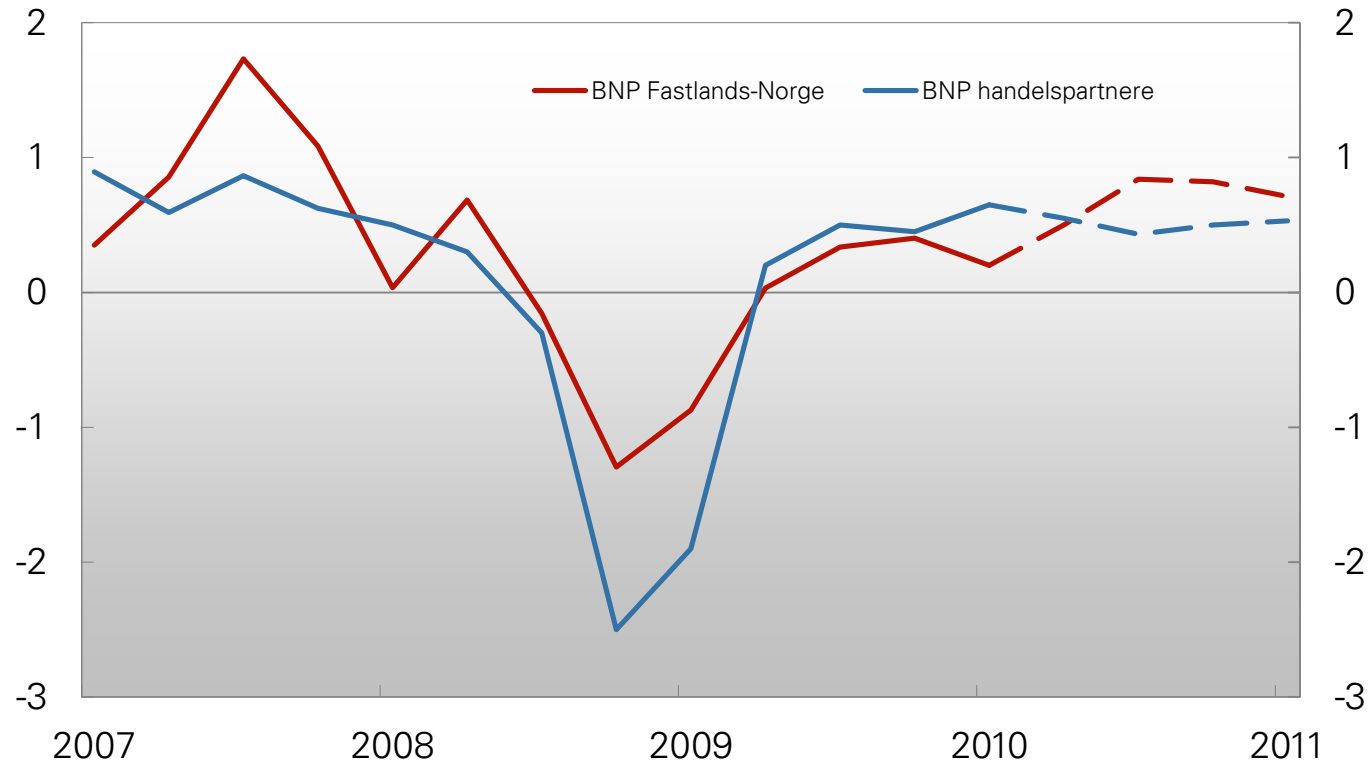
1) Tremåneders NIBOR (effektiv)

2) Renter på nye boliglån på 1 million kroner innenfor 60 prosent av kjøpesum med flytende rente. Tall for de 20 største bankene, vektet etter markedsandeler

3) Ikke-finansielle foretak. 2. kv. 2007 – 1. kv. 2010

Kilder: Norsk familieøkonomi AS, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

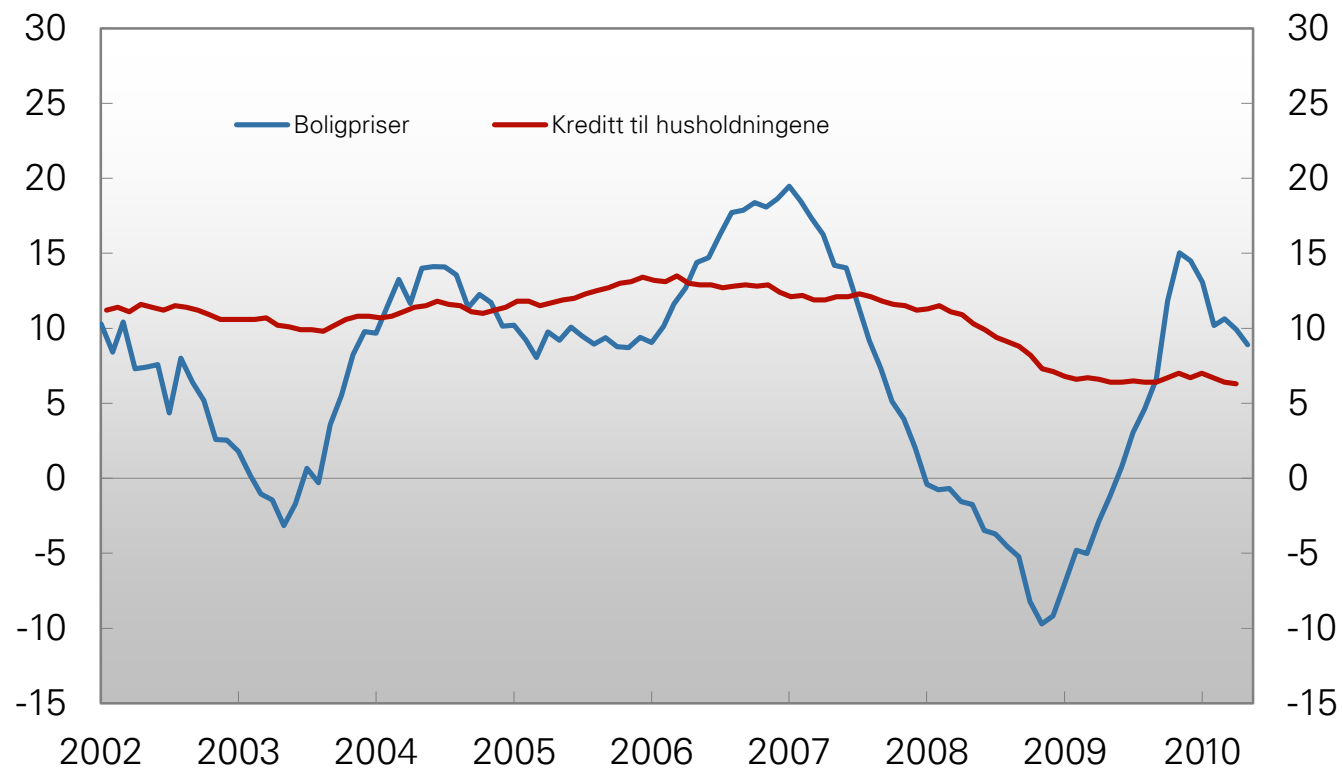
Figur 1.7 BNP. Norge og handelspartnere. Kvartalsvekst. Sesongjustert. Prosent. 1. kv. 2007 – 1. kv. 2011¹⁾

1) Anslag fra 2. kv. 2010

Kilder: Statistisk sentralbyrå, OECD, Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 1.8 Kreditt til husholdningene¹⁾ og boligpriser. Tolvmånedersvekst. Prosent. Januar 2002 – mai 2010²⁾

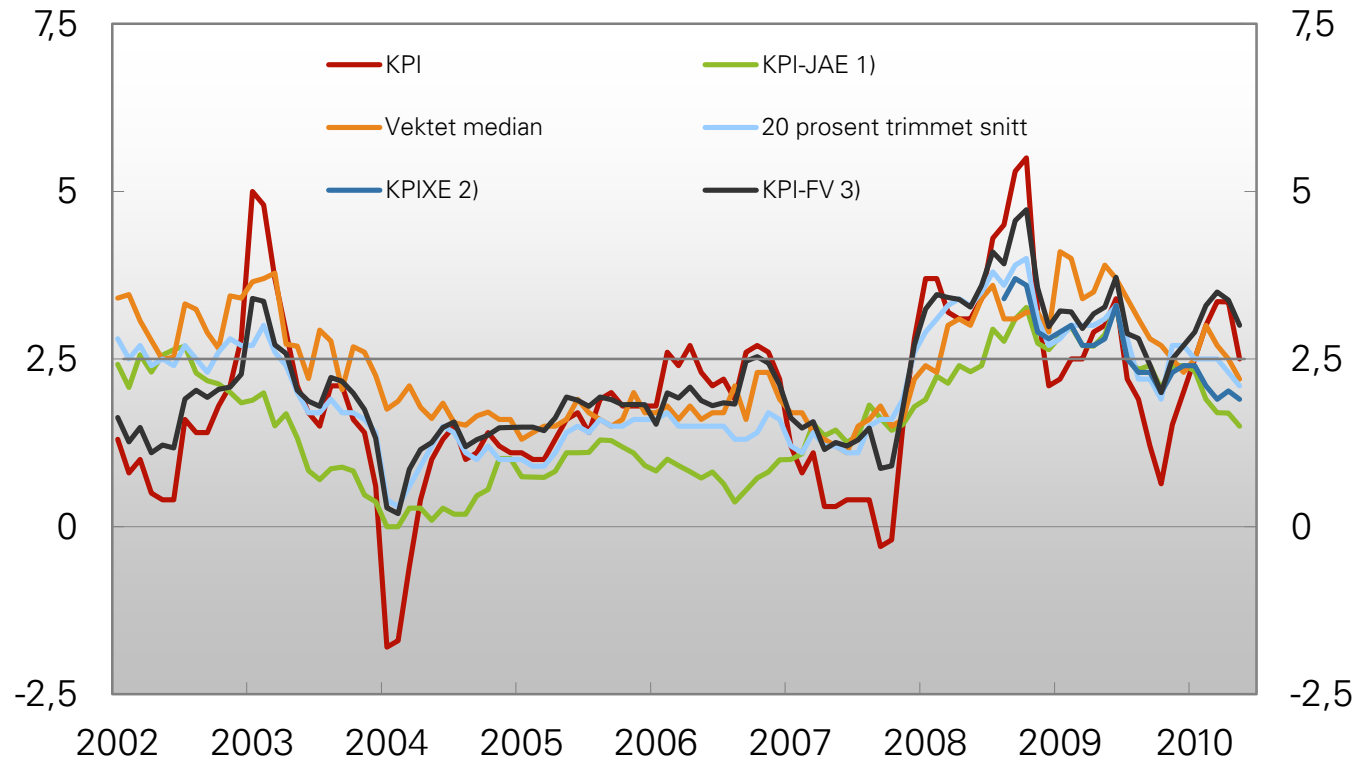

1) Innenlandsk kreditt K2

2) Boligpriser til mai. Kredittvekst til april

Kilder: Statistisk sentralbyrå, OPAK, eiendomsmeidlerbransjen (NEF, EFF, Finn.no og ECON Pöyry), OBOS og Norges Bank

Figur 1.9 Konsumpriser. Tolv månedersvekst. Prosent.
Januar 2002 – mai 2010

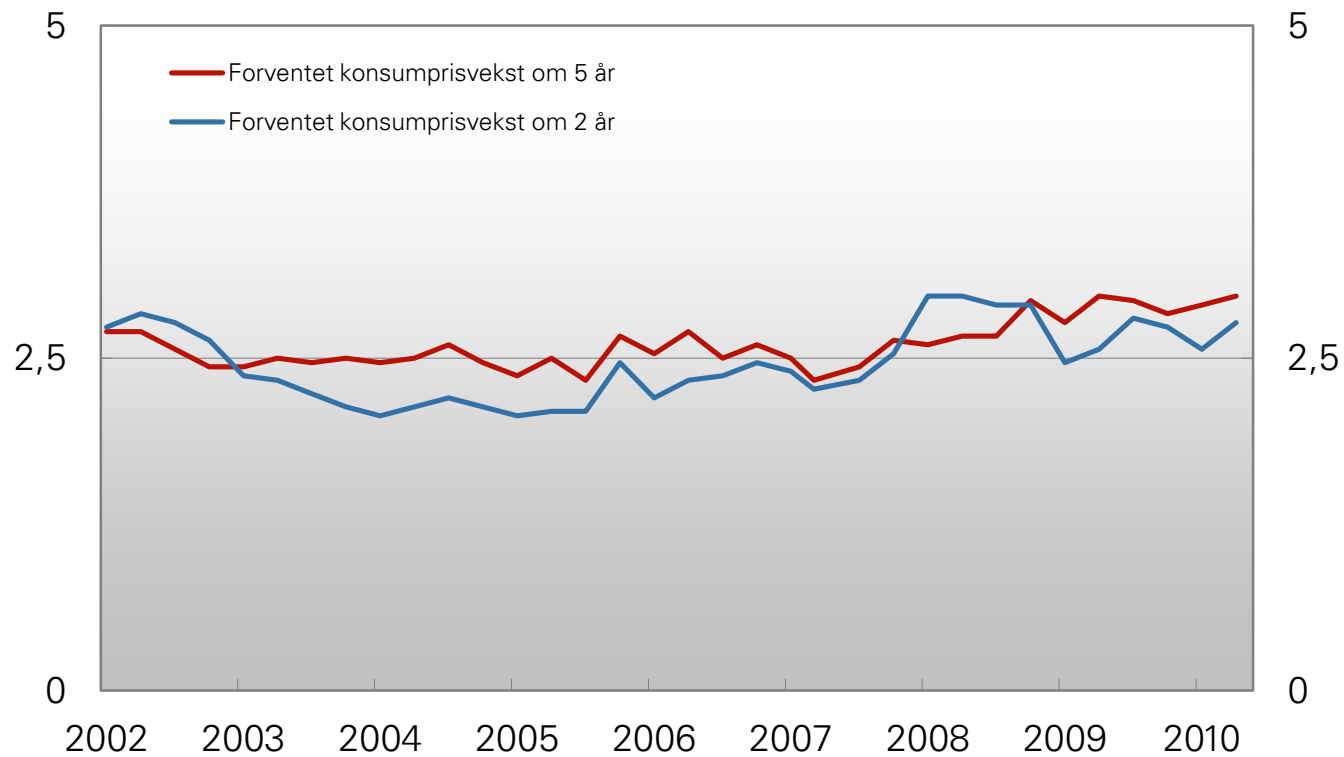
1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer

2) KPI justert for avgiftsendringer og uten midlertidige endringer i energipriser. KPIXE er en realtidsserie. Se *Staff Memo* 7/2008 og 3/2009 fra Norges Bank for omtale av KPIXE

3) KPI justert for frekvens av prisendringer. Se *Aktuell kommentar* 7/2009 fra Norges Bank for omtale av KPI-FV

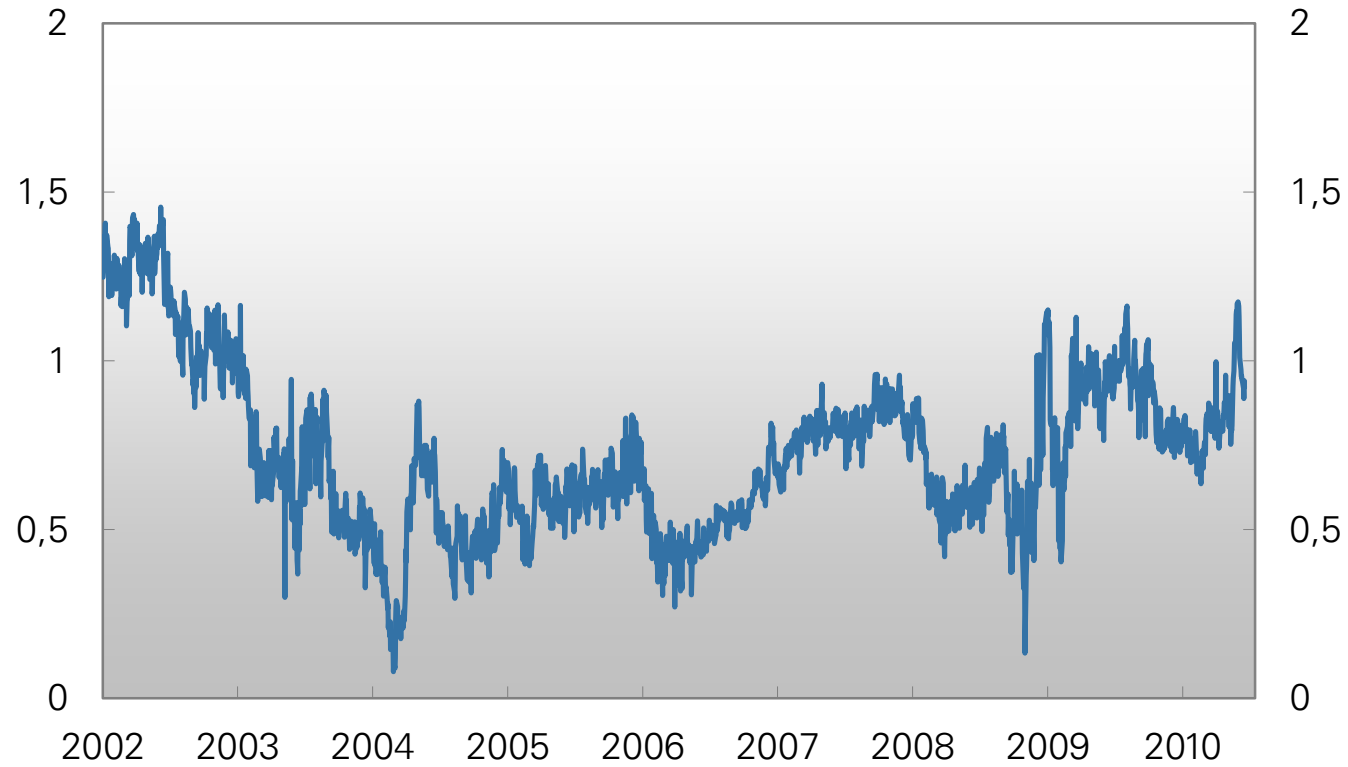
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.10 Forventet konsumprisvekst om to og fem år.¹⁾
Prosent. 1. kv. 2002 – 2. kv. 2010

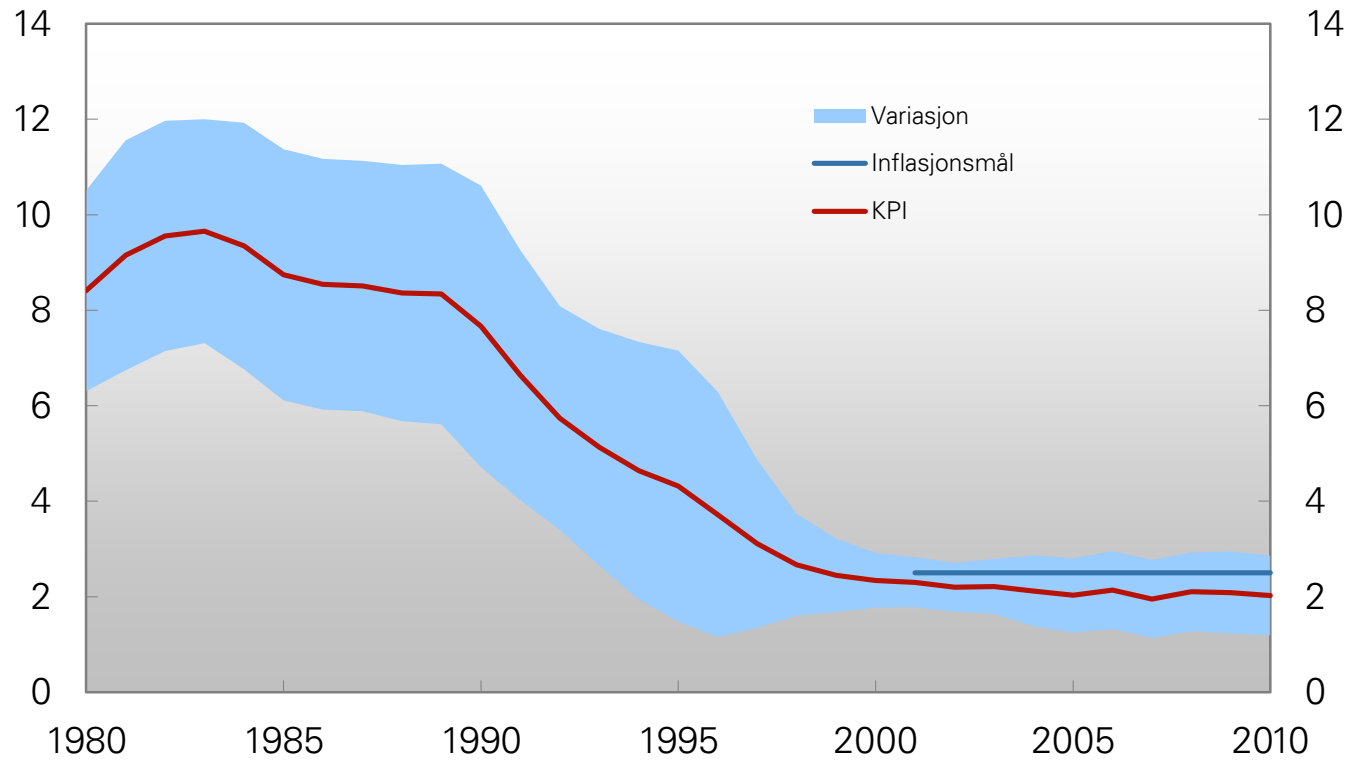
1) Gjennomsnitt av forventningene til arbeidslivsorganisasjoner og økonomer i finansnæringen og akademien
Kilder: TNS Gallup og Perduco

Figur 1.11 Differansen mellom femårs terminrenter¹⁾ om fem år i Norge og euroområdet. Prosentenheter. 1. januar 2002 – 17. juni 2010

1) Basert på swaprenter
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 1.12 Inflasjon. Glidende tiårs gjennomsnitt¹⁾ og variasjon²⁾ i KPI³⁾. Prosent. 1980 – 2010

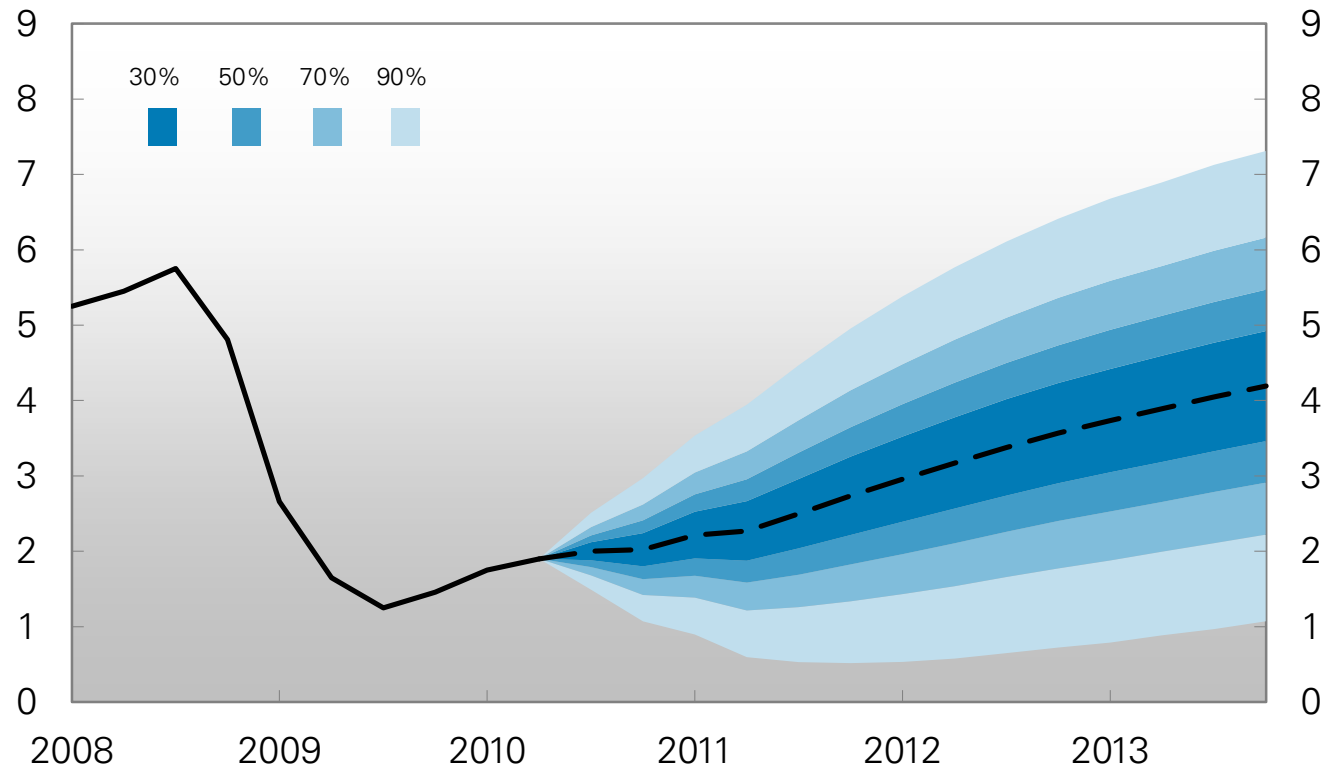
1) Det glidende gjennomsnittet er beregnet 10 år tilbake

2) Båndet rundt KPI er variasjonen i KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer i snittperioden, målt ved +/- ett standardavvik

3) I beregningen er anslag for KPI fra denne rapporten lagt til grunn

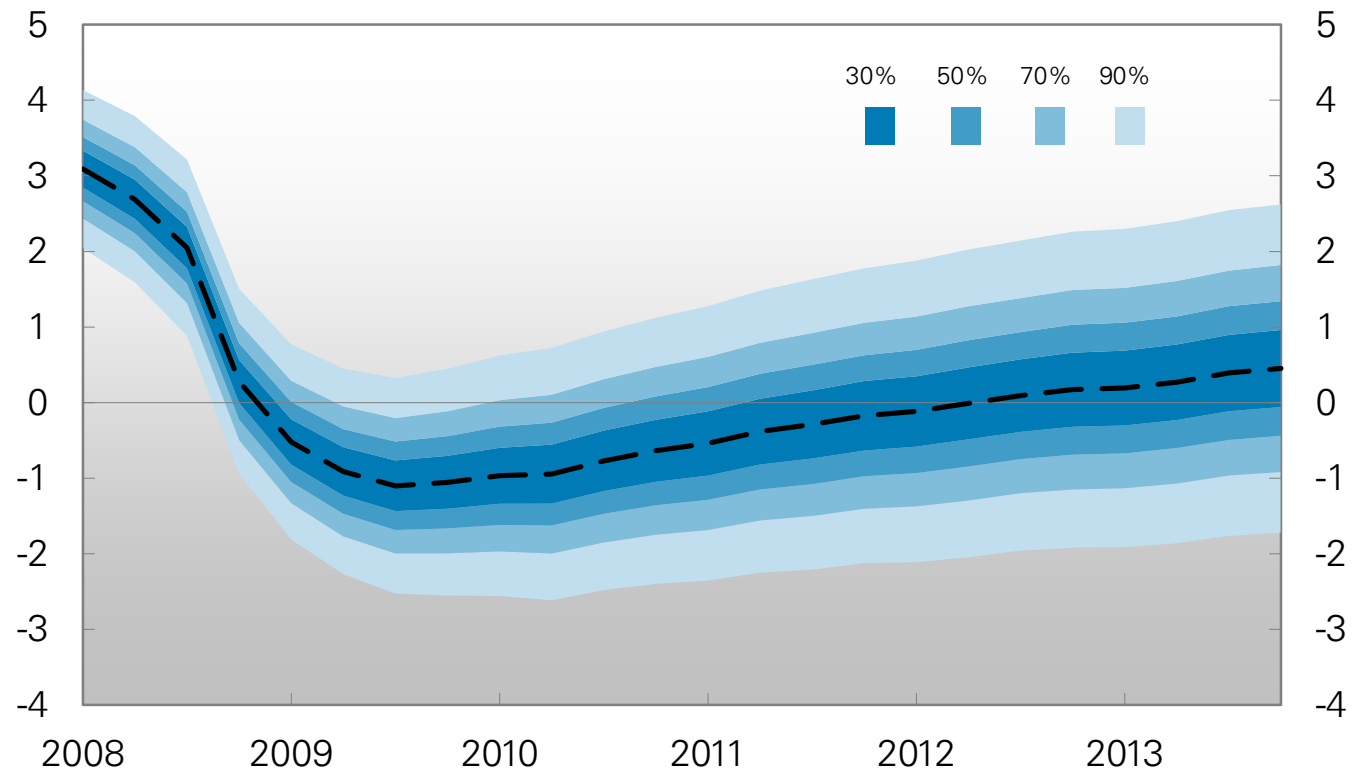
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.13a Anslag på styringsrenten i referansebanen med usikkerhetsvifte.
Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2013

Kilde: Norges Bank

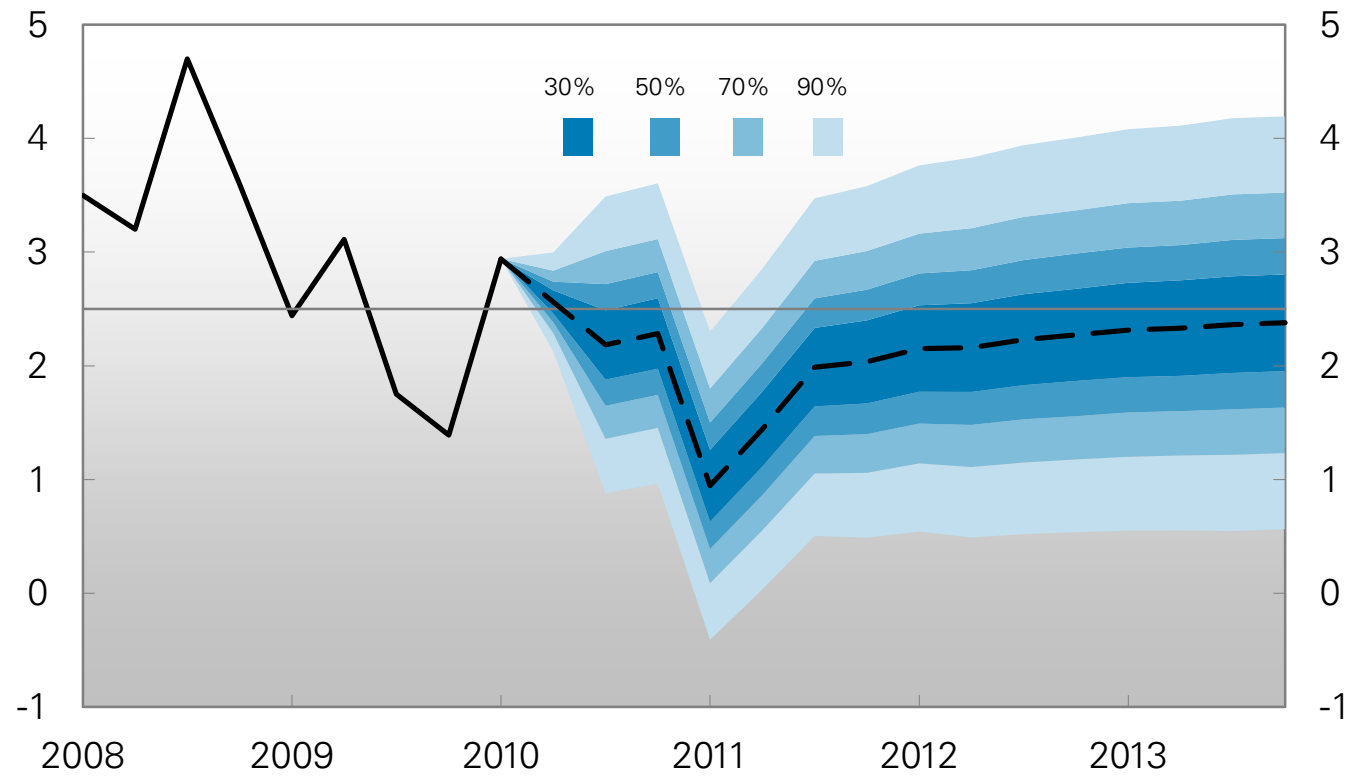
Figur 1.13b Anslag på produksjonsgapet¹⁾ i referansebanen med usikkerhetsvifte.
Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2013

1) Produksjonsgapet måler den prosentvise forskjellen mellom BNP for Fastlands-Norge og anslått potensielt BNP for Fastlands-Norge

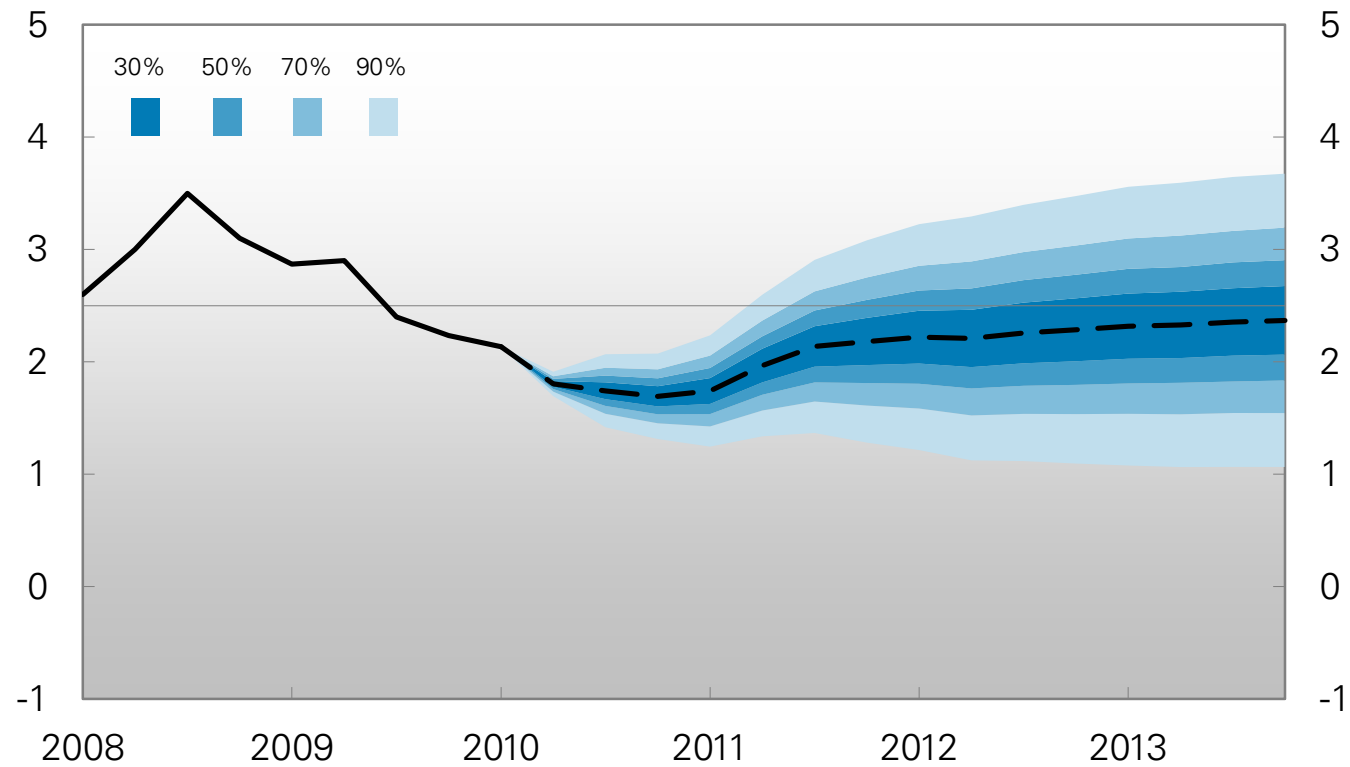
Kilde: Norges Bank

Figur 1.13c Anslag på KPI i referansebanen med usikkerhetsvifte.
Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2013

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

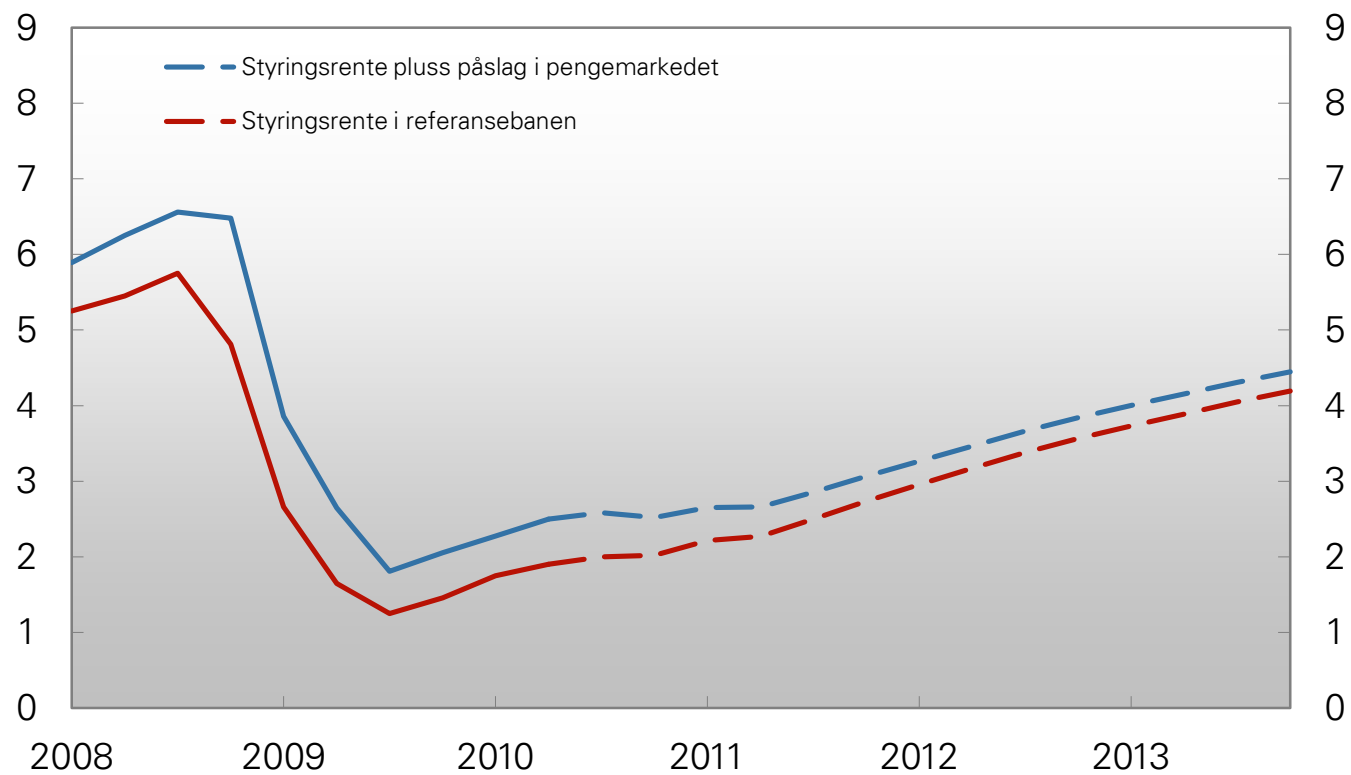
Figur 1.13d Anslag på KPIXE¹⁾ i referansebanen med usikkerhetsvifte.
Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2013

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten midlertidige endringer i energipriser. Fra august 2008 er KPIXE en reallidsserie. Se *Staff Memo* 7/2008 og 3/2009 fra Norges Bank for omtale av KPIXE

Kilde: Norges Bank

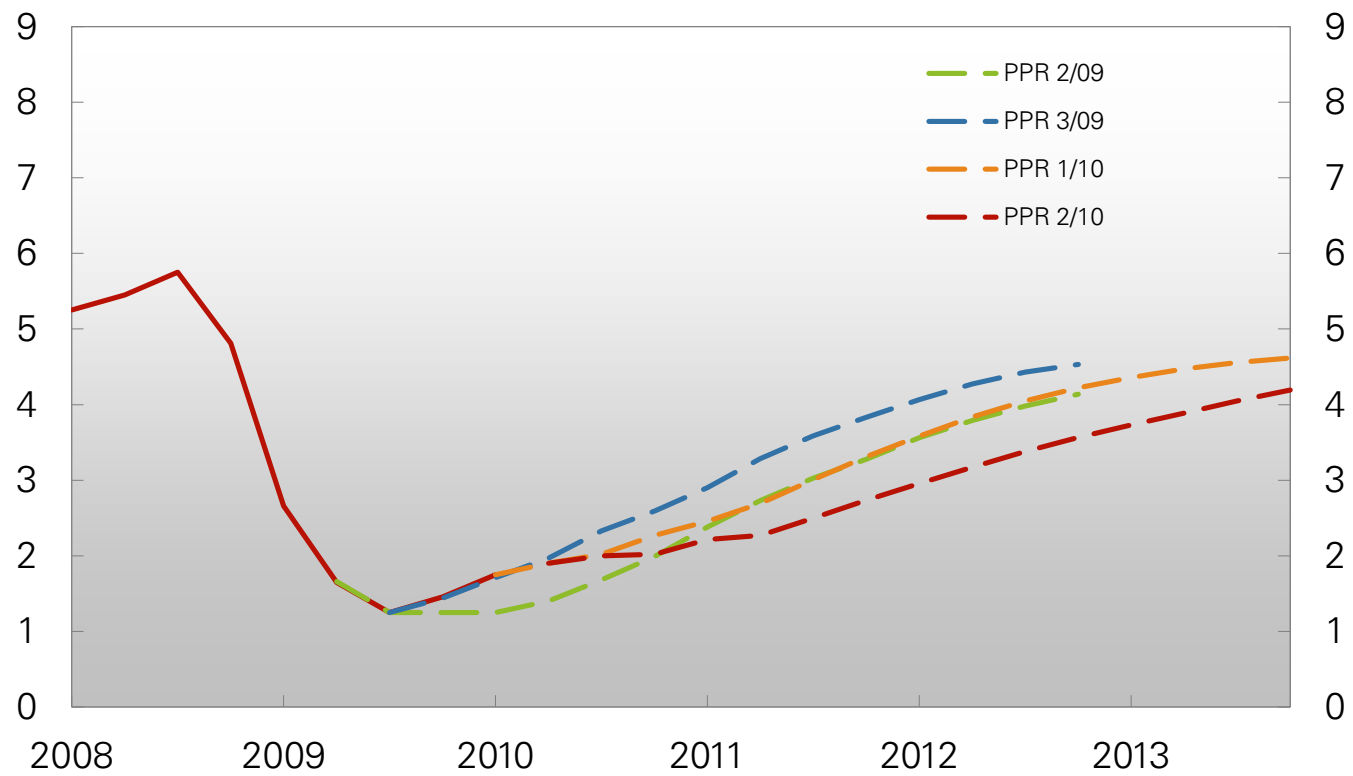
Figur 1.14 Styringsrenten i referansebanen og styringsrenten med påslag i det norske pengemarkedet.¹⁾ Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2013

1) Norges Banks anslag fra 3. kvartal 2010

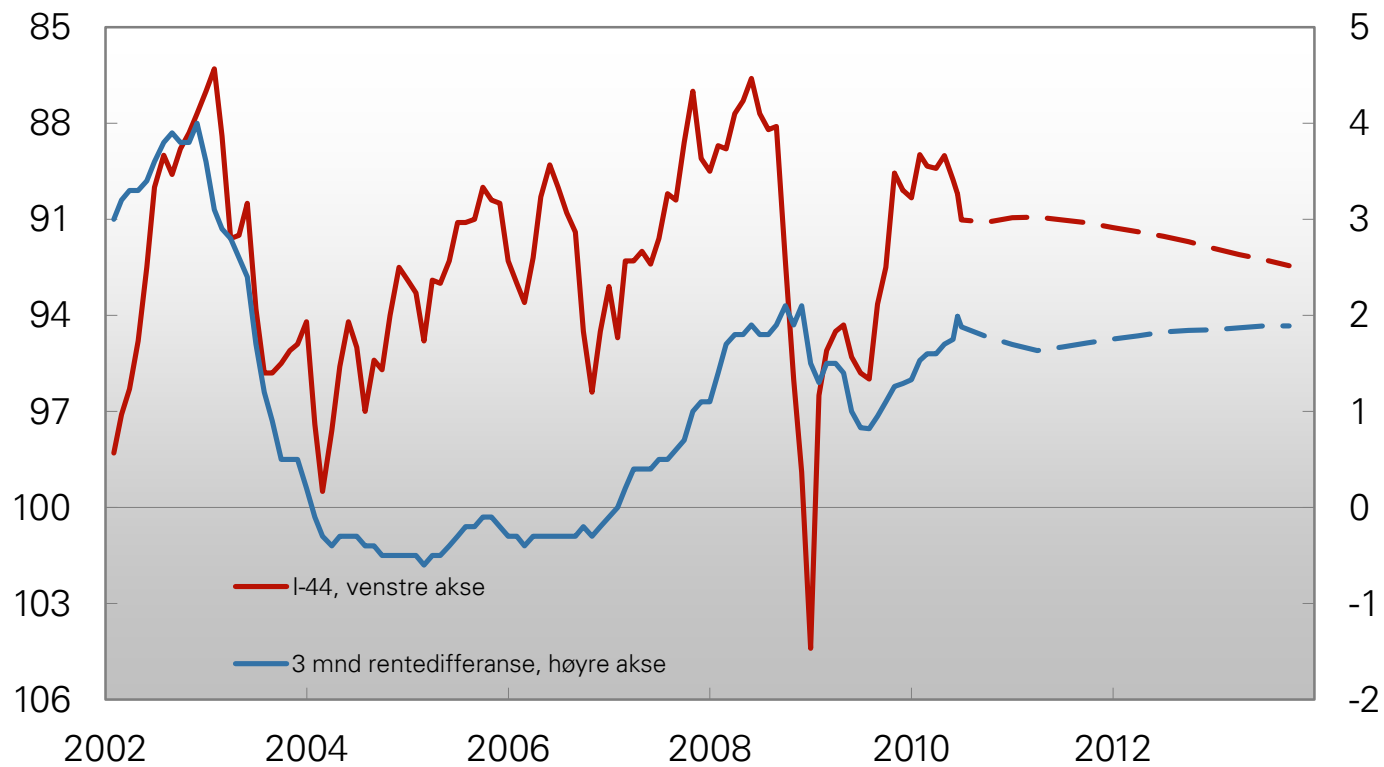
Kilde: Norges Bank

Figur 1.15 Styringsrenten i referansebanen PPR 2/09, PPR 3/09, PPR 1/10 og PPR 2/10. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2013

Kilde: Norges Bank

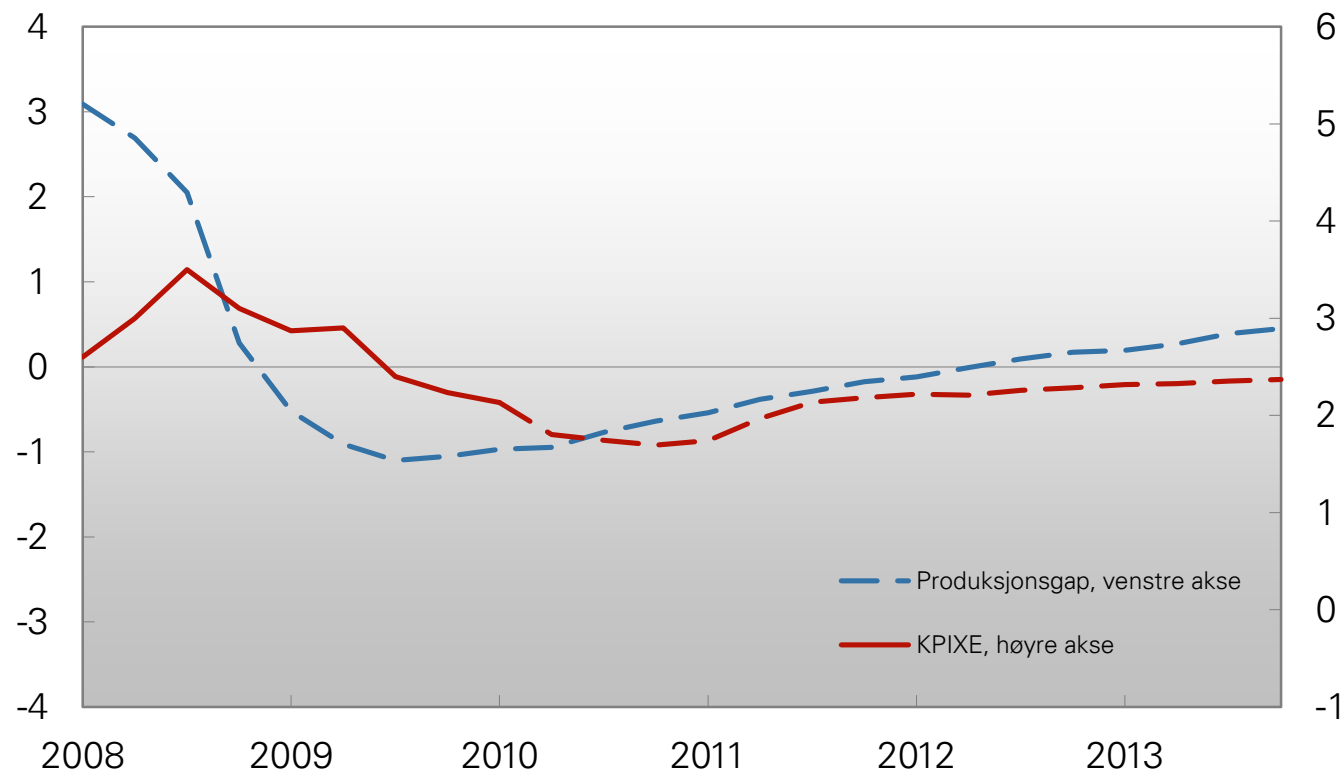
Figur 1.16 Differansen mellom tremåneders pengemarkedsrenter i Norge og hos handelspartnerne, og importveid valutakurs (I-44)¹⁾. Månedstall (historisk) og kvartalstall (fremover). Januar 2002 – desember 2013

1) Stigende kurve betyr sterkere kronekurs

Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

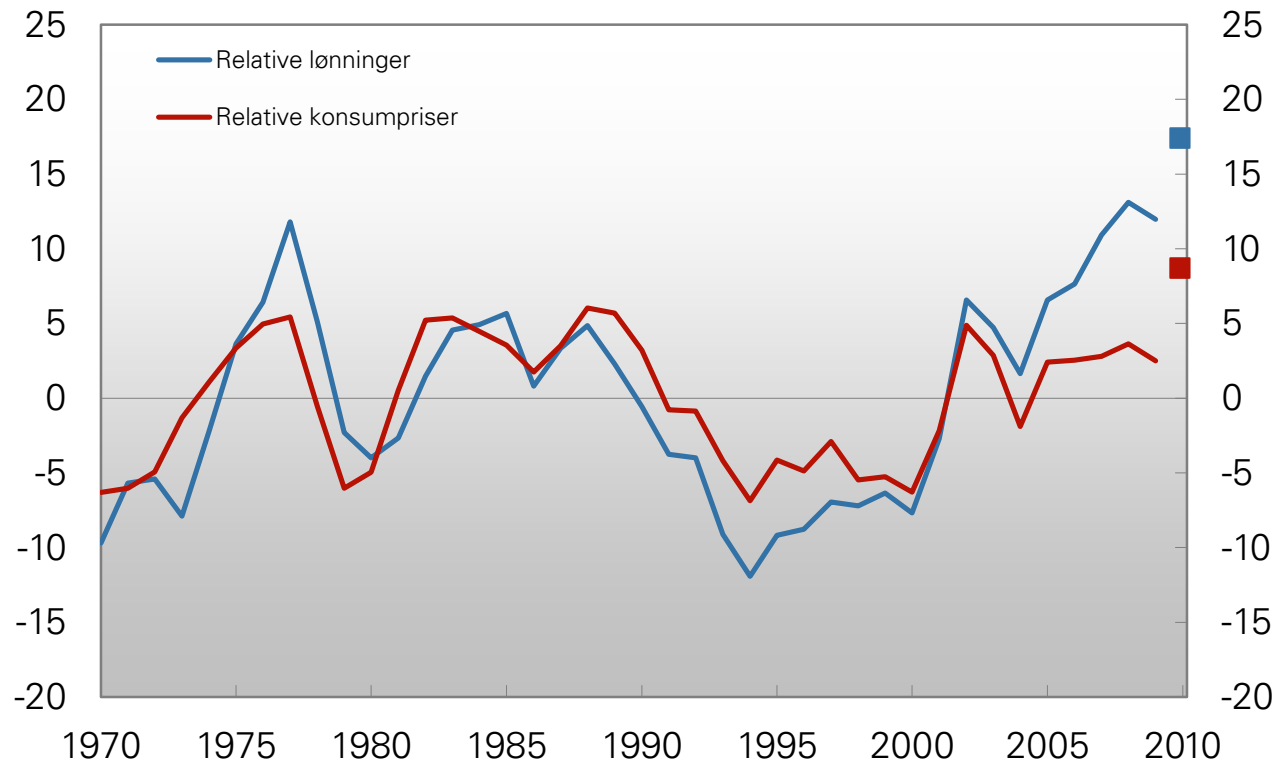
Figur 1.17 Anslag på inflasjonen¹⁾ og produksjonsgapet i referansebanen.
 Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2013

1)KPI justert for avgiftsendringer og uten midlertidige endringer i energipriser. Fra august 2008 er KPIXE en realtidsserie. Se *Staff Memo 7/2008* og *3/2009* fra Norges Bank for omtale av KPIXE

Kilde: Norges Bank

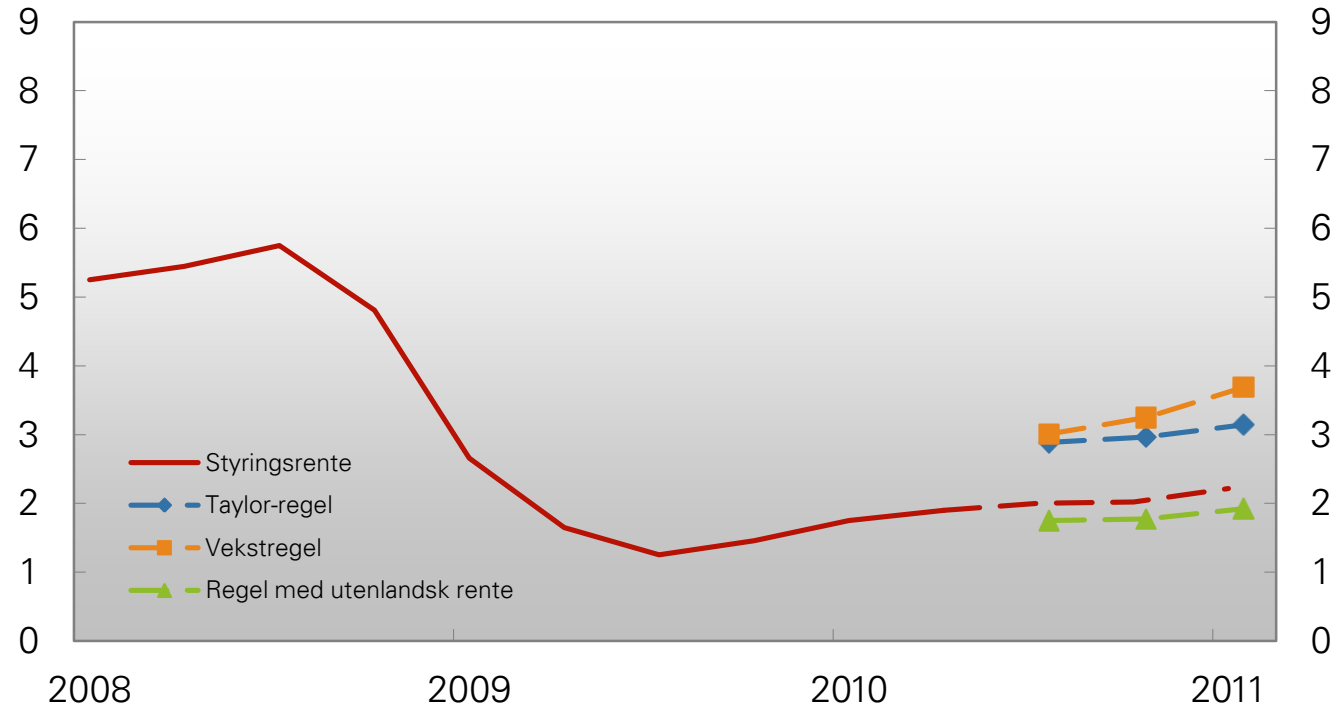
Figur 1.18 Realvalutakurser. Avvik fra gjennomsnittet i perioden 1970 – 2009. Prosent. 1970 – 2010¹⁾

1) Punktene viser gjennomsnittet hittil i 2010. Stigende kurve indikerer svakere konkurransevne

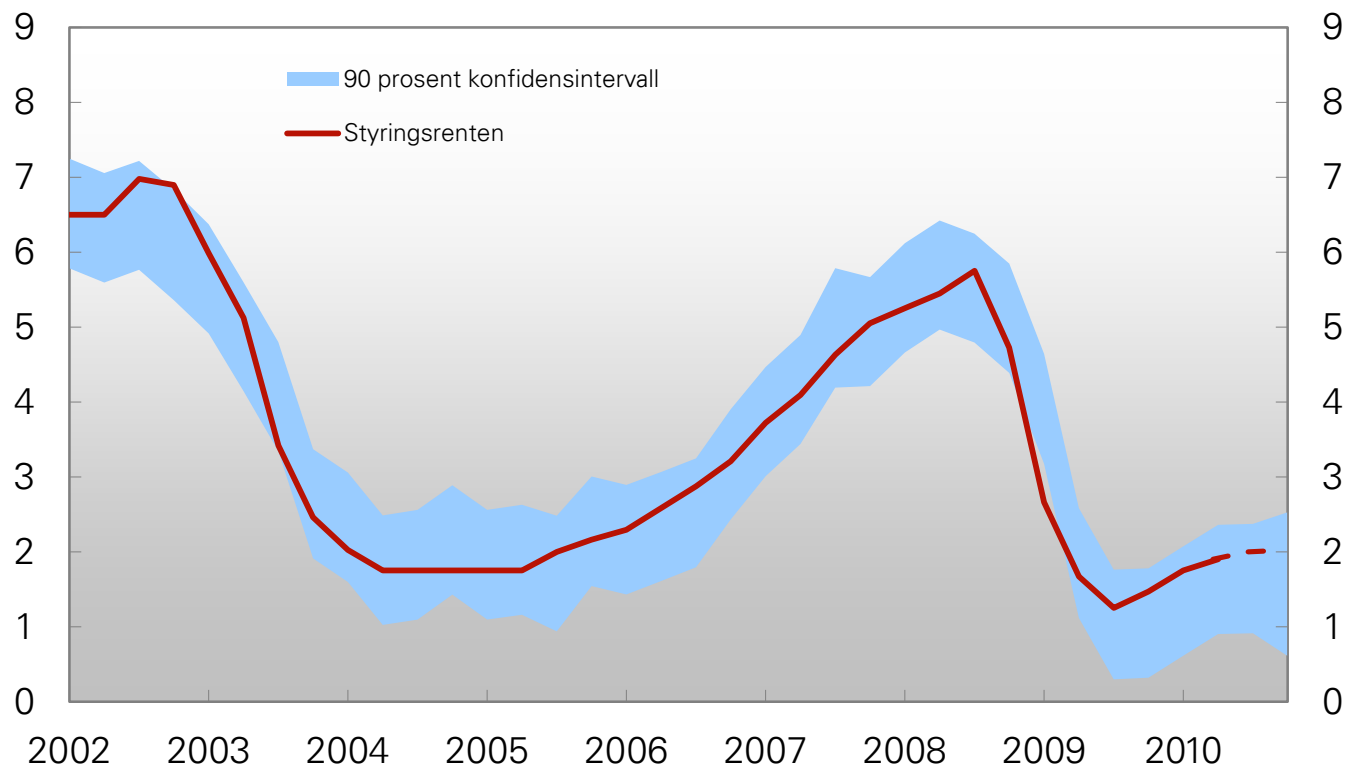
Kilder: Statistisk sentralbyrå, Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene (TBU), Finansdepartementet og Norges Bank

Figur 1.19 Styringsrente og beregnede enkle renteregler¹⁾.
 Prosent. 1. kv. 2008 – 1. kv. 2011

1) Beregningene er basert på Norges Banks anslag på produksjonsgapet, konsumprisene justert for avgiftsendringer og uten midlertidige endringer i energipriser (KPIXE) og tremåneders pengemarkedsrente. For å sammenlikne med styringsrenten er de enkle reglene justert for risikopremien i tremåneders pengemarkedsrente
 Kilde: Norges Bank

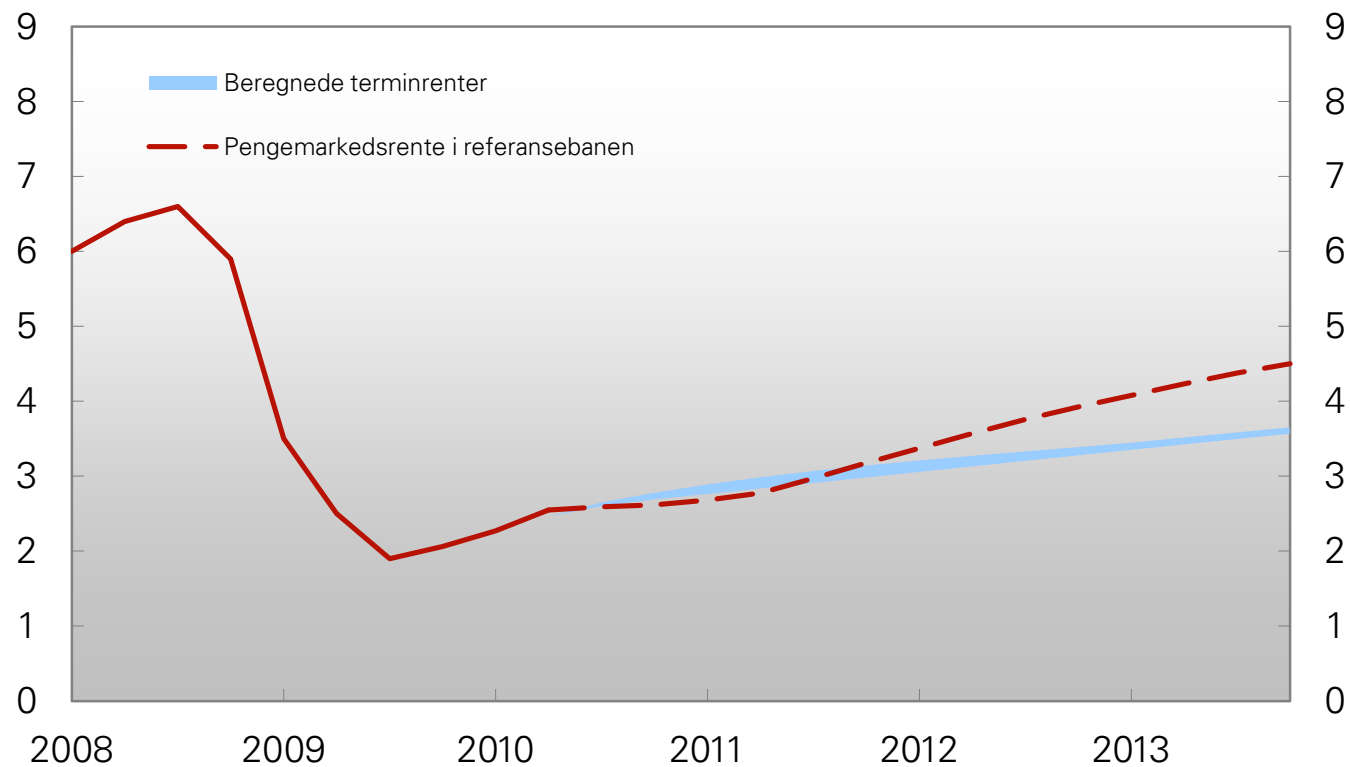
Figur 1.20 Styringsrente og renteutvikling som følger av Norges Banks gjennomsnittlige mønster i rentesettingen.¹⁾ Prosent. 1. kv. 2002 – 4. kv. 2010

1) Renteutviklingen forklares av utviklingen i inflasjon, BNP-vekst i Fastlands-Norge, lønnsvekst og styringsrente hos handelspartnerne. Likningen er estimert over perioden 1. kv. 1999 – 2. kv. 2010. Nærmere utdyping er gitt i *Staff Memo 3/2008*

Kilde: Norges Bank

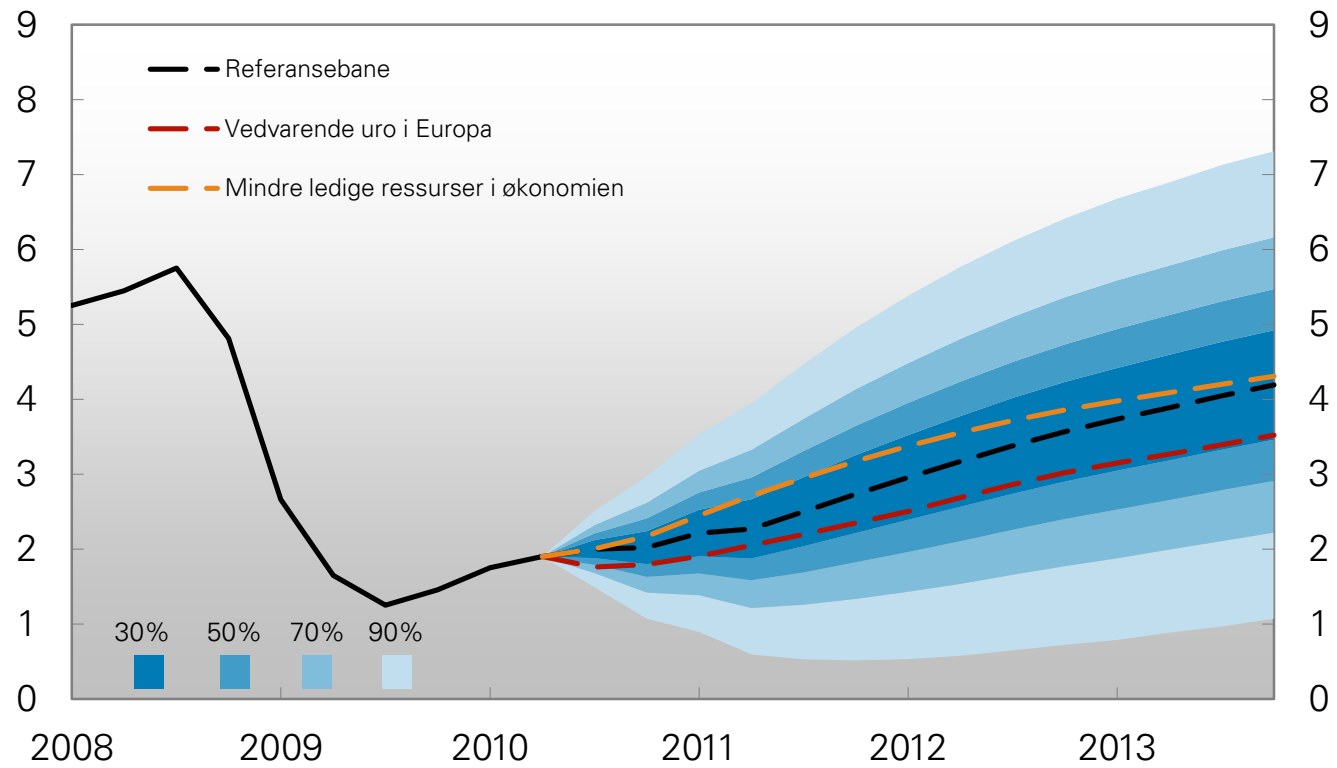
Figur 1.21 Tremåneders pengemarkedsrente i referansebanen og beregnede terminrenter¹⁾. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2013

1) Terminrentene er basert på rentene i pengemarkedet og renteswapper. Det blå intervallet viser høyeste og laveste rente i tidsrommet 4.–17. juni 2010

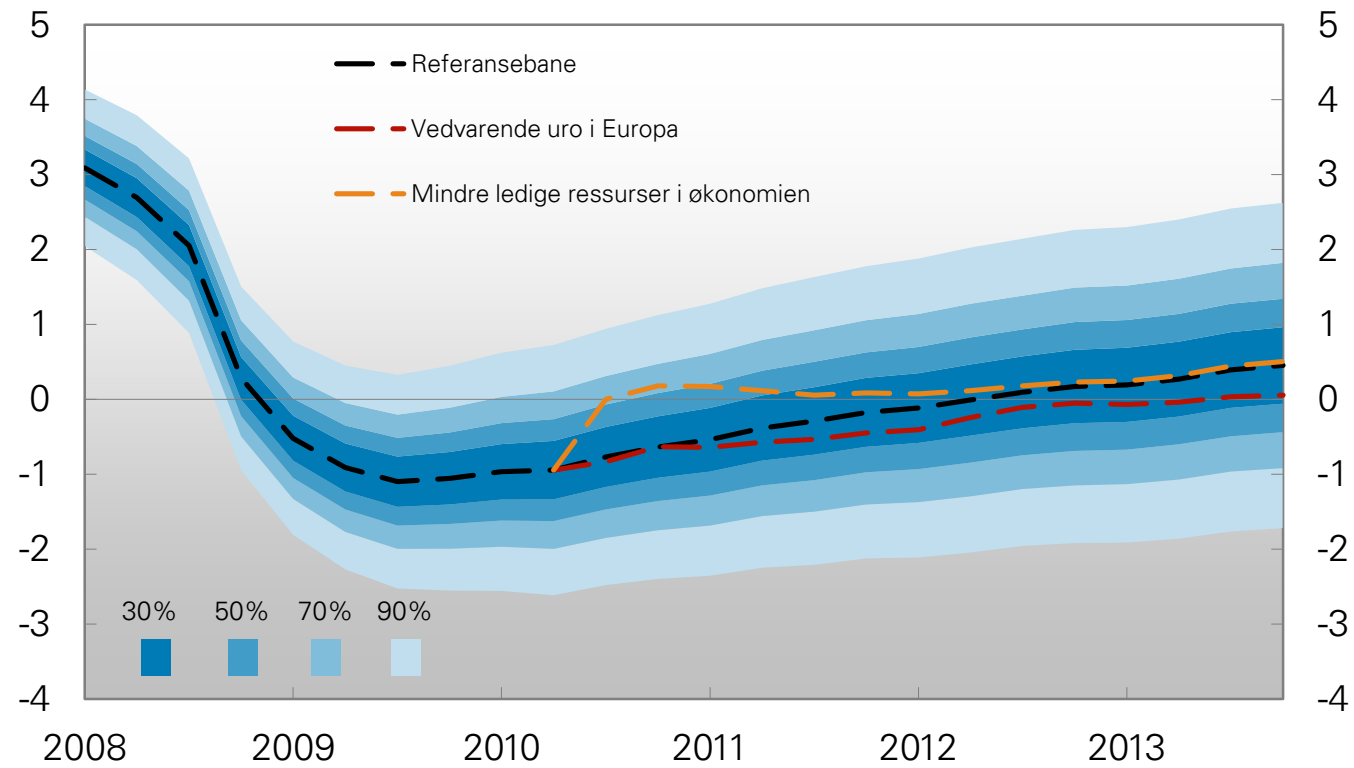
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 1.22a Styringsrenten i referansebanen og i de alternative utviklingsbanene
Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2013

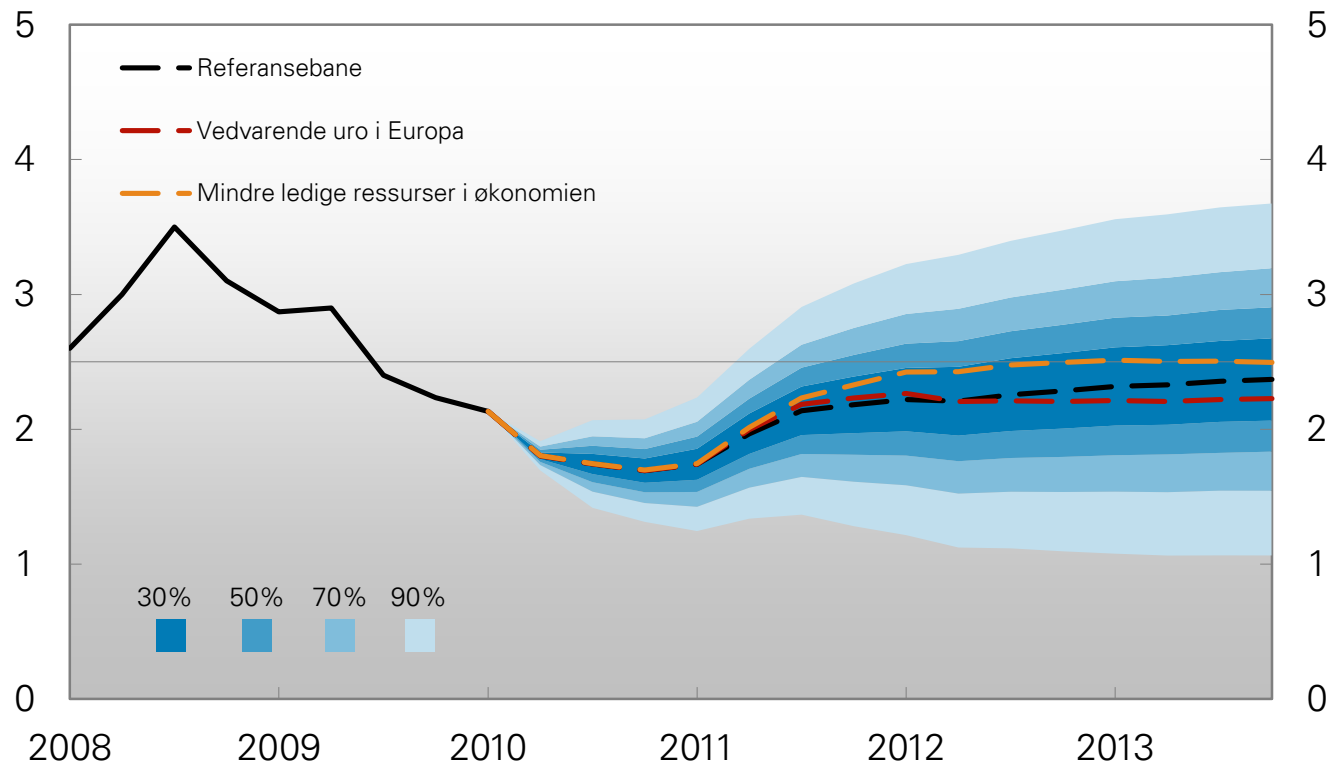
Kilde: Norges Bank

Figur 1.22b Produksjonsgapet i referansebanen og i de alternative utviklingsbanene. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2013

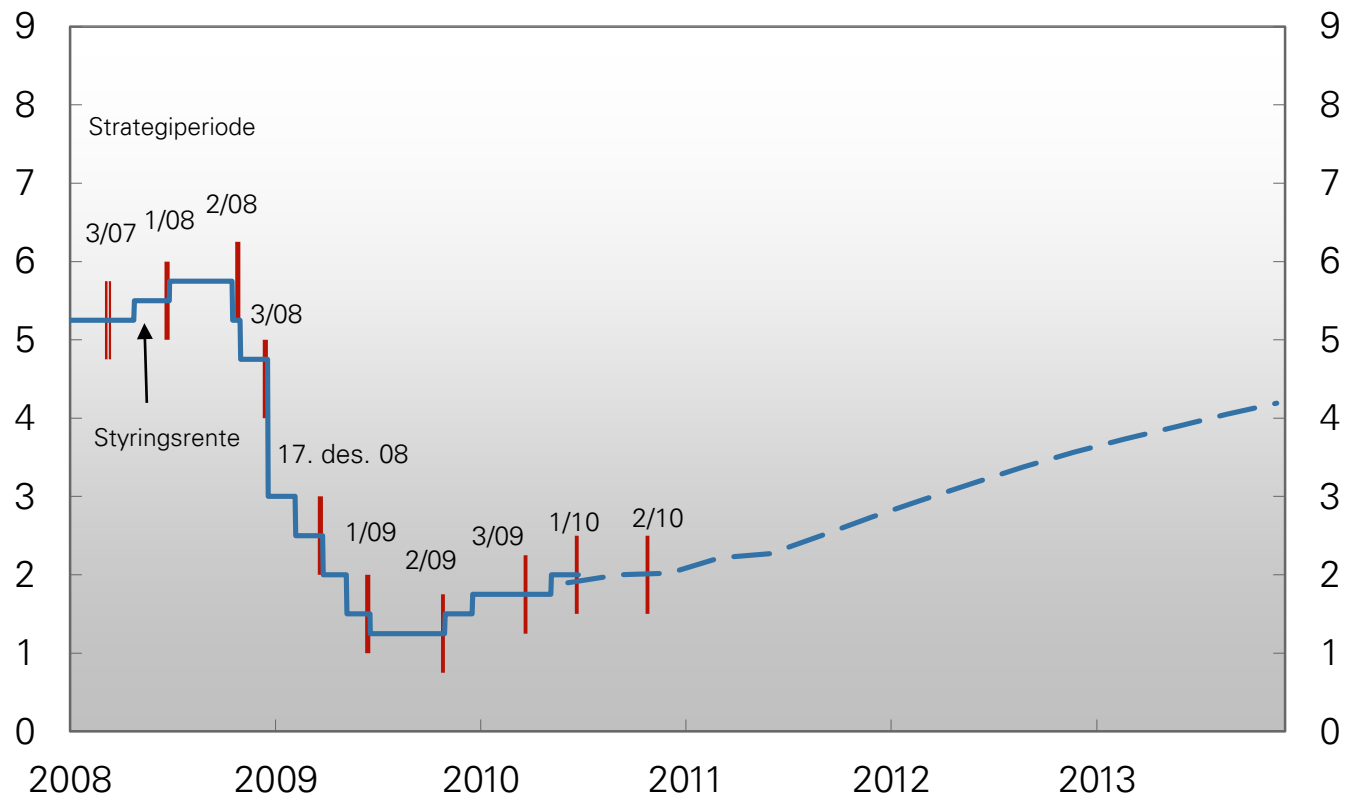
Kilde: Norges Bank

Figur 1.22c KPIXE¹⁾ i referansebanen og i de alternative utviklingsbanene. Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2013

1)KPI justert for avgiftsendringer og uten midlertidige endringer i energipriser. Fra august 2008 er KPIXE en realtidsserie. Se *Staff Memo* 7/2008 og 3/2009 fra Norges Bank for omtale av KPIXE
Kilde: Norges Bank

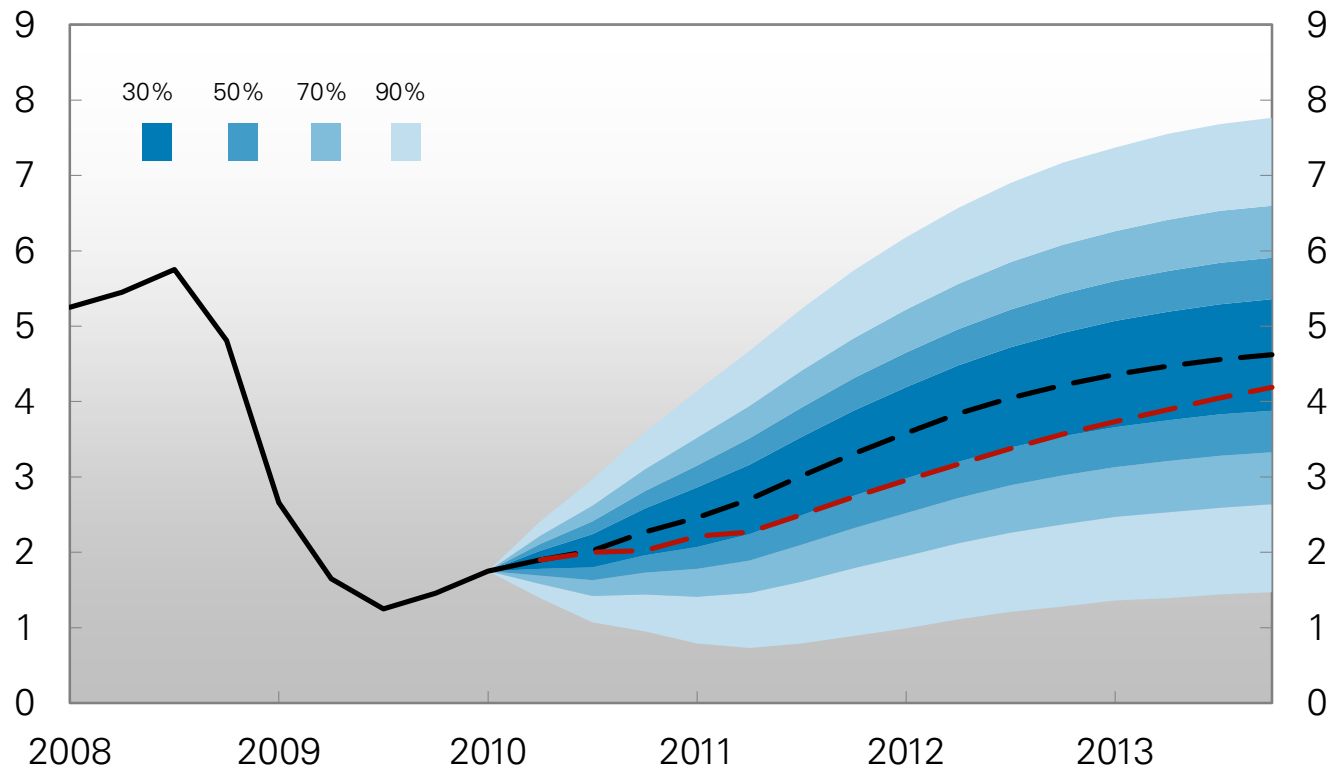
Figur 1.23 Intervall for styringsrenten ved utgangen av hver strategiperiode, faktisk utvikling¹⁾ og anslag på styringsrenten i referansebanen. Prosent. Januar 2008 – desember 2013

1) Hovedstyrets rentebeslutning 23. juni 2010 er ikke innarbeidet

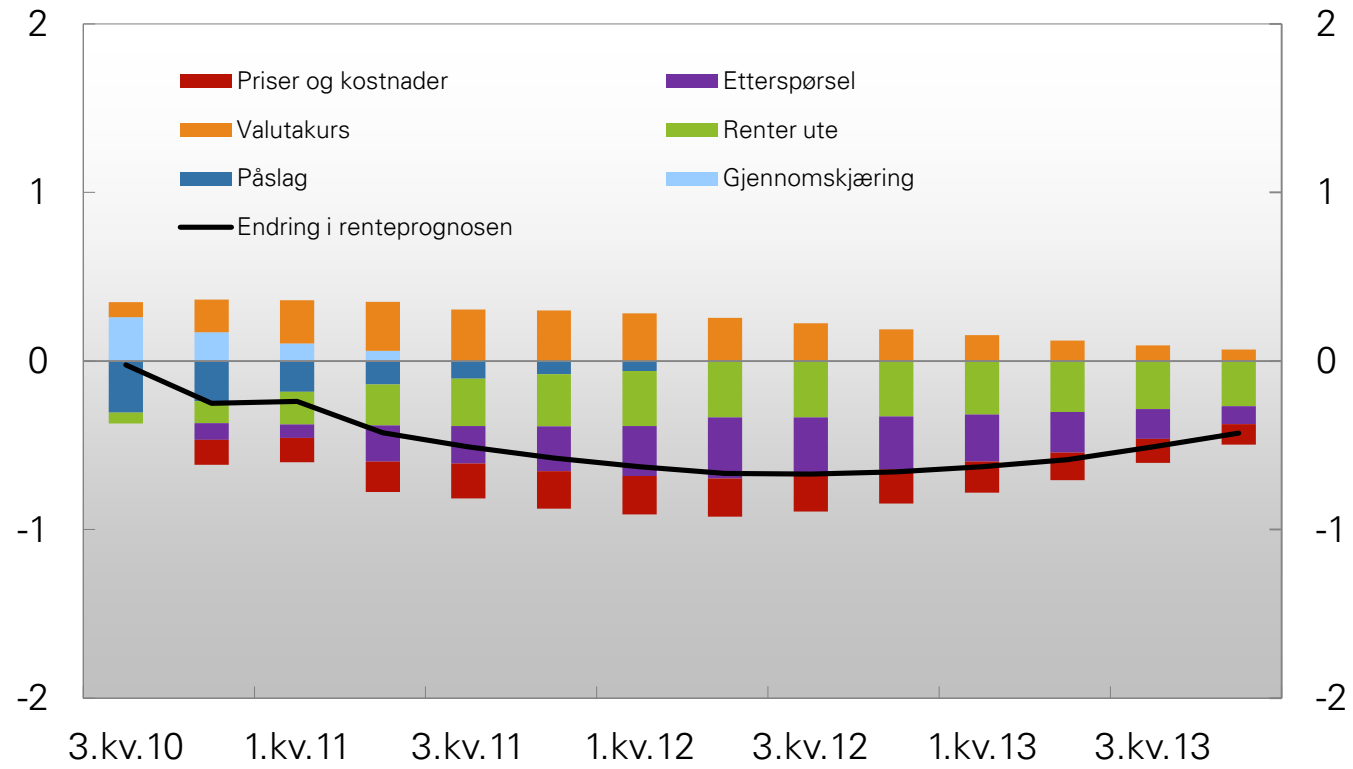
Kilde: Norges Bank

Figur 1 Styringsrenten i referansebanen fra PPR 1/10 med usikkerhetsvifte og styringsrenten i referansebanen fra PPR 2/10 (rød linje). Prosent. Kvartalstall. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2013

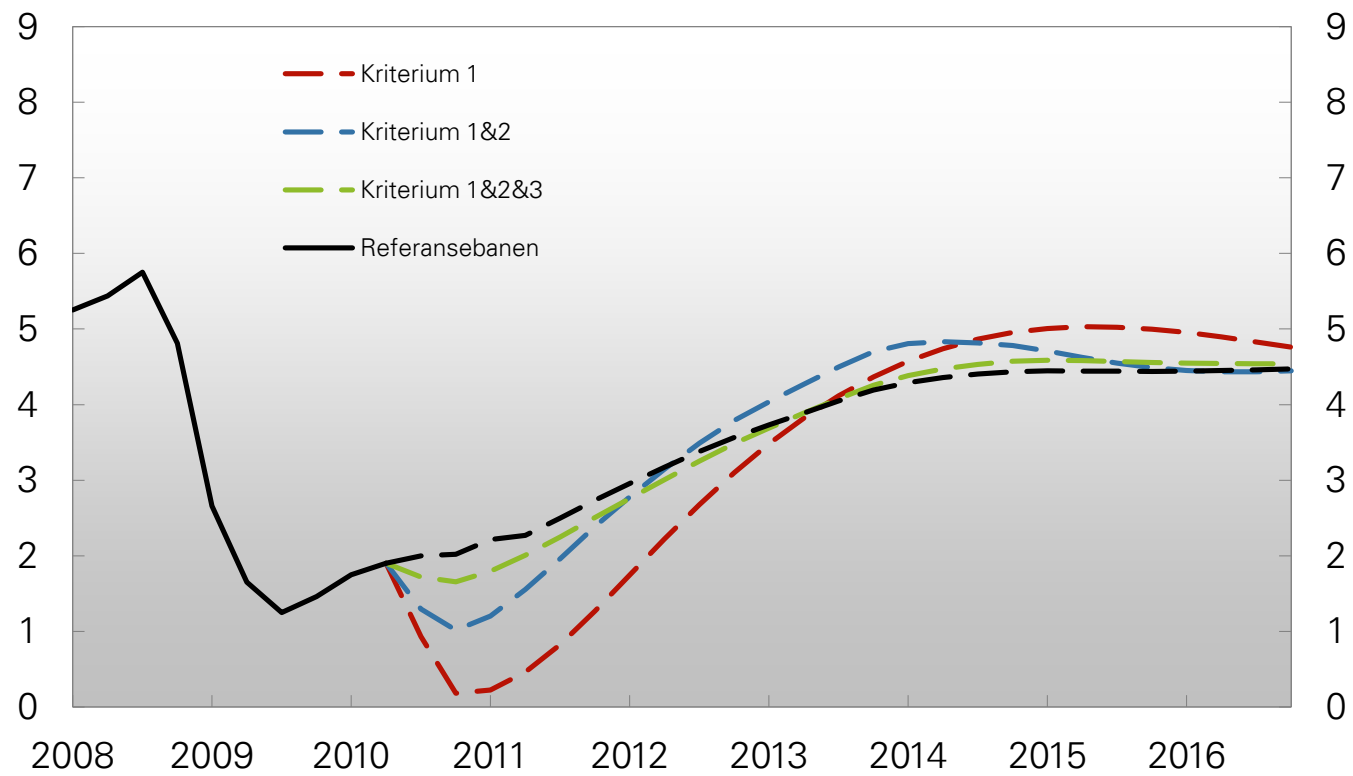
Kilde: Norges Bank

Figur 2 Faktorer bak endringer i renteprognosen fra PPR 1/10.
Akkumulerte bidrag. Prosentenheter. 3. kv. 2010 – 4. kv. 2013

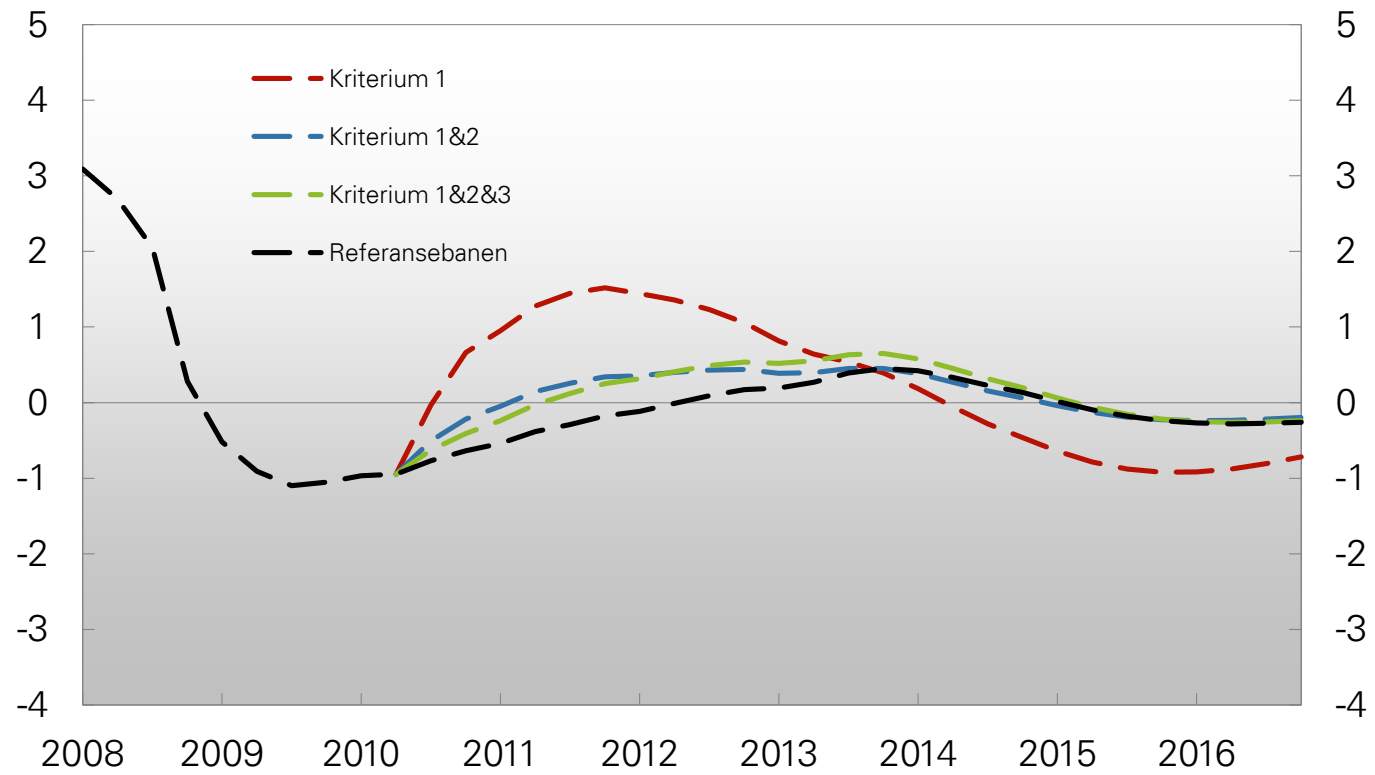
Kilde: Norges Bank

Figur 1 Styringsrenten. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

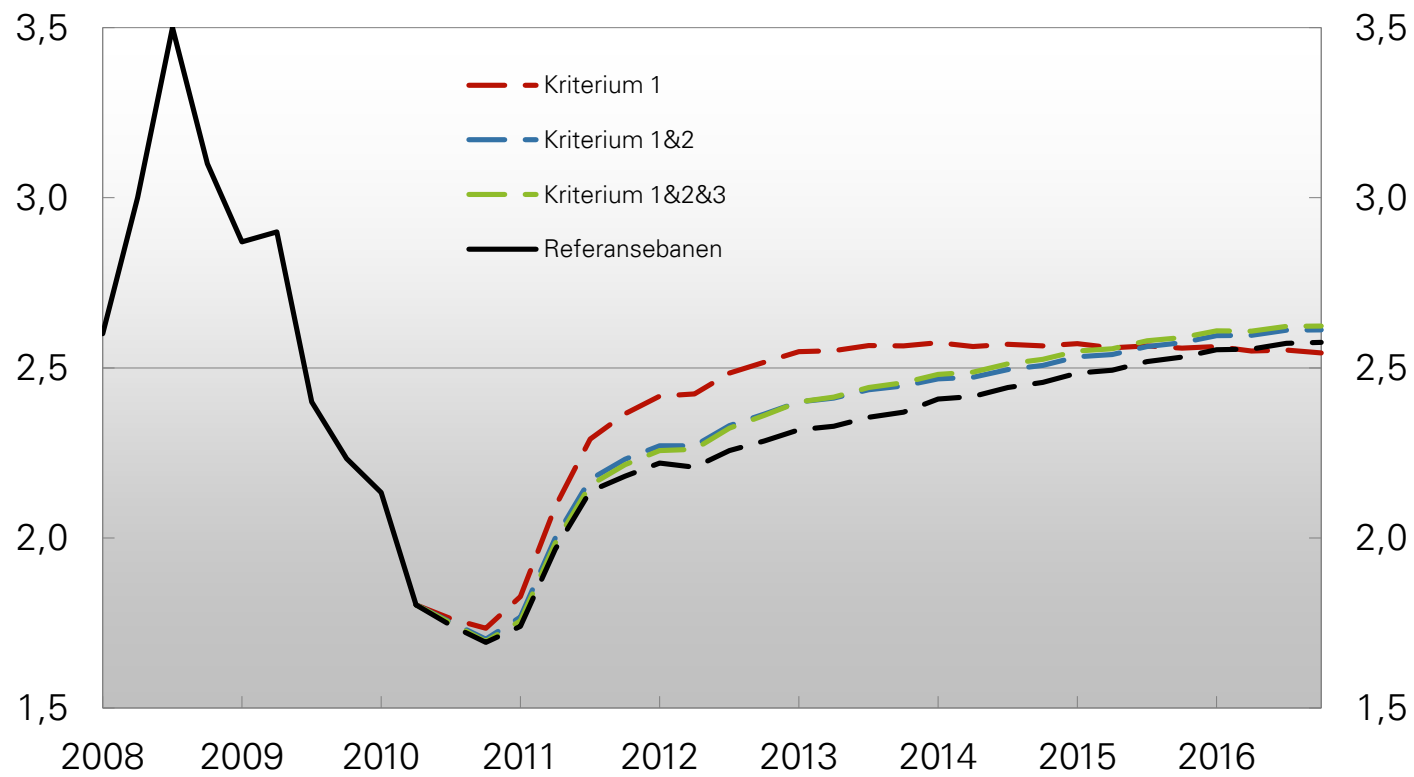
Kilde: Norges Bank

Figur 2 Produksjonsgap. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

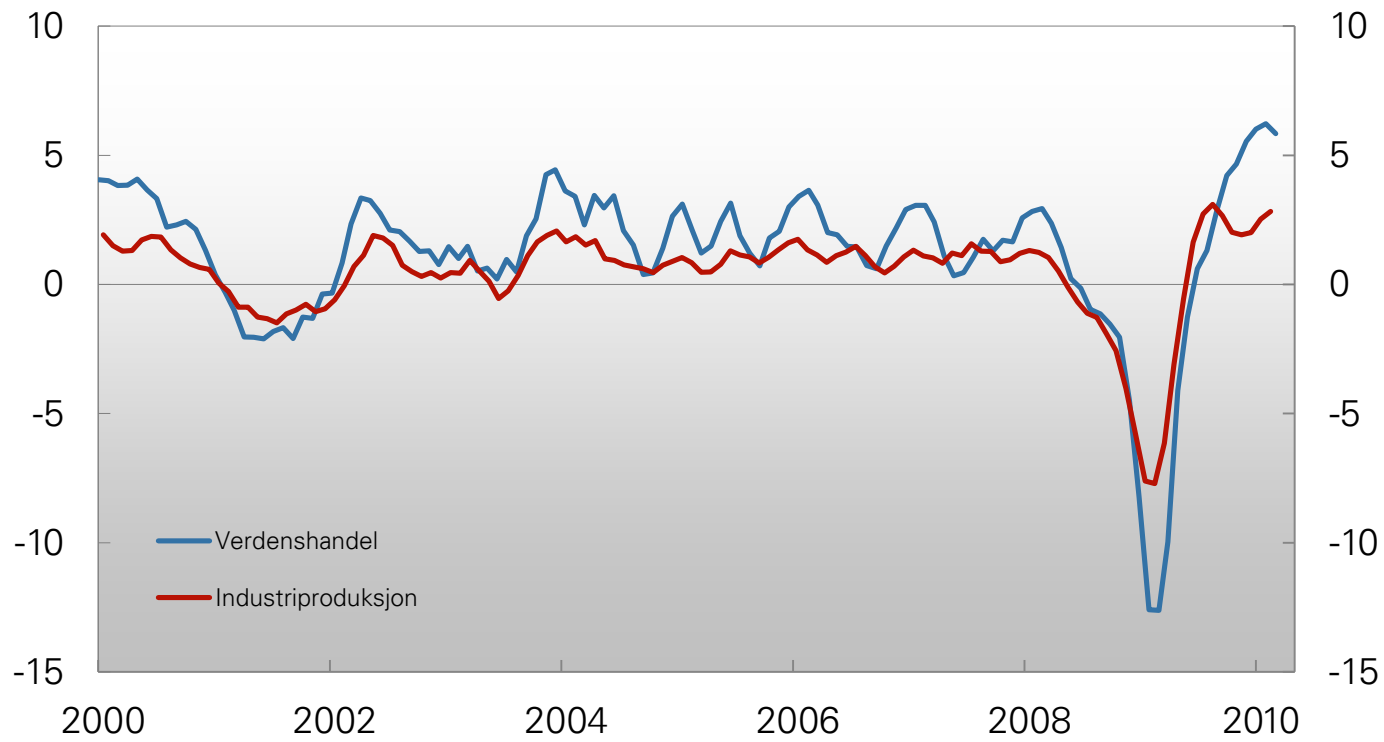
Kilde: Norges Bank

Figur 3 KPIXE. Tolvmånedersvekst. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

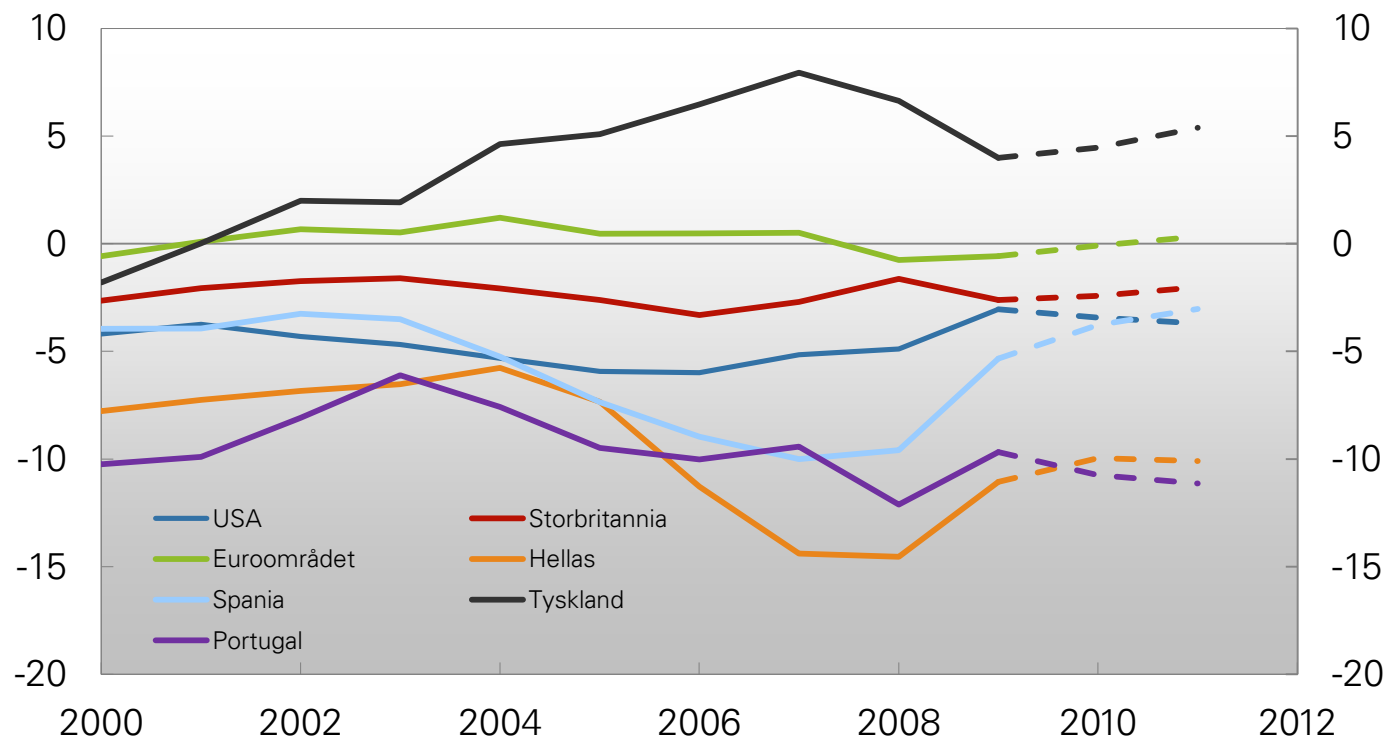
Kilde: Norges Bank

Figur 2.1 Indikator for verdenshandel og industriproduksjon. Siste tre måneder over foregående tre måneder. Prosentvis endring. Januar 2000 - mars 2010

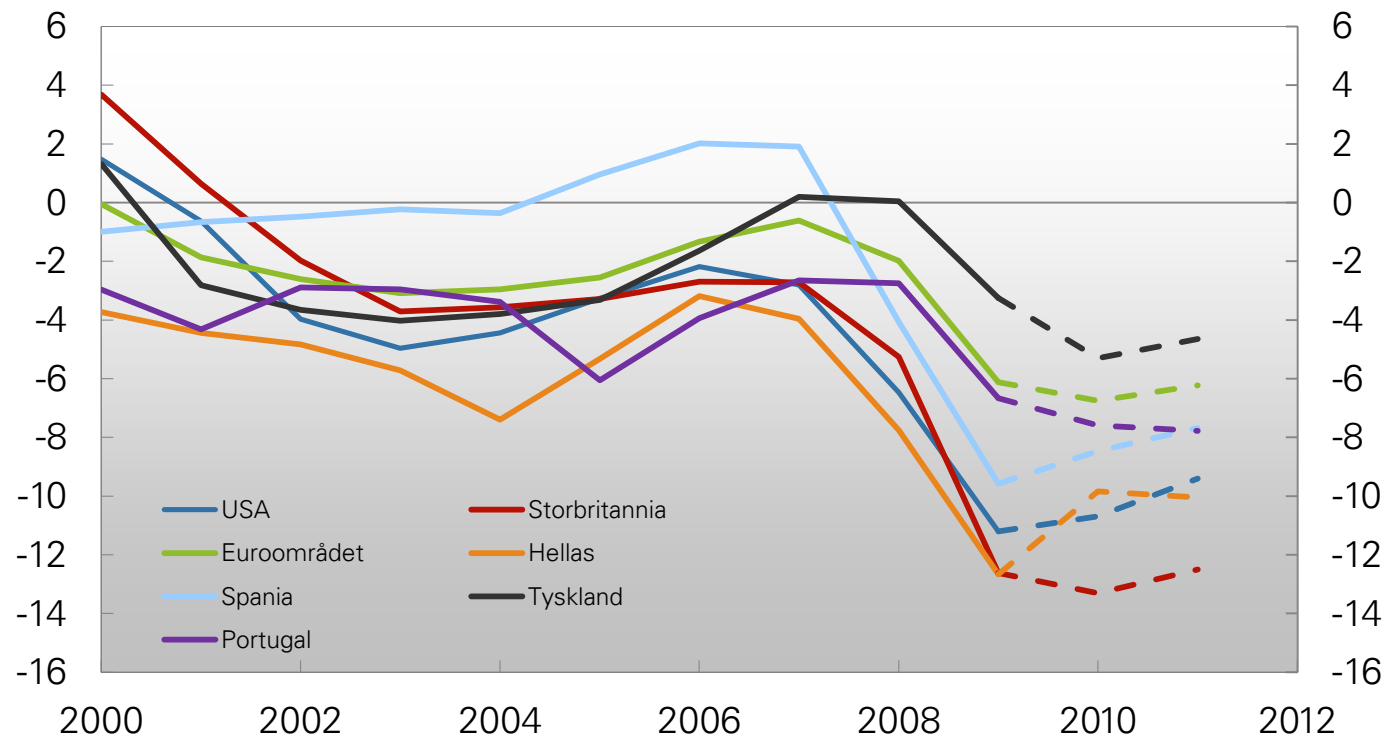
Kilde: CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis

Figur 2.2 Driftsbalanse ovenfor utlandet. I prosent av nominelt BNP.
2000 - 2011. Anslag for 2010 og 2011 fra OECD

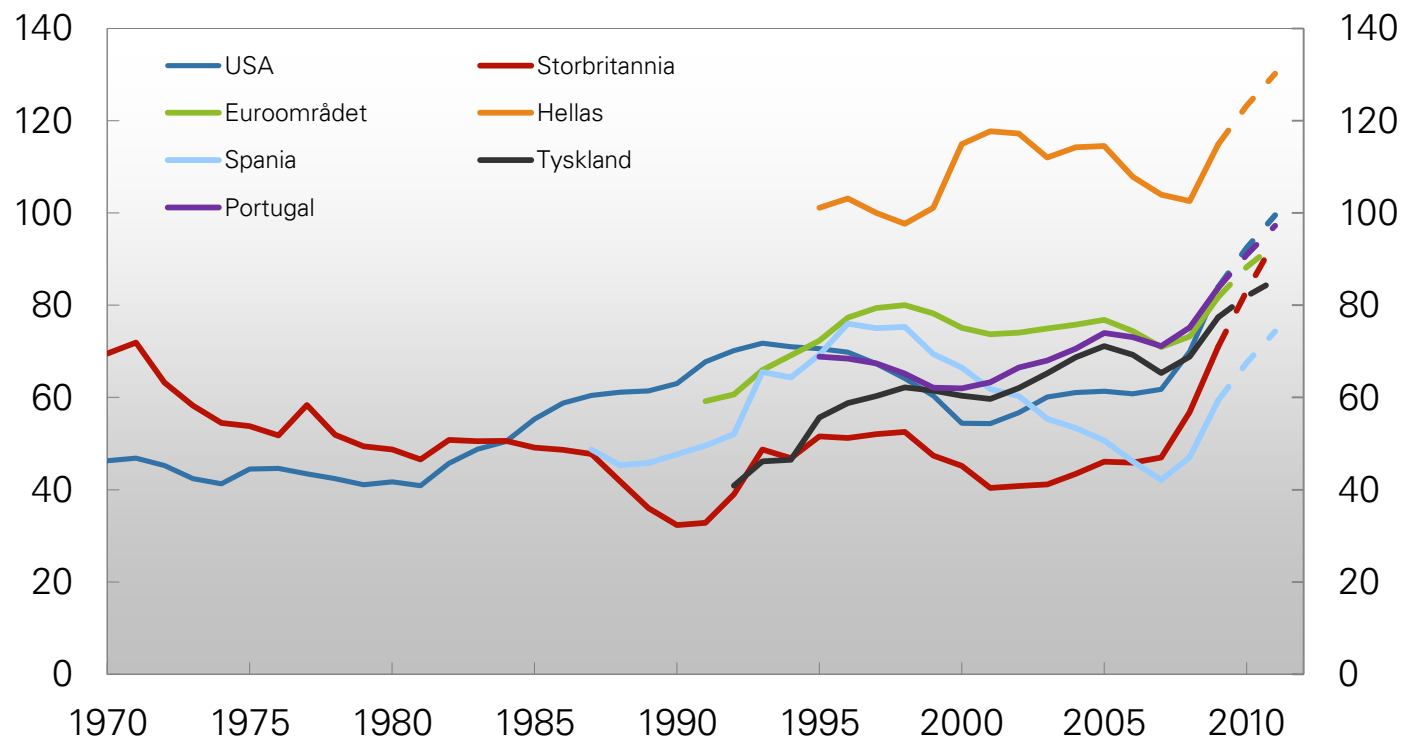
Kilde: OECD Economic Outlook 87

Figur 2.3 Offentlig budsjettbalanse. I prosent av nominelt BNP. 2000 - 2011.
Anslag for 2010 og 2011 fra OECD

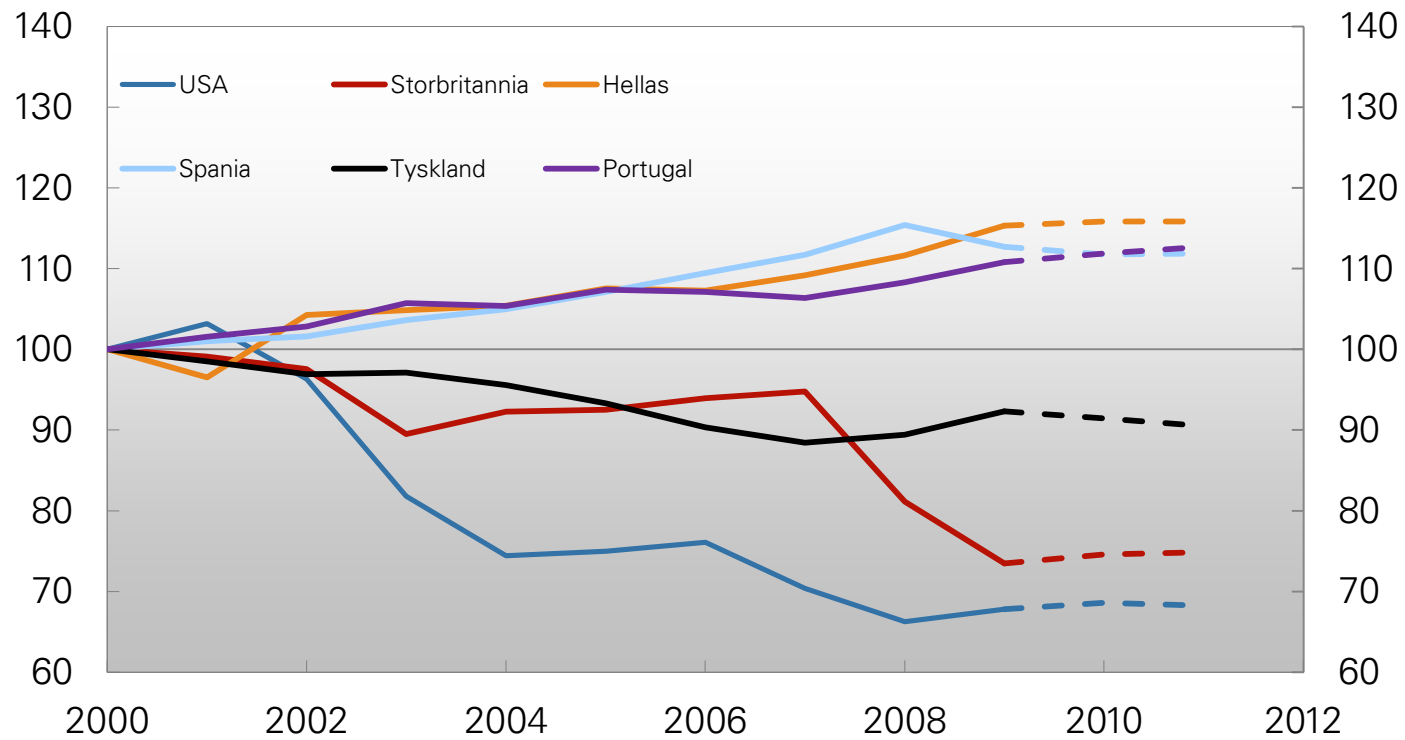
Kilde: OECD Economic Outlook 87

Figur 2.4 Offentlig bruttogjeld. I prosent av nominelt BNP. 2000 - 2011.
Anslag for 2010 og 2011 fra OECD

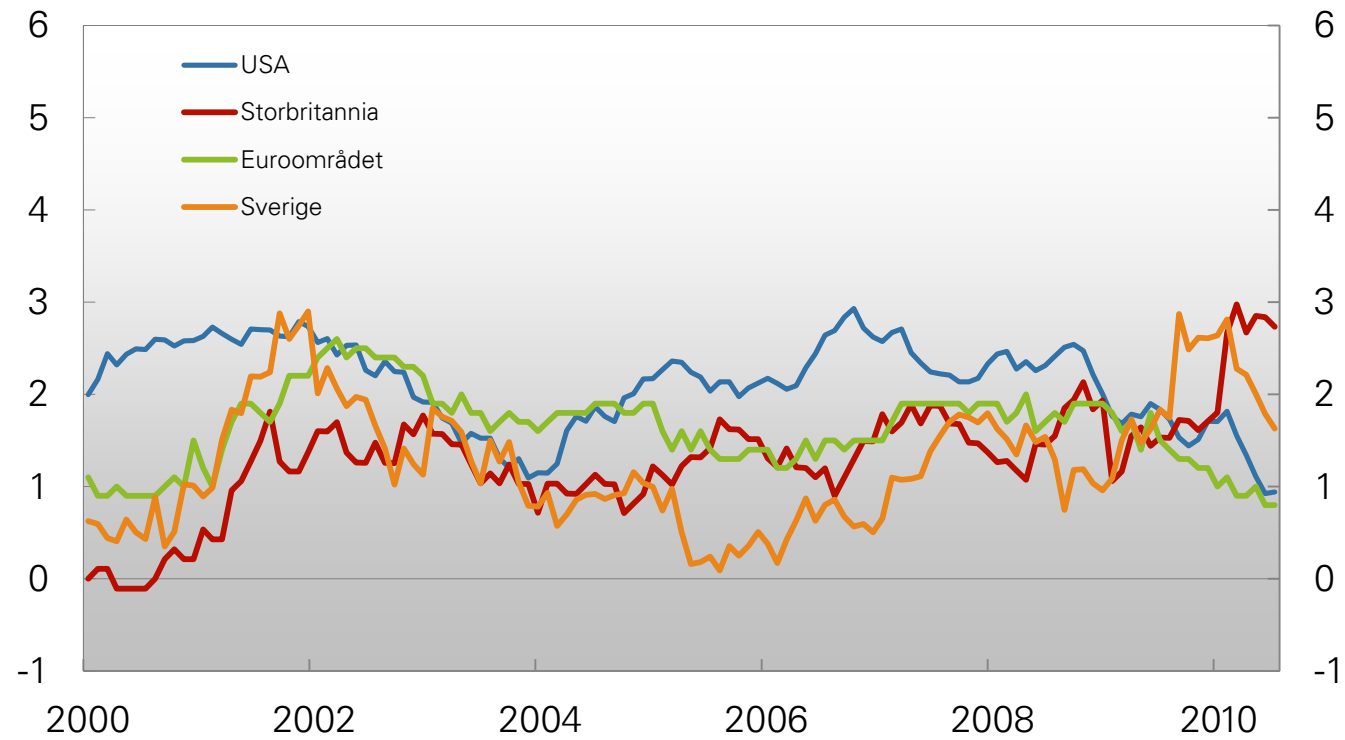
Kilde: OECD Economic Outlook 87

Figur 2.5 Relative lønnskostnader i felles valuta¹⁾. Indeks, 2000 = 100. 2000 - 2011. Anslag for 2010 og 2011 fra EU-kommisjonen

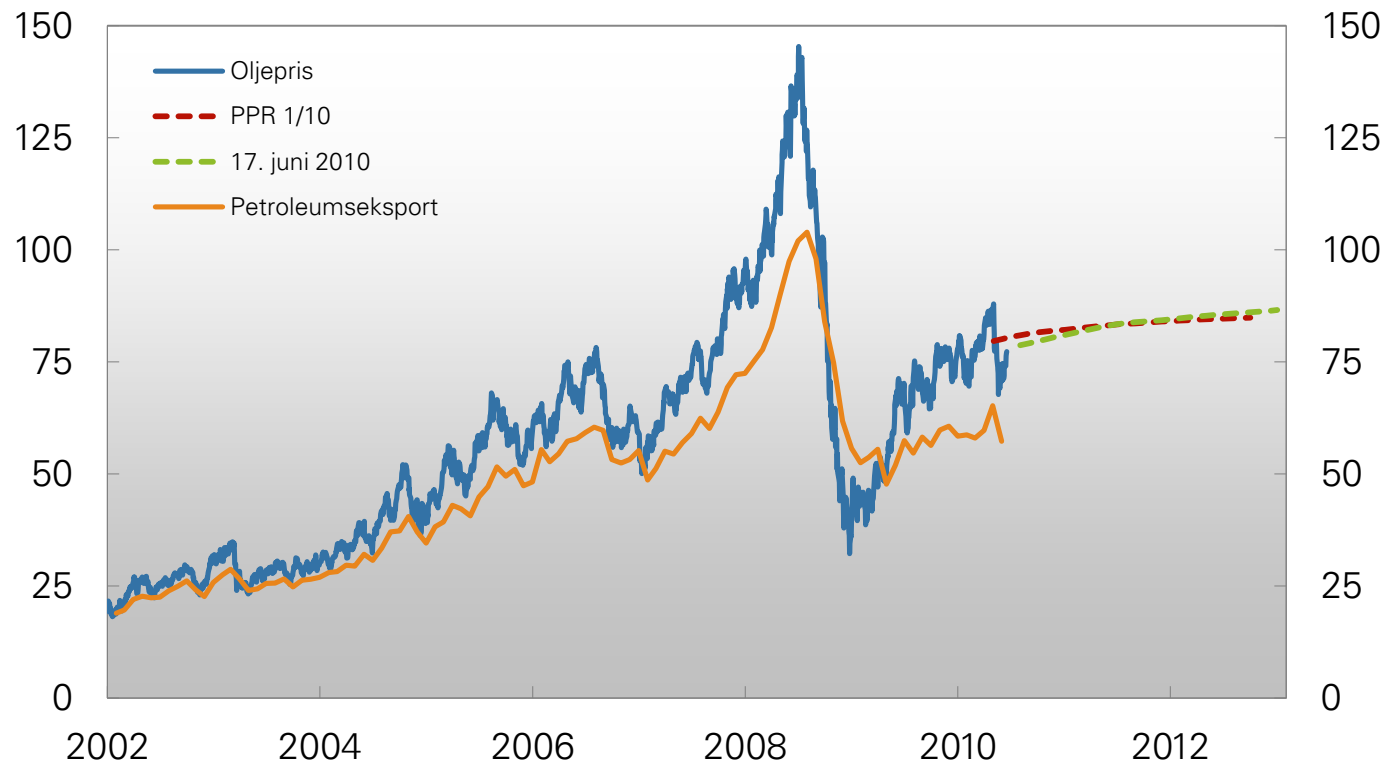
1) Relativt til resten av EU-15
Kilde: EU-kommisjonen

Figur 2.6 Konsumpriser uten matvarer og energi¹⁾. Tolv månedersvekst. Prosent. Januar 2000 - mai 2010

1) HICP utenom energi, mat, alkohol og tobakk for euroområdet, Storbritannia og Sverige
Kilde: Thomson Reuters

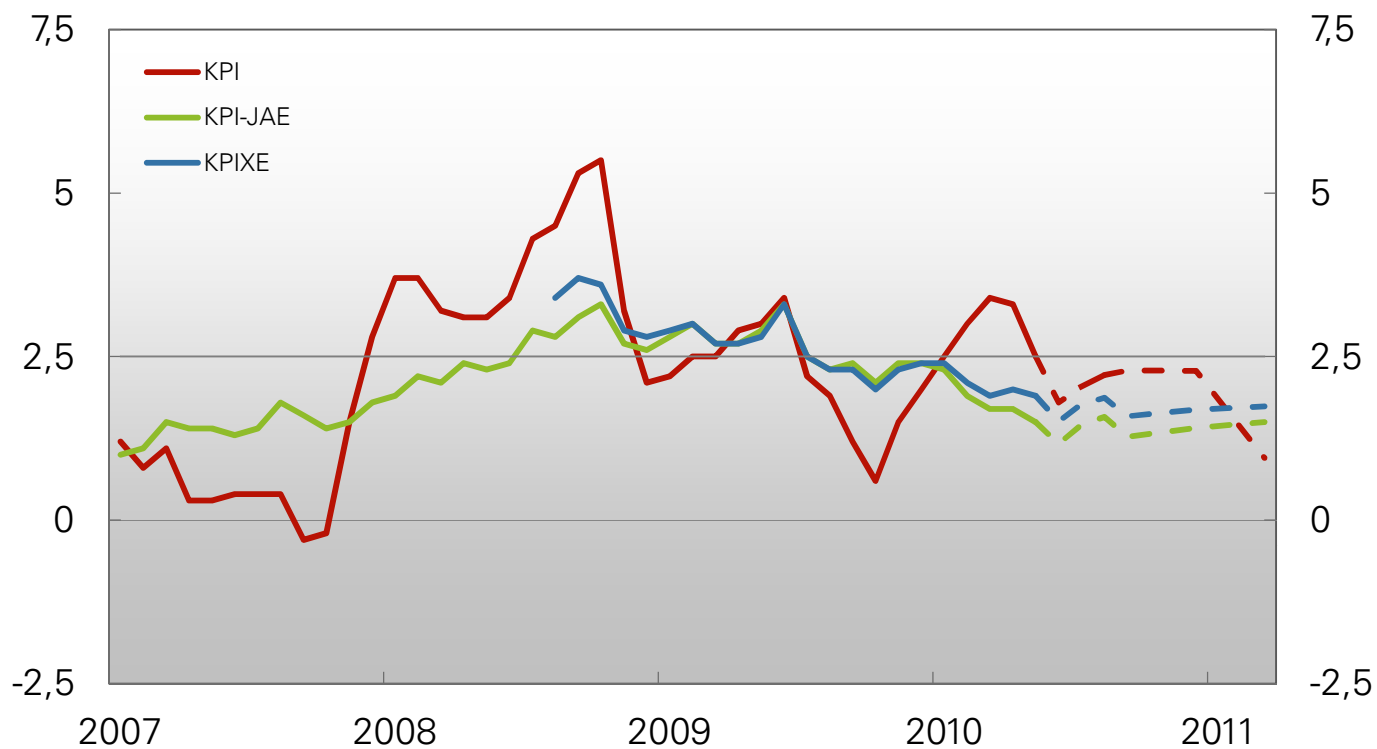
Figur 2.7 Oljepris (Brent Blend) og pris på norsk petroleumseksport¹⁾. 1. januar 2002 – 17. juni 2010. USD per fat. Terminpriser for olje (stiplet) PPR 1/10 og 17. juni 2010

1) Vektet gjennomsnitt av norsk råolje- og gasseksport

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 2.8 KPI, KPI-JAE¹⁾ og KPIXE²⁾. Tolvmånedersvekst. Prosent.
Januar 2007 – mars 2011³⁾

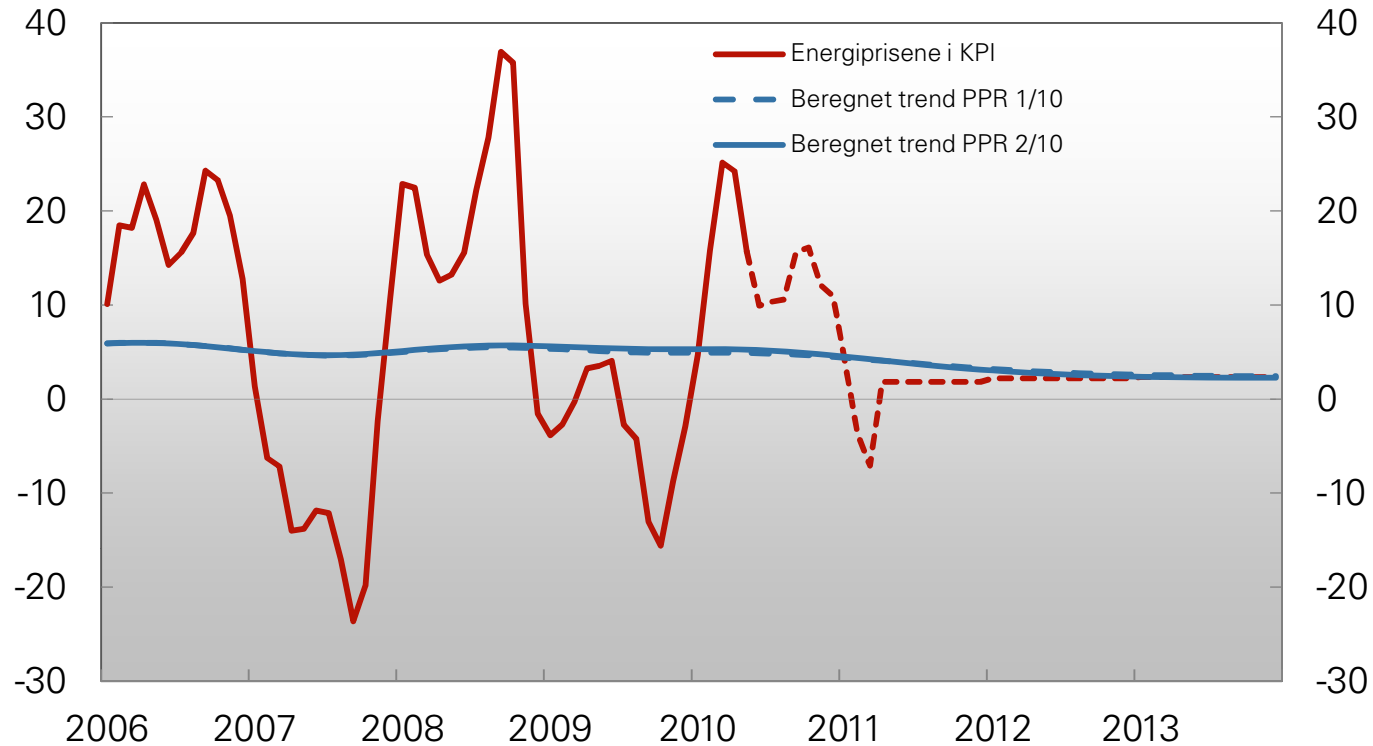
1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer

2) KPI justert for avgiftsendringer og uten midlertidige endringer i energipriser. Realtidstall.
Se *Staff Memo 7/2008* og *3/2009* fra Norges Bank for omtale av KPIXE

3) Anslag for juni 2010 – mars 2011 (stiplet). Månedstall fram til september 2010, deretter kvartalstall

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.9 Energiprisene i KPI¹⁾ og beregnet energitrend²⁾.
Tolv måneders vekst. Prosent. Januar 2006 – desember 2013³⁾

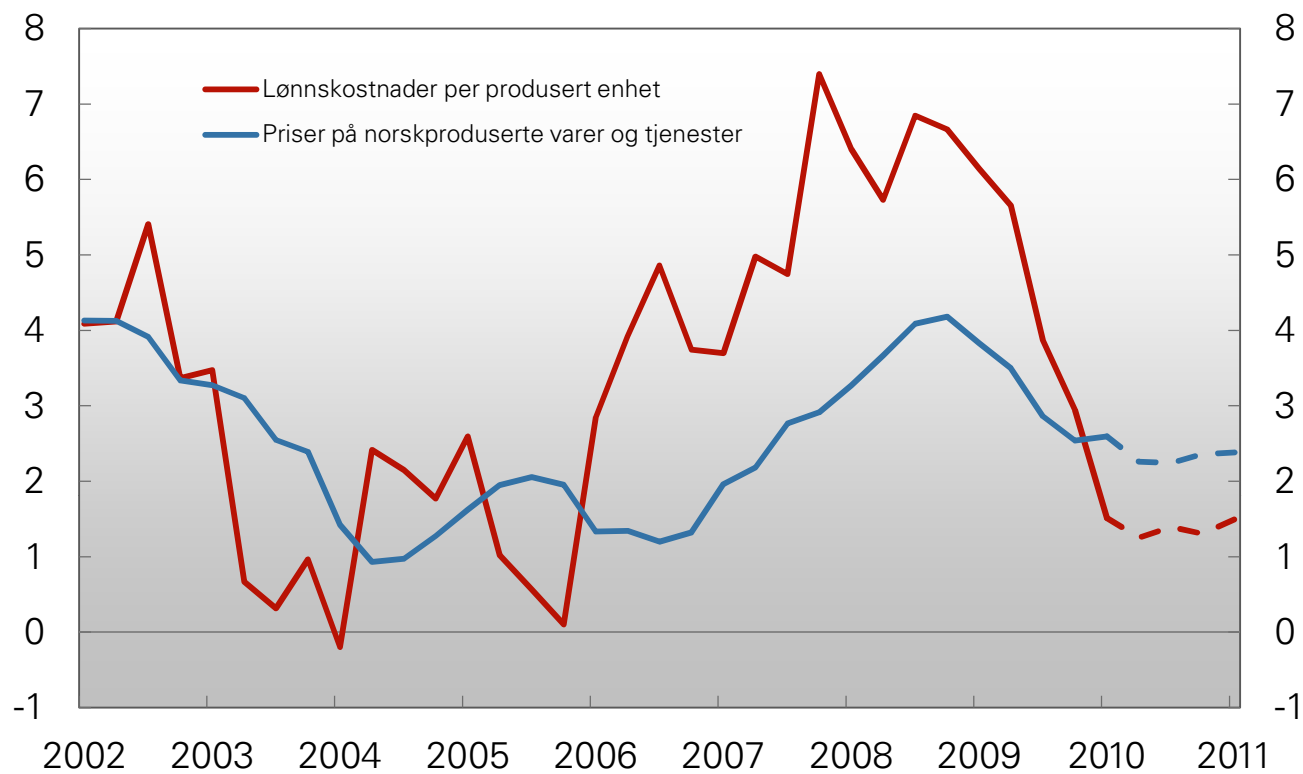
1) Varegruppene elektrisitet, brensel, drivstoff og smøremidler

2) Trenden er beregnet ved hjelp av et HP-filter på den faktiske og anslåtte utviklingen i energiprisene i KPI, se *Staff Memo 2008/7* og *Staff Memo 2009/3* fra Norges Bank

3) Anslag for juni 2010 – desember 2013 (stiplet)

Kilder: Nord Pool, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.10 Lønnskostnader per produsert enhet i Fastlands-Norge og priser på norskproduserte varer og tjenester i KPI-JAE¹⁾.
Firekvtartersvekst. Prosent. 1. kv. 2002 – 1. kv. 2011²⁾

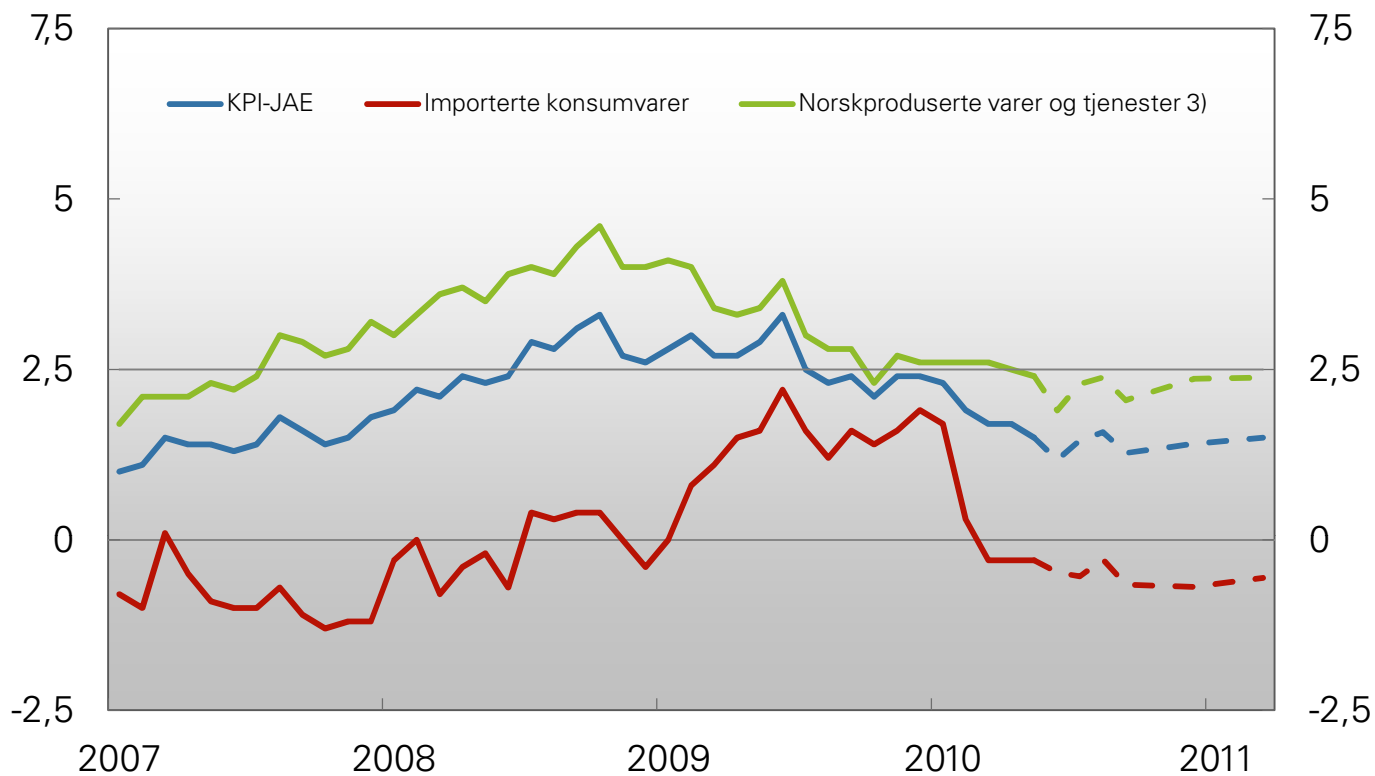

1) Norges Banks beregninger

2) Anslag for 2. kv. 2010 – 1. kv. 2011 (stiplet)

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.11 KPI-JAE¹⁾. Totalt og fordelt etter leveringssektorer.
Tolv månedersvekst. Prosent. Januar 2007 – mars 2011²⁾

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer

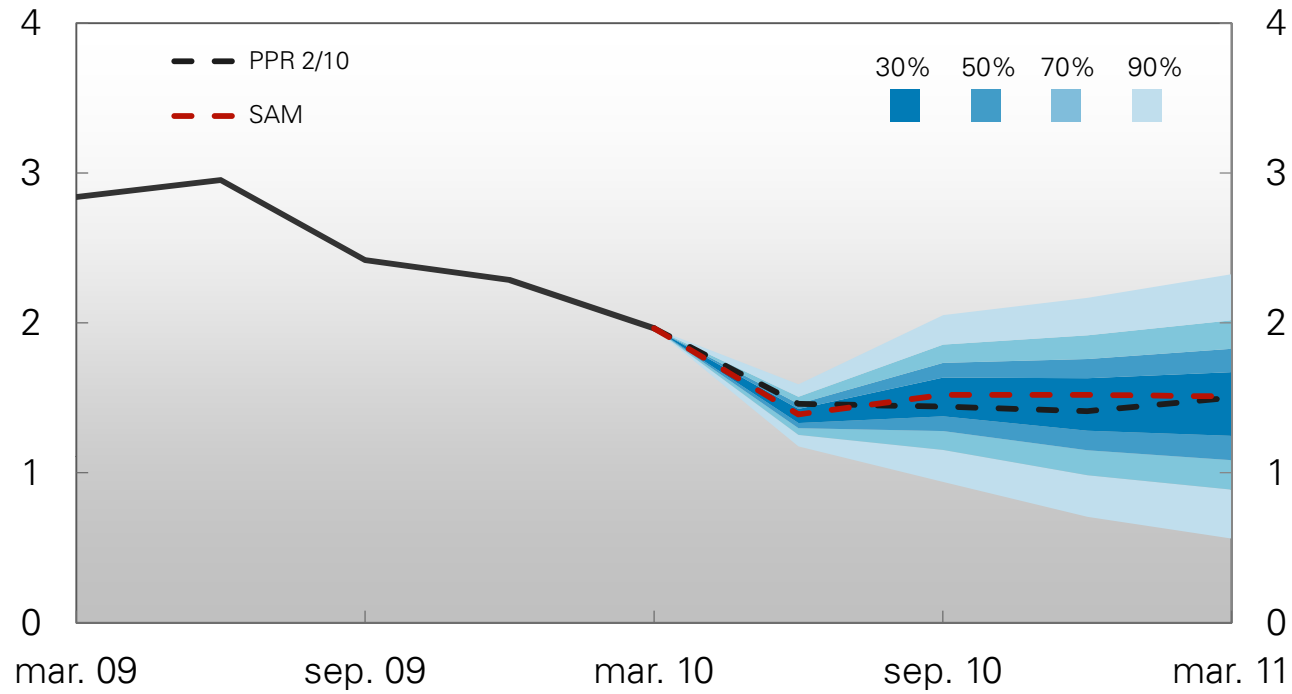
2) Anslag for juni 2010 – mars 2011 (stiplet). Månedstall fram til september 2010, deretter kvartalstall

3) Norges Banks beregninger

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.12 KPI-JAE¹⁾. Faktisk utvikling, anslag i referansebanen og fremskrivninger fra SAM²⁾ med usikkerhetsvifte.

Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2009 – 1. kv. 2011³⁾

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer

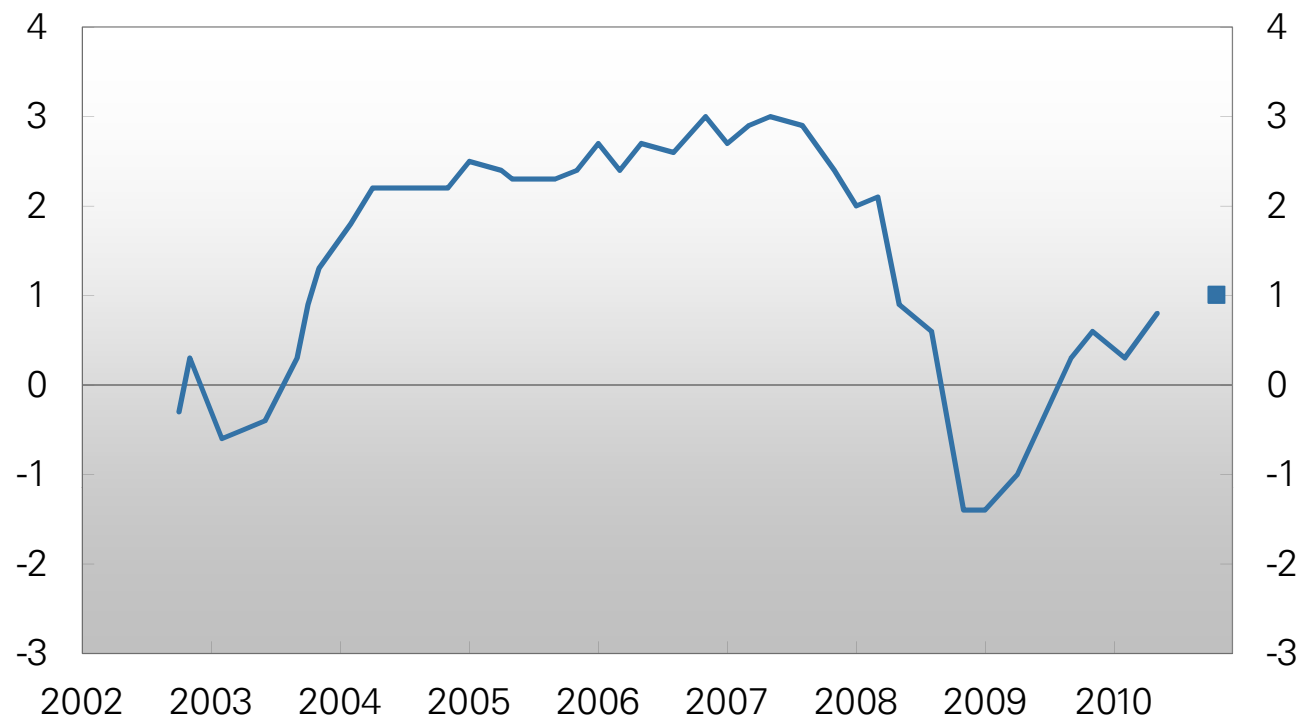
2) System for sammenveining av korttidsmodeller

3) Anslag for 2. kv. 2010 – 1. kv. 2011 (stiplet)

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.13 Indikator for faktisk vekst i produksjon siste tre måneder og forventet vekst i produksjon neste seks måneder. Indeks¹⁾.

Oktober 2002 – november 2010²⁾

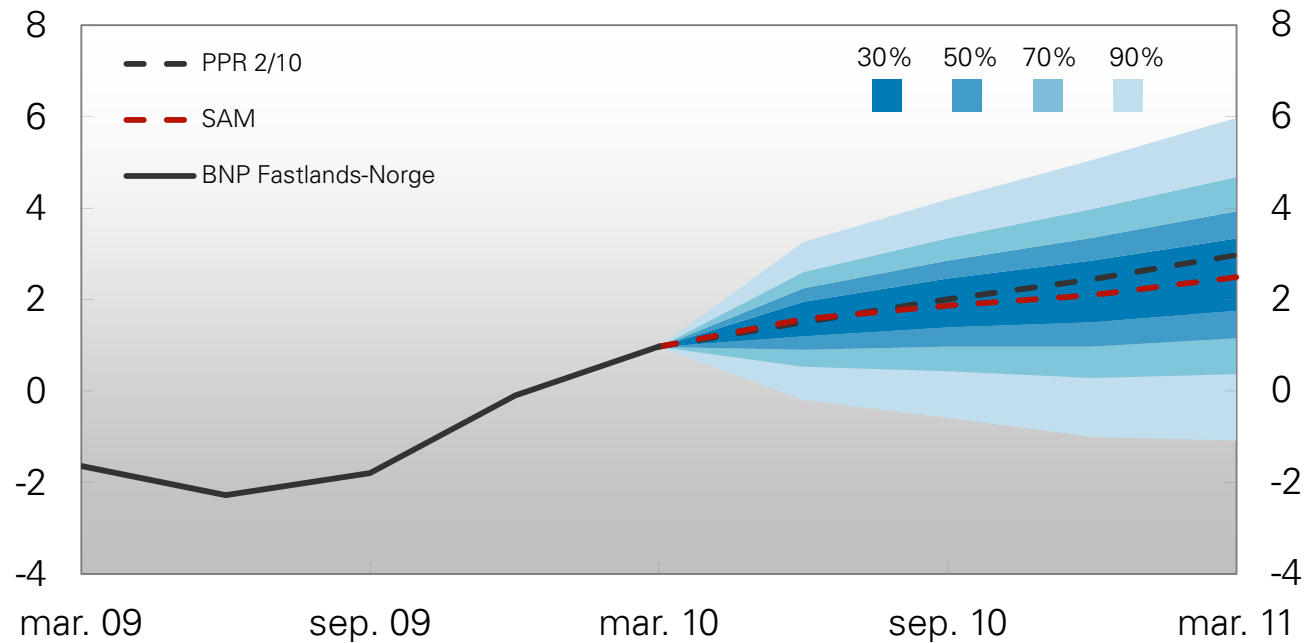
1) Skalaen går fra -5 til +5, der -5 indikerer stort fall, mens +5 indikerer kraftig vekst.

Se artikkelen "Norges Banks regionale nettverk" i *Penger og Kreditt* 2/09 for nærmere omtale

2) Siste observasjon er mai 2010

Kilde: Norges Banks regionale nettverk

Figur 2.14 BNP for Fastlands-Norge. Faktisk utvikling, anslag i referansebanen og fremskrivninger fra SAM¹⁾ med usikkerhetsvifte. Firekvartalersvekst. Volum. Sesongjustert. Prosent. 1. kv. 2009 – 1. kv. 2011²⁾

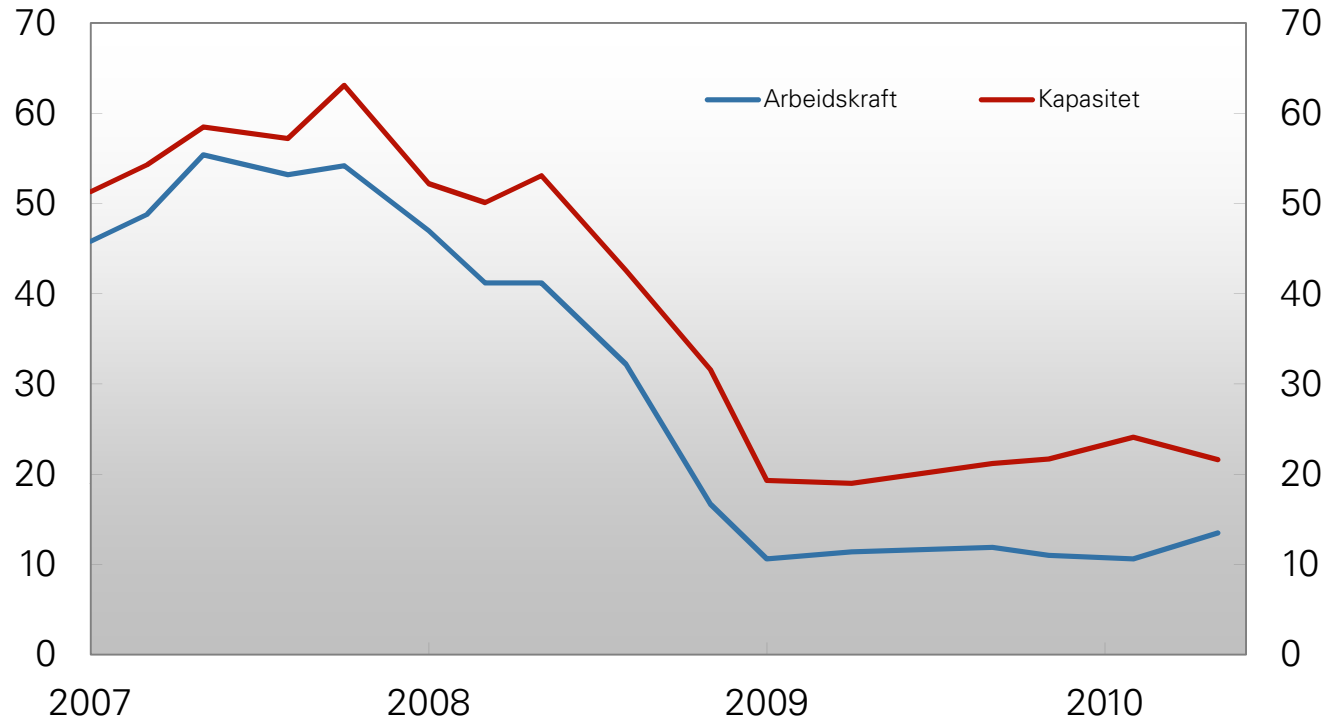

1) System for sammenveiling av korttidsmodeller

2) Anslag for 1. kv. 2010 – 1. kv. 2011 (stiplet). Anslag for 1. kvartal 2010 er basert på kvartalsvis nasjonalregnskap og ny informasjon om produksjonen i bygg og anlegg fra *Økonomiske analyser 3/2010* fra Statistisk sentralbyrå

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

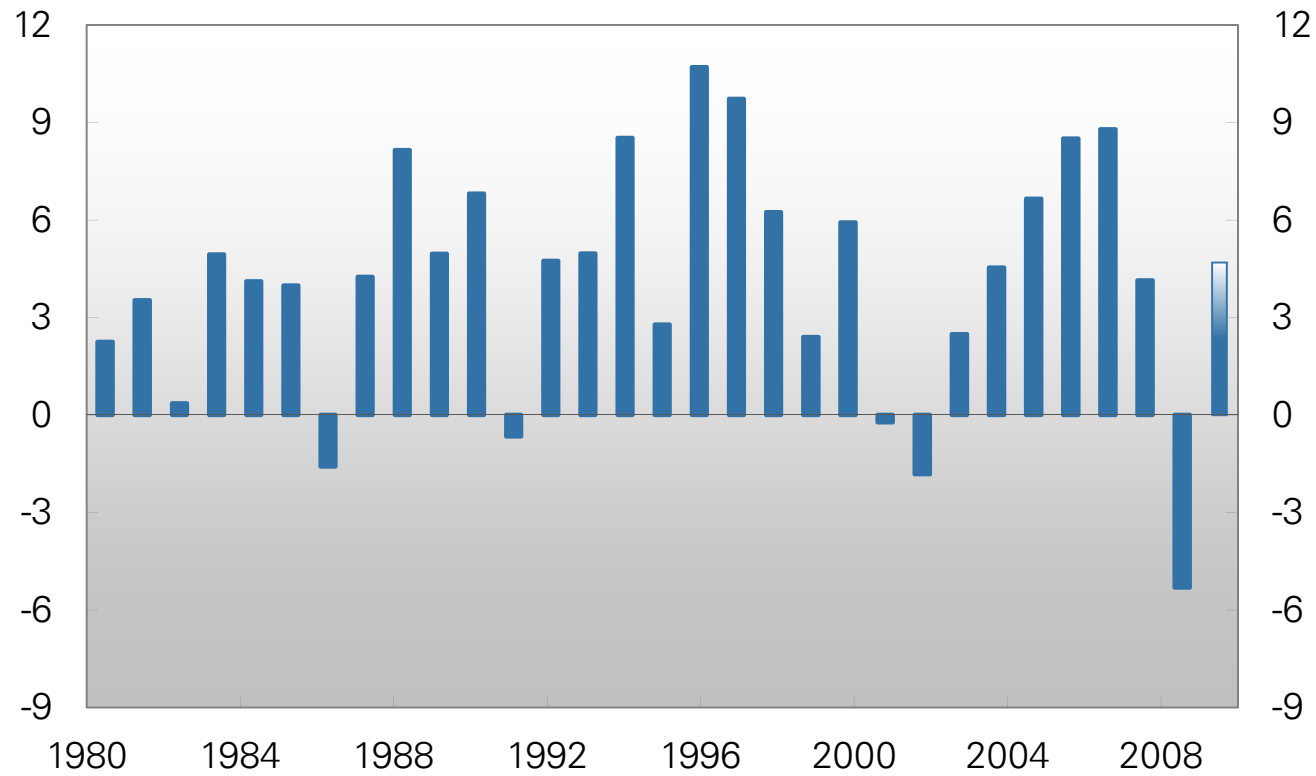
Figur 2.15 Kapasitetsproblemer og tilgang på arbeidskraft.¹⁾ Prosent.
Januar 2007 – mai 2010

1) Andel av kontaktbedrifter som vil ha noen eller betydelige problemer med å møte en (uventet/ventet) vekst i etterspørselen og andel av kontakter som svarer at tilgangen på arbeidskraft begrenser produksjonen

Kilde: Norges Banks regionale nettverk

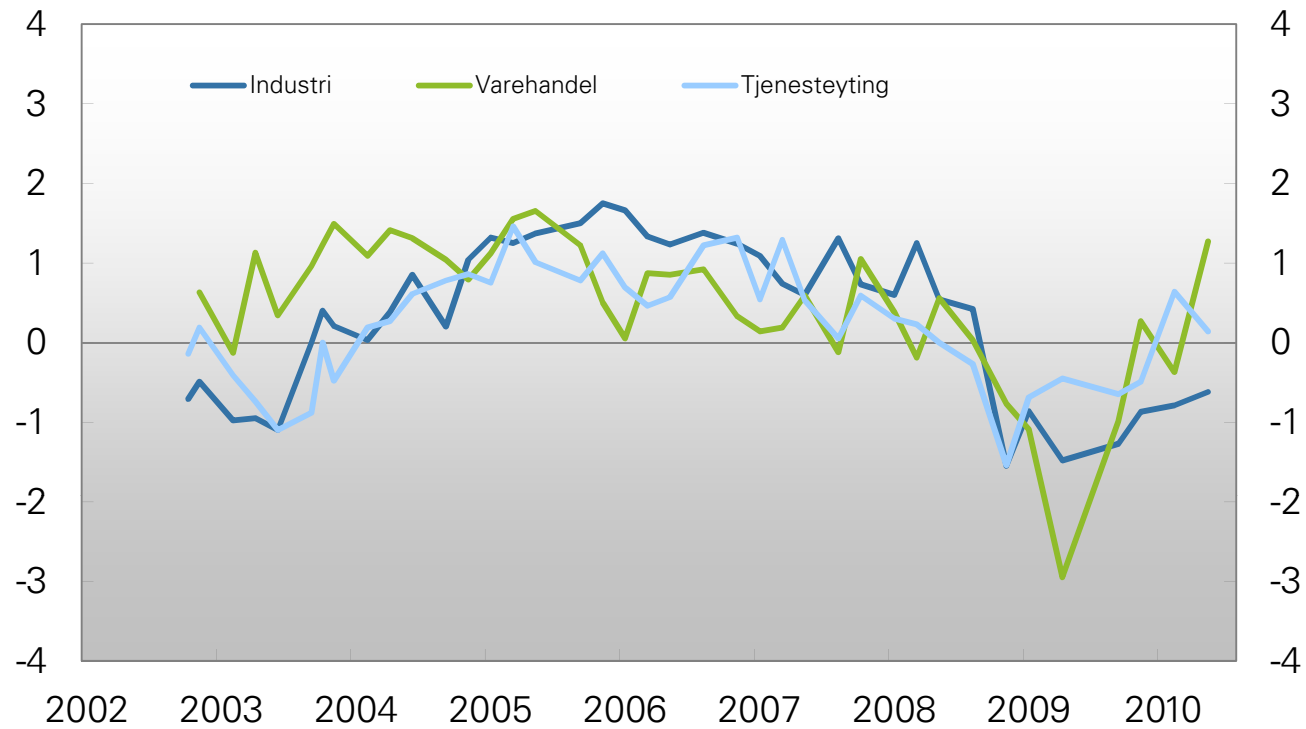
Figur 2.16 Eksport fra Fastlands-Norge. Årsvekst. Volum. Prosent.
1980 – 2010¹⁾

1) Anslag for 2010

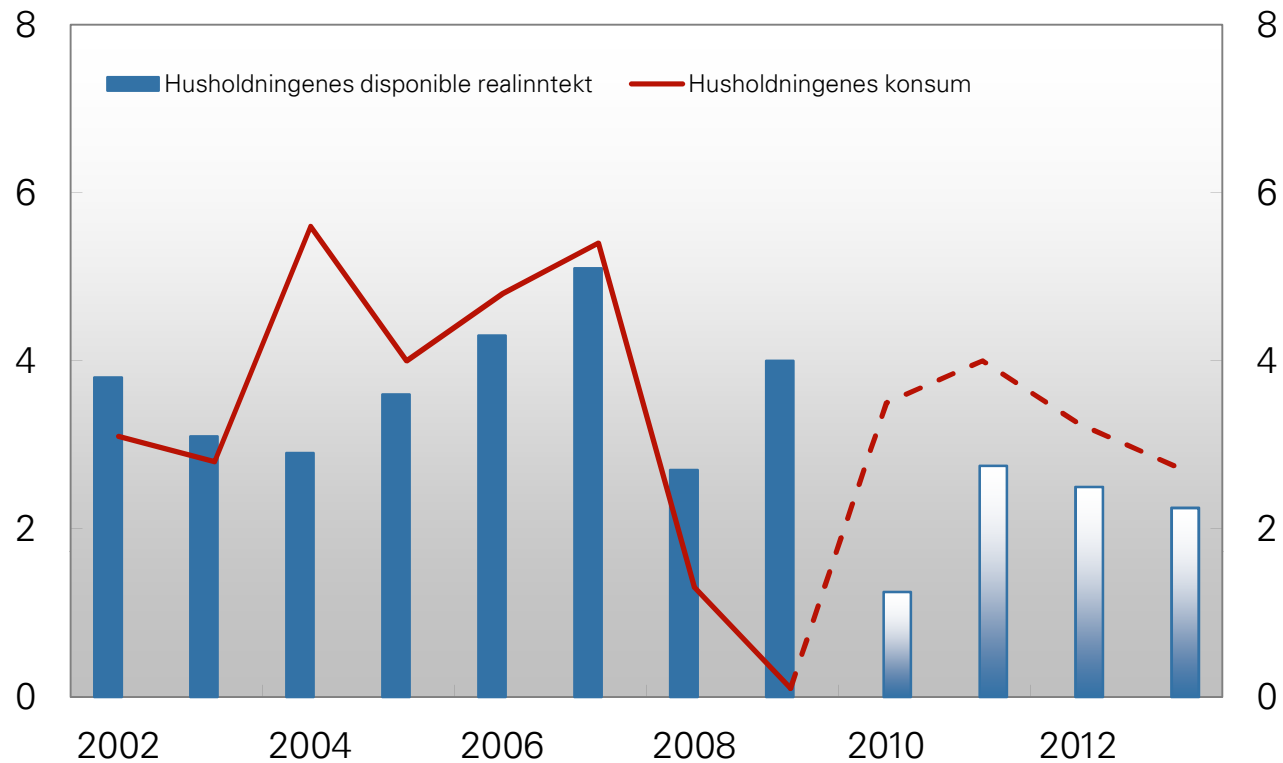
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.17 Investeringsplaner for neste 12 måneder sammenliknet med foregående 12 måneder. Indeks¹⁾. Oktober 2002 – mai 2010

¹⁾ Skalaen går fra -5 til +5, der -5 indikerer stort fall, mens +5 indikerer kraftig vekst.
Se artikkelen "Norges Banks regionale nettverk" i *Penger og Kreditt* 2/09 for nærmere omtale
Kilde: Norges Banks regionale nettverk

Figur 2.18 Husholdningenes disponible realinntekt¹⁾ og konsum²⁾. Vekst fra året før. Prosent. 2002 – 2013³⁾

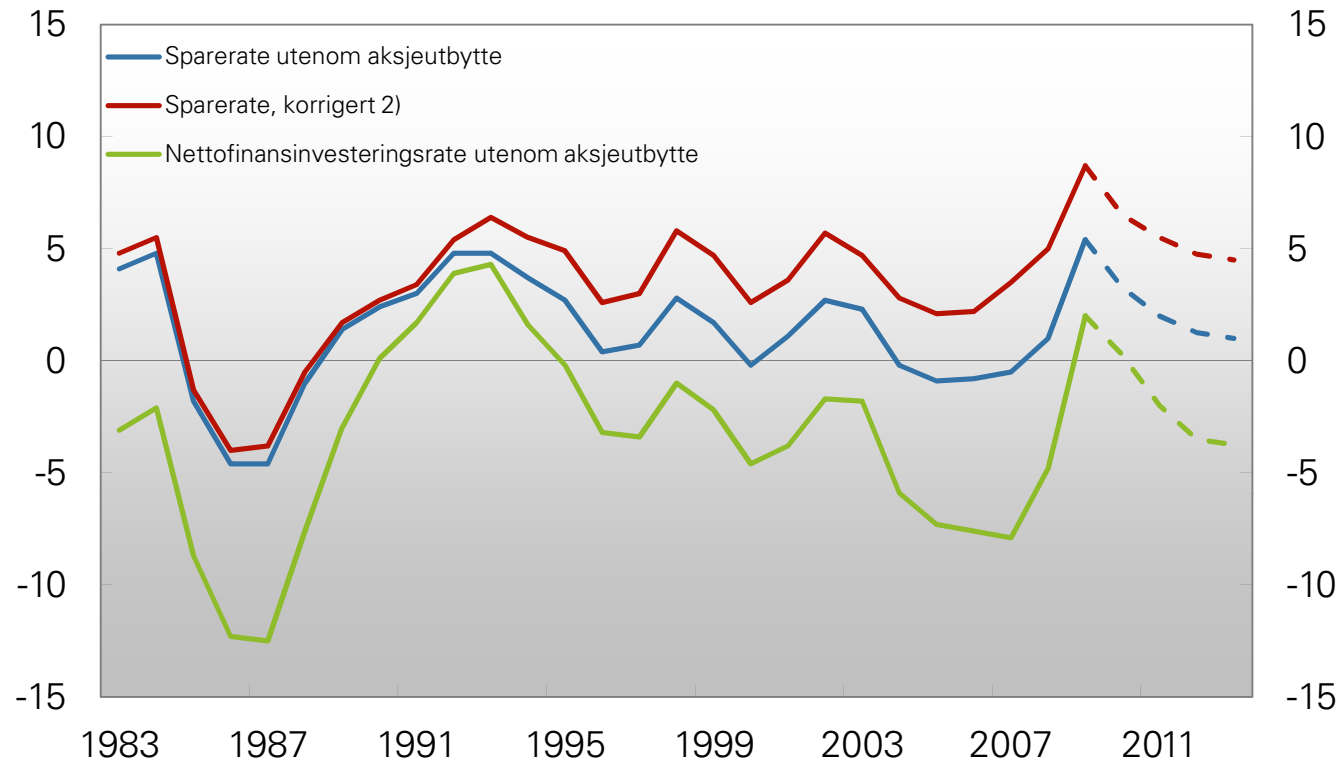
1) Ekskludert aksjeutbytte

2) Inkluderer konsum i ideelle organisasjoner. Volum

3) Anslag for 2010 – 2013 (stiplet)

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.19 Husholdningenes sparing og nettofinansinvesteringer som andel av disponibel inntekt. Prosent. 1983 – 2013¹⁾

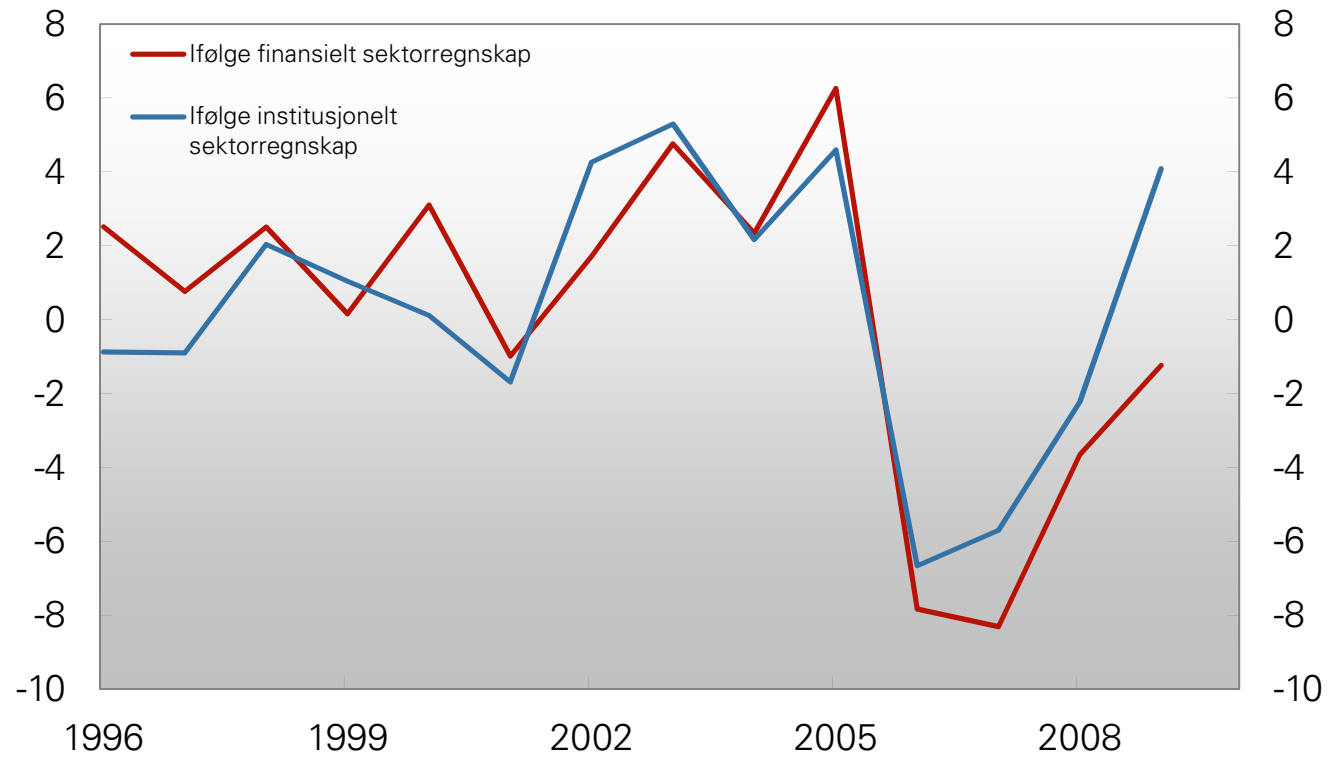

1) Anslag for 2010 – 2013 (stiplet)

2) Korrigert for anslått reinvestert aksjeutbytte 2000 – 2005 og innløsning/nedsettelse av egenkapital 2006 – 2013

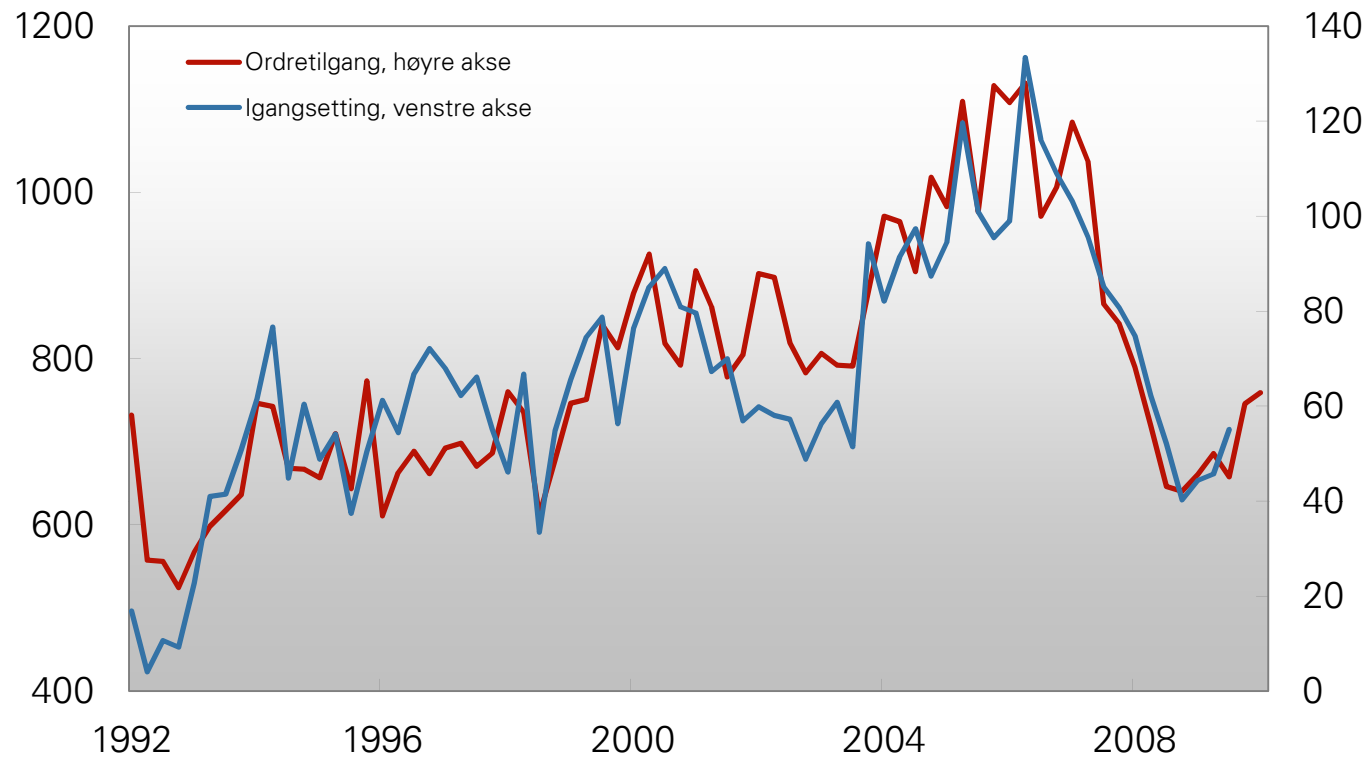
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.20 Husholdningenes nettofinansinvesteringer. I prosent av disponibel inntekt. 1996 – 2009

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 2.21 Igangsatt boligareal¹⁾ og ordretilgang for bygging av nye boliger²⁾.
3. kv. 1992 – 1. kv. 2010

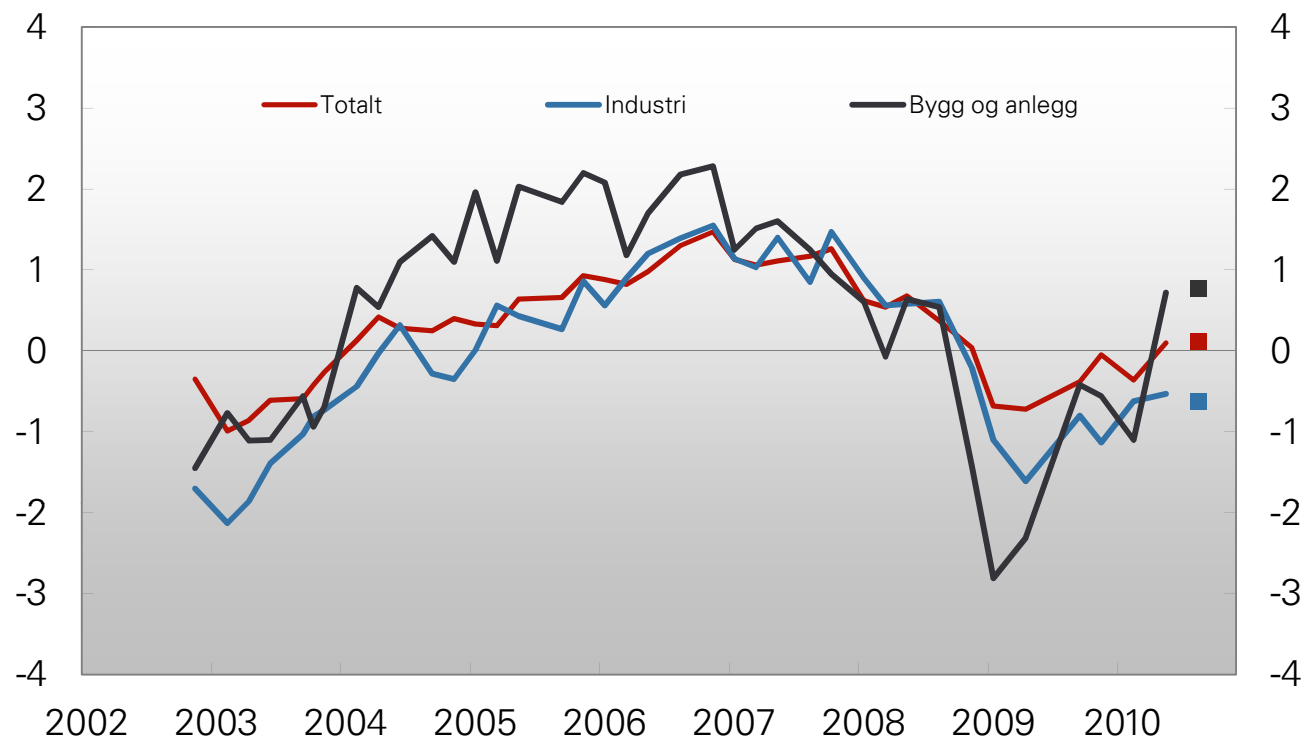
1) I 1000 kvadratmeter. Sesongjustert

2) Verdiindeks deflatert med prisindeksen for boliginvesteringer fra nasjonalregnskapet.

Forskjøvet to kvartaler fram

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.22 Indikator for faktisk vekst i sysselsetting og forventet vekst i sysselsetting neste tre måneder.¹⁾ Prosent. Oktober 2002 – august 2010²⁾

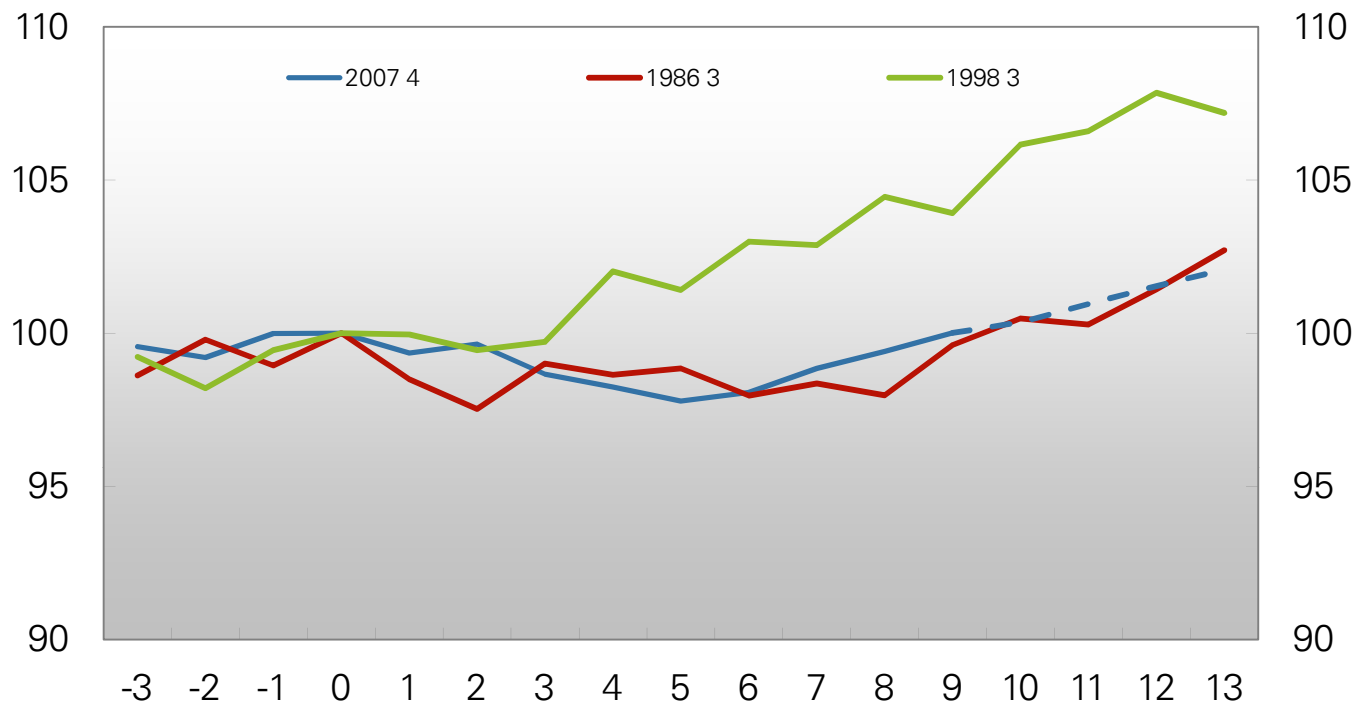

1) Blandet indikator t.o.m. 2004. Splittet i "siste tre måneder" og "neste tre måneder" f.o.m. 2005

2) Siste observasjon er mai 2010

Kilde: Norges Banks regionale nettverk

Figur 2.23 Utvikling i produktiviteten i Fastlands-Norge etter vendepunktet i en høykonjunktur. BNP per timeverk. Sesongjusterte kvartalstall. Indeks¹⁾

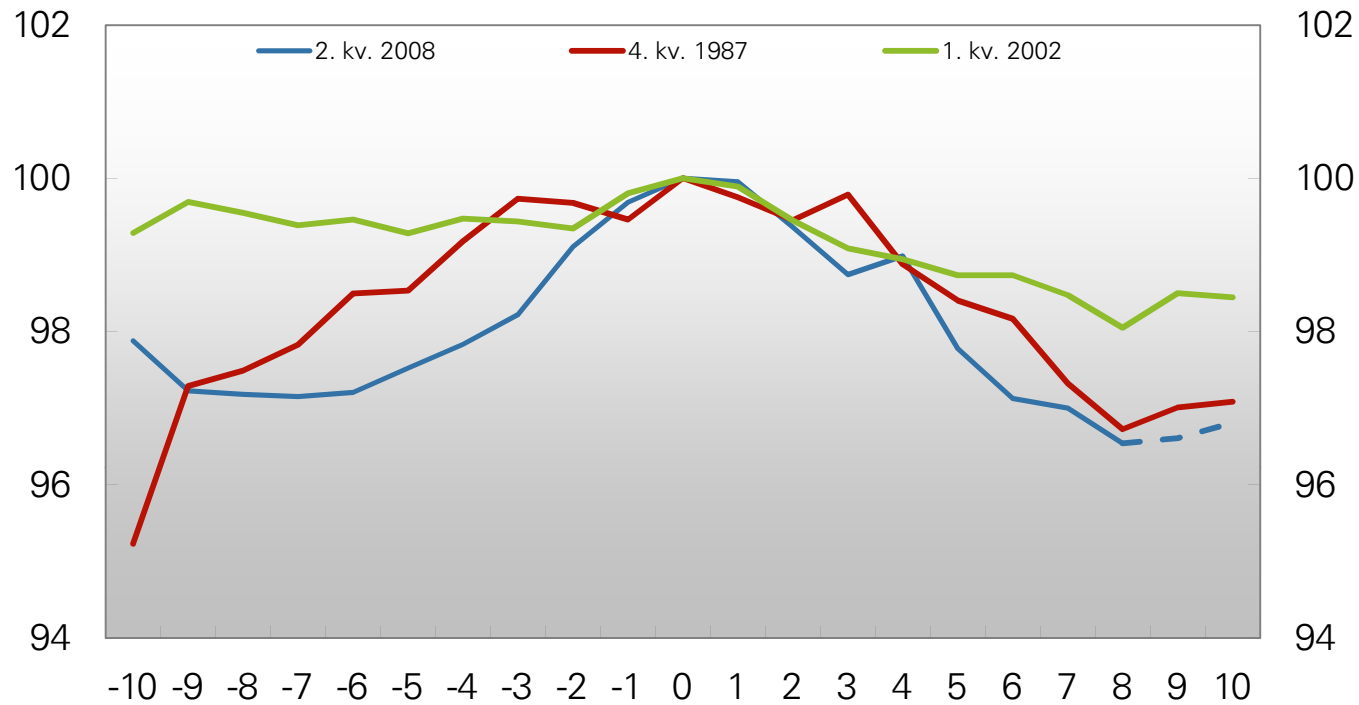

1) Indeksen settes lik 100 i det kvartalet kapasitetsutnyttningen var på sitt høyeste. Serienavnene refererer til dette kvartalet. Kapasitetsutnyttningen beregnes ved hjelp av HP-filte

2) Anslag for 2. kv. 2010 - 1. kv. 2011 (stiplet linje)

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.24 Utvikling i yrkesdeltakelsen rundt den høyeste observasjonen i serien. Arbeidsstyrken som andel av befolkningen i alderen 15 - 74 år. Sesongjusterte kvartalstall. Indeks¹⁾

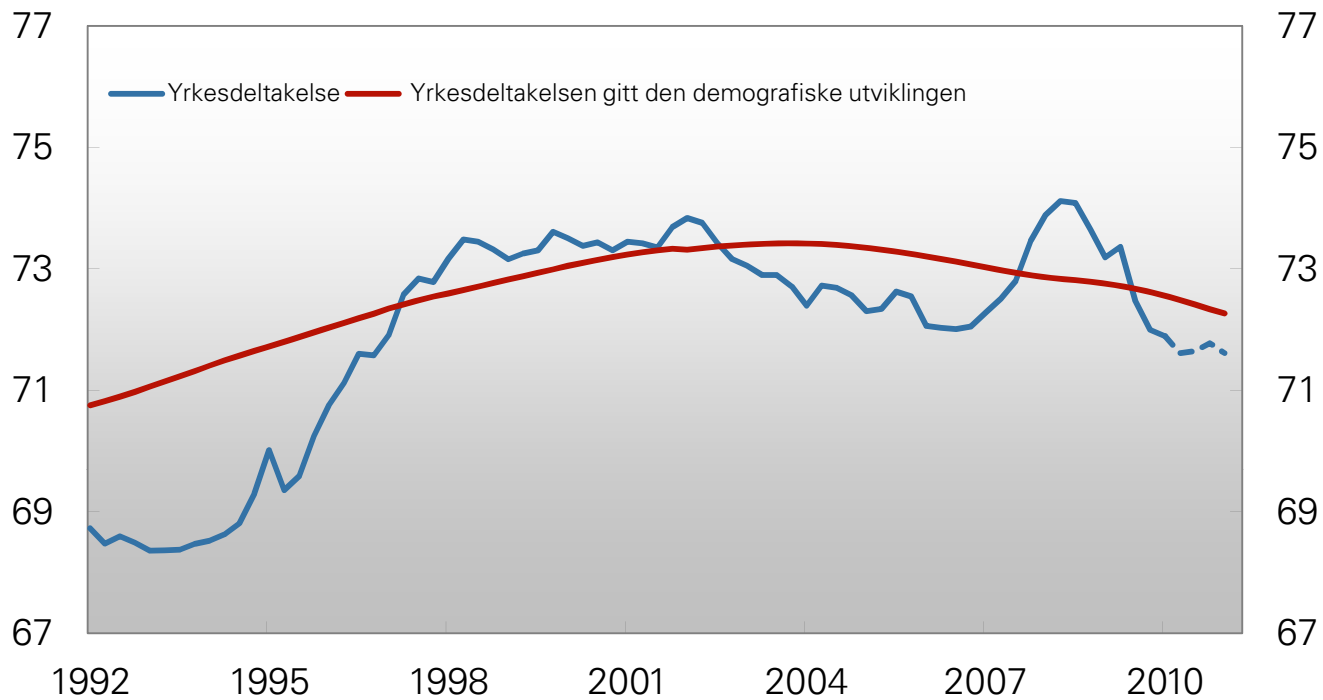
1) Indeksen settes lik 100 i det kvartalet der arbeidsdeltakelsen var på sitt høyeste.

Serienavnene refererer til dette kvartalet.

2) Anslag for 2. kv. 2010 - 4. kv. 2010 (stiplet linje)

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.25 Faktisk yrkesdeltakelse og utvikling i yrkesdeltakelsen gitt den demografiske utviklingen¹⁾. Prosent. Sesongjusterte kvartalstall. 1. kv. 1992 - 1. kv. 2011²⁾

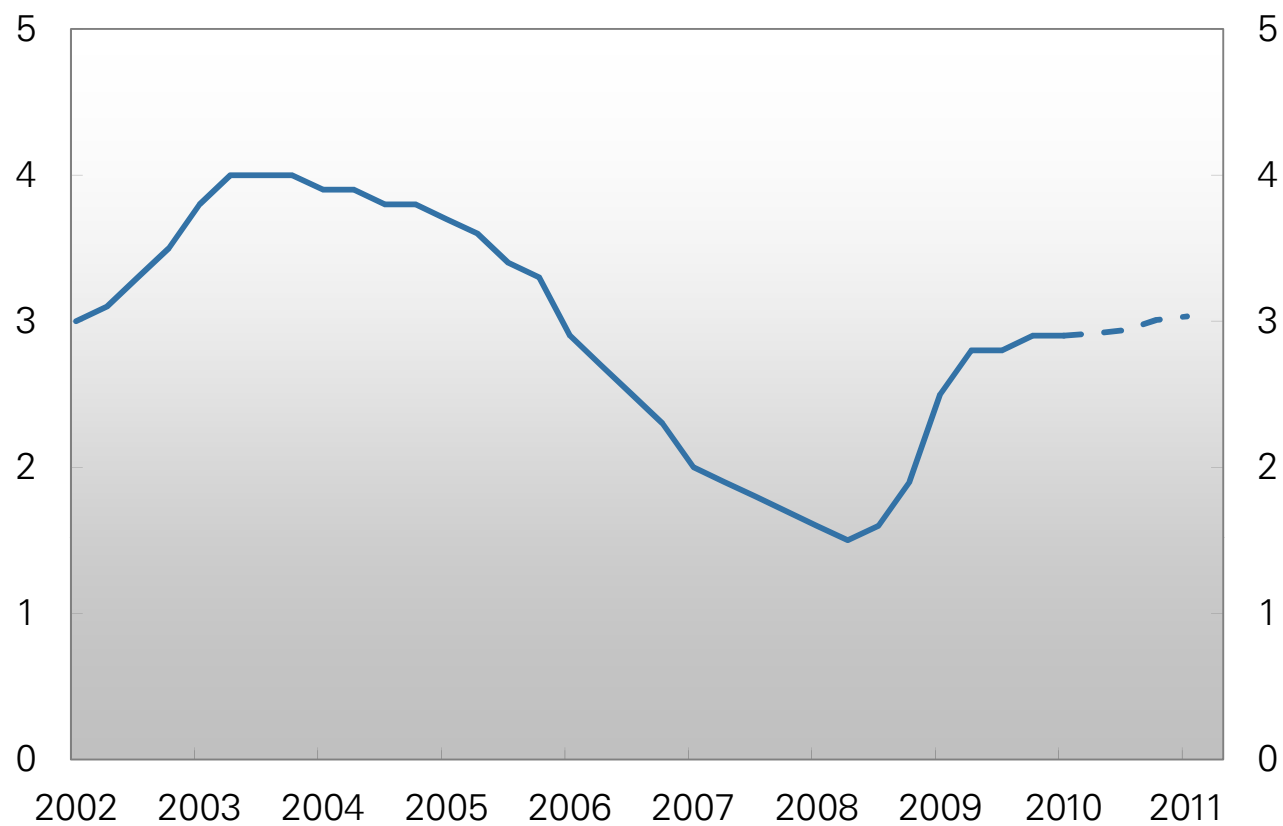

¹⁾ Gjennomsnittlig yrkesdeltakelse gitt uendret yrkesdeltakelse i hver aldersgruppe fra 2007

²⁾ Anslag for faktisk yrkesdeltakelse fra 2. kv. 2010 til 1. kv. 2011.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

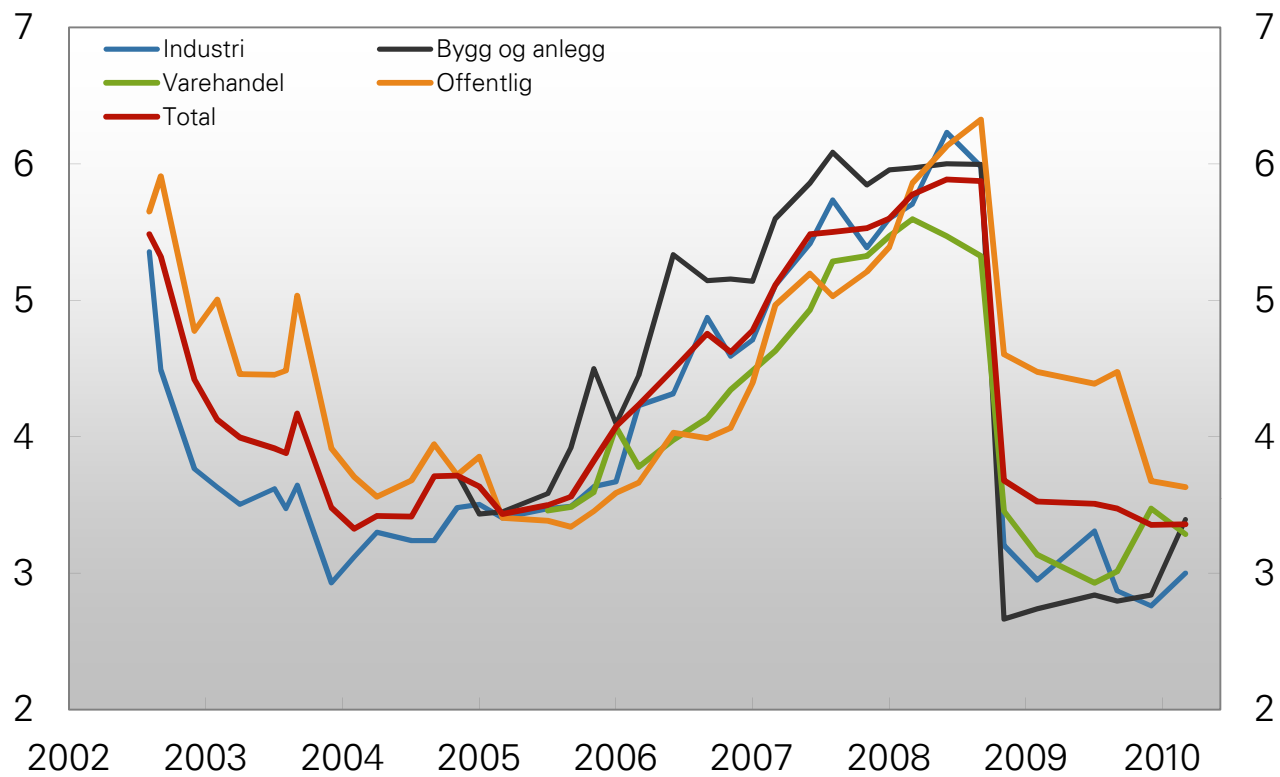
Figur 2.26 Registrert ledighet. Prosent av arbeidsstyrken. Sesongjustert.
1. kv. 2002 – 1. kv. 2011¹⁾

1) Anslag for 2. kv. 2010 – 1. kv. 2011 (stiplet)

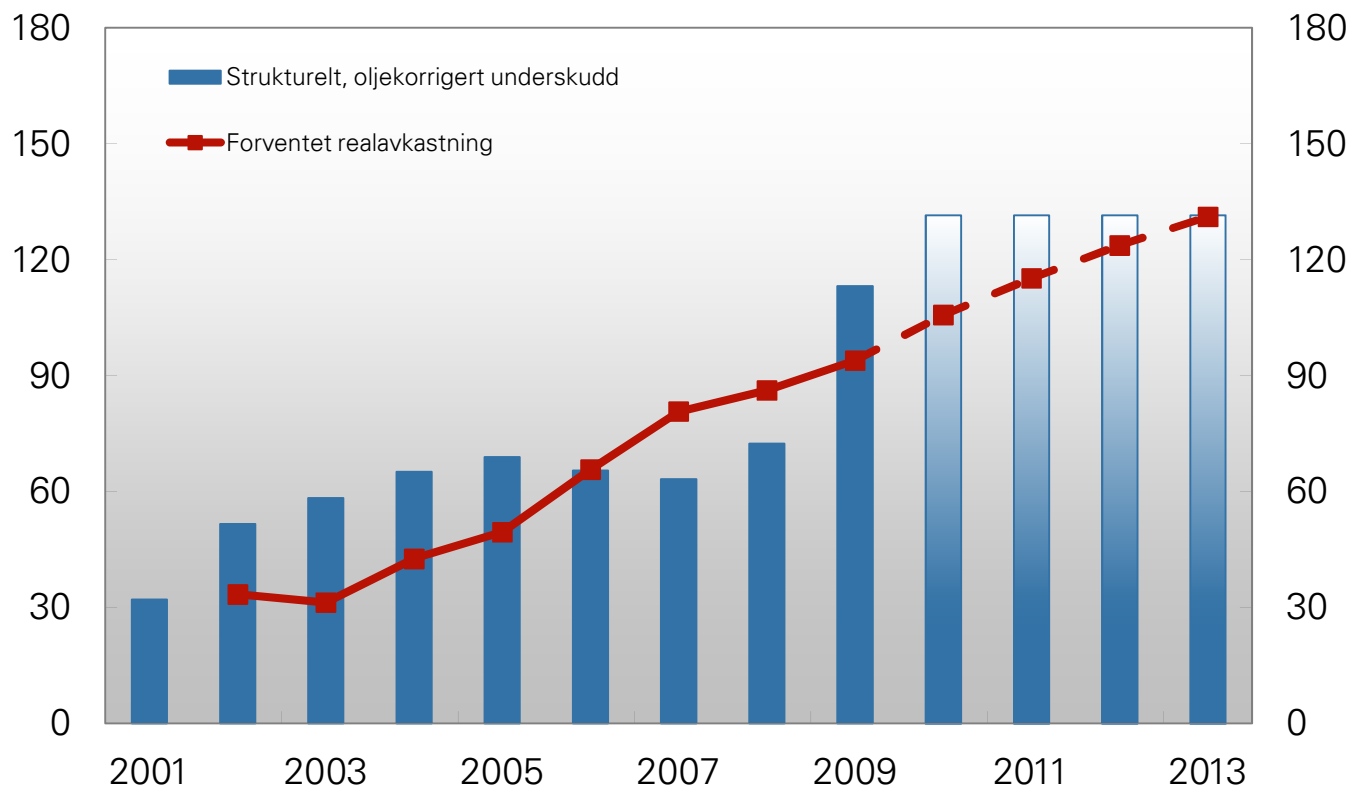
Kilder: NAV, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.27 Forventet årslønnsvekst inneværende år. Prosent.
Oktober 2002 – mai 2010

Kilde: Norges Banks regionale nettverk

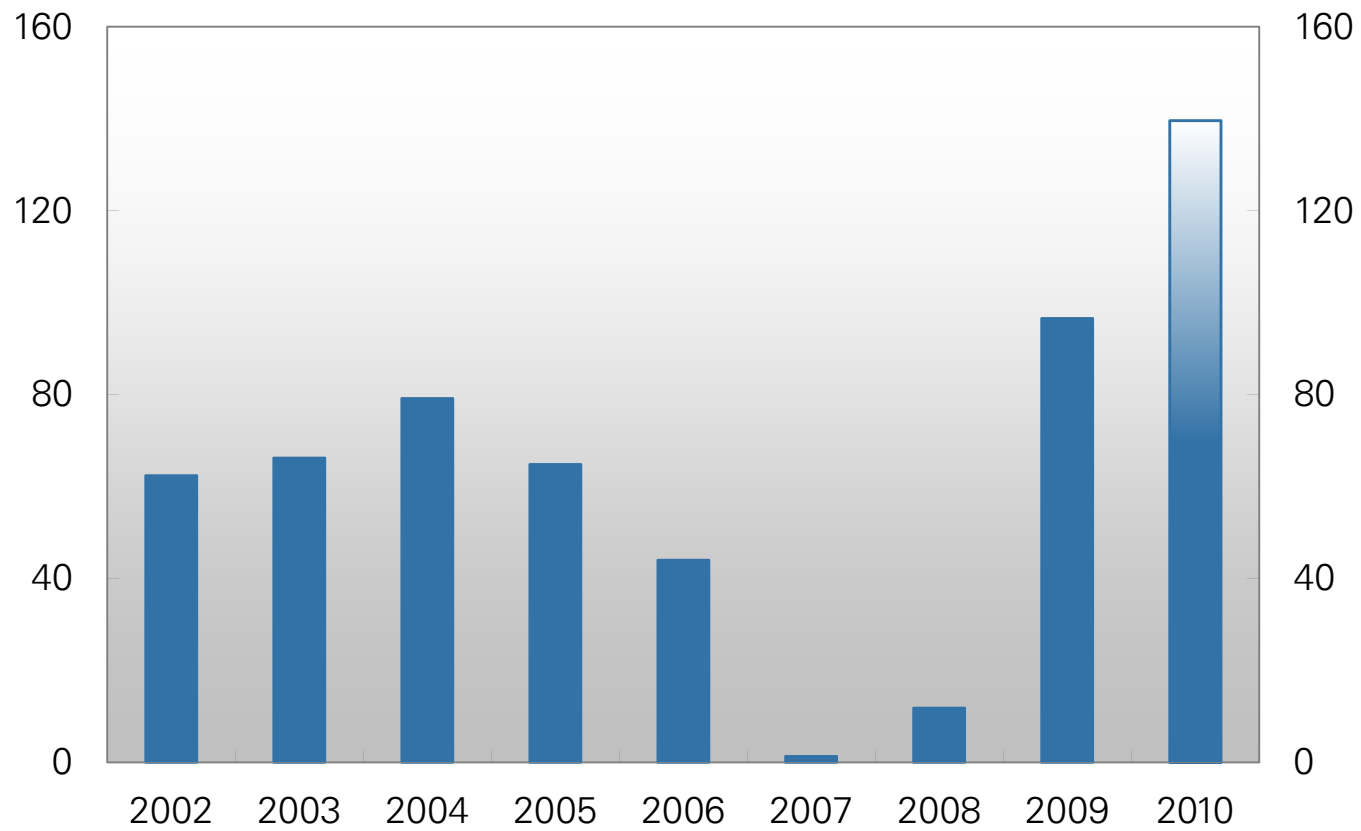
Figur 2.28 Strukturelt, oljekorrigert underskudd og forventet realavkastning av Statens pensjonsfond utland. Milliarder 2010-kroner. 2001 – 2013¹⁾

1) Anslag for 2010 – 2013 (stiplet)

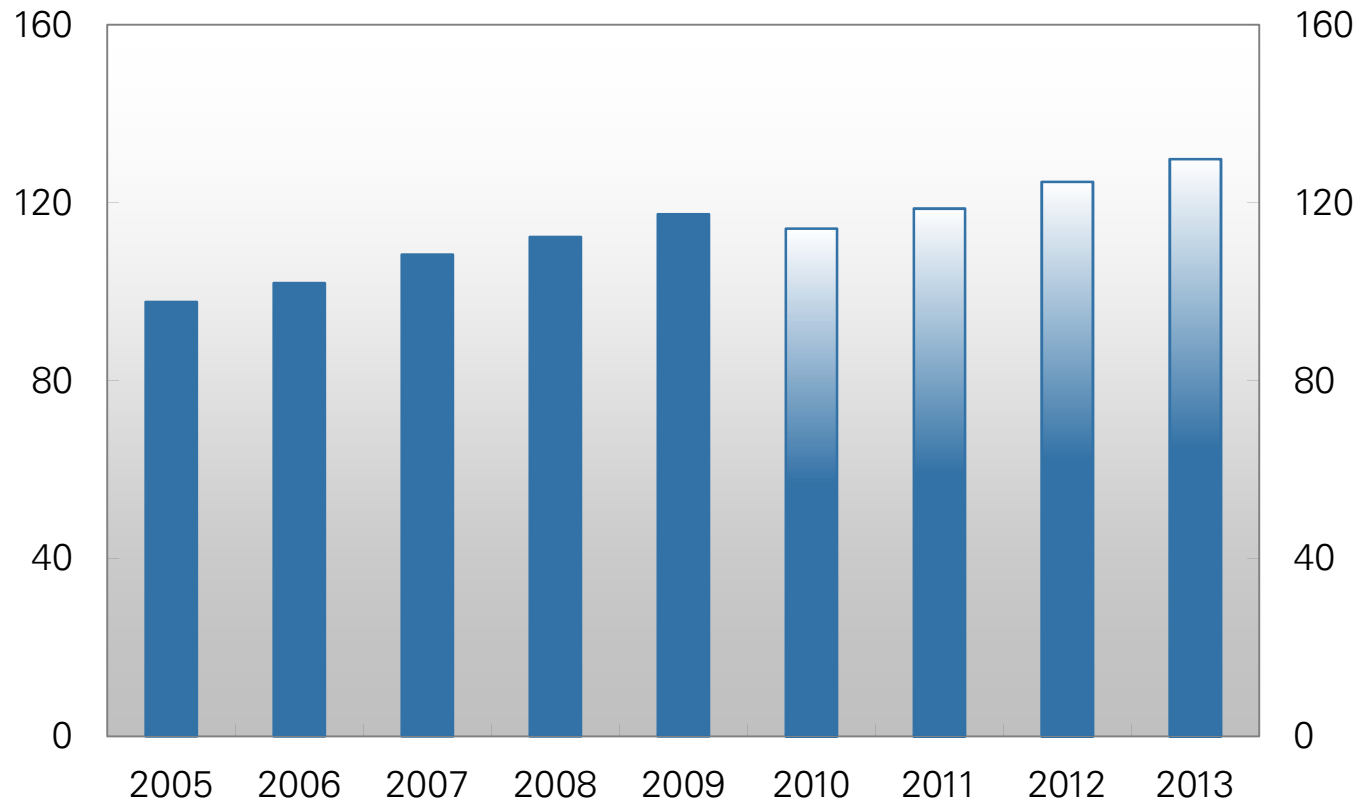
Kilder: Finansdepartementet og Norges Bank

Figur 2.29 Oljekorrigert budsjettunderskudd. Milliarder kroner. 2002 – 2010¹⁾

1) Anslag for 2010
Kilde: Finansdepartementet

Figur 2.30 Petroleumsinvesteringer. Faste 2007-priser. Milliarder kroner.
2005 – 2013¹⁾

1) Anslag for 2010 – 2013

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank